

PRFOODS

AS PRFoods

2018/2019. majandusaasta
konsolideeritud auditeeritud aruanne

30.10.2019

2018/2019

MAJANDUSAASTA ARUANNE

P R F O O D S

Ärinimi	AS PRFoods
Registrikood	1150713
Aadress	Pärnu mnt 141, Tallinn, Eesti
Telefon	+372 452 1470
Koduleht	prfoods.ee
Põhitegevusalad	Kalatoodete tootmine ja müük Kalakasvatus
Aruandlusperiood	1. juuli 2018 – 30. juuni 2019
Audiitor	AS PricewaterhouseCoopers

SISUKORD

ETTEVÖTTE TUTVUSTUS.....	4
TEGEVUSARUANNE	8
ÜLEVAADE MAJANDUSTEGEVUSEST.....	8
JUHATUS JA NÕUKOGU	22
AKTSIA JA AKTSIONÄRID	24
ÜHISKONDLIK VASTUTUS	28
VASTUTUS KESKKONNA EES.....	28
HEA ÜHINGUJUHTIMISE TAVA ARUANNE.....	29
KONSOLIDEERITUD RAAMATUPIDAMISE AASTAARUANNE	36
KONSOLIDEERITUD FINANTSSEISUNDI ARUANNE	36
KONSOLIDEERITUD KOONDKASUMIARUANNE	37
KONSOLIDEERITUD RAHAVOOGUDE ARUANNE	38
KONSOLIDEERITUD OMAKAPITALI MUUTUSTE ARUANNE.....	39
KONSOLIDEERITUD RAAMATUPIDAMISE AASTAARUANDE LISAD	40
LISA 1. ÜLDINE INFORMATSIOON.....	40
LISA 2. ARUANDE KOOSTAMISEL KASUTATUD ARVESTUSPÕHIMÕTTED.....	40
LISA 3. FINANTSRISKID	54
LISA 4. JUHTKONNAPOLSSED OTSUSED JA HINNANGUD	60
LISA 5. RAHA JA RAHA EKVIVALENDID.....	61
LISA 6. NÕUDED JA ETTEMAKSED	61
LISA 7. VARUD	62
LISA 8. BIOLOOGILISED VARAD	62
LISA 9. TÛTARETTEVÕTTED.....	63
LISA 10. EDASILÜKKUNUD TULUMAKS	64
LISA 11. MATERIAALNE PÕHIVARA	65
LISA 12. IMMATERIAALNE PÕHIVARA	66
LISA 13. KAPITALIRENT.....	67
LISA 14. KASUTUSRENT	68
LISA 15. VÕLAKOHUSTUSED.....	68
LISA 16. VÕLAD JA ETTEMAKSED	70
LISA 17. SIHTFINANTSEERIMINE.....	70
LISA 18. OMAKAPITAL.....	71
LISA 19. SEGMENTIARUANDLUS	72
LISA 20. MÛÛDUD KAUPADE KULU	73
LISA 21. MÛÛGI- JA TURUSTUSKULUD	74
LISA 22. ÜLDHALDUSKULUD	74
LISA 23. TÕÕJÕUKULUD.....	74
LISA 24. MUUD ÄRITULUD JA -KULUD.....	75
LISA 25. FINANTSTULUD JA -KULUD	75
LISA 26. TULUMAKSUKULUD	75
LISA 27. KASUM AKTSIA KOHTA	76
LISA 28. TEHINGUD SEOTUD OSAPOOLTEGA	76
LISA 29. ÄRIÛHENDUSED	77
LISA 30. SIDUSETTEVÕTJAD.....	80
LISA 31. TINGIMUSLIKUD KOHUSTUSED JA VARAD	80
LISA 32. BILANSIPÄEVAJÄRGSSED SÛNDMUSED	80
LISA 33. TÄIENDAVAD ANDMED GRUPI EMAETTEVÕTTE KOHTA	81
JUHATUSE KINNITUS MAJANDUSAASTA ARUANDELE	85
AUDIITORI JÄRELDUSOTSUS	86
KAHJUMI KATMISE ETTEPANEK.....	87

ETTEVÖTTE TUTVUSTUS

AS PRFoods („Emaettevõte“) ja tema tütarettevõtted (koos „Grupp“) on kala ja kalatoodete tootmisega ja hulgimüügiga tegelevad ettevõtted. AS PRFoods aktsiad on alates 5. maist 2010 noteeritud NASDAQ OMX Tallinna börsi põhinimekirjas.

Grupi põhitegevus on kalatoodete valmistamine, mida tehakse neljas moodsas tehases Renkos ja Kokkolas (Soome), Saaremaal (Eesti) ning Aberdeenis (Suurbritannia). Grupp plaanib suurendada tootmisvõimsust kasvatamaks toodangu müügimahtusid.

Grupi põhiturg on Soome, kus ettevõte on üks kolmest suuremast kalatöötlemisettevõttest. Grupi ettevõtete tooteid müüakse tunnustatud brändidena Grupi tegutsemisriikides ja peamine fookus on kõrgema lisandväärtusega *premium*-toodetel, läbi mille suurendada ettevõtte kasumlikkust.

Pärast John Ross Jr. ja Coln Valley Smokery omandamist 2017. aasta suvel on Grupil müügikogemus 37 riiki Euroopas, Põhja- ja Lõuna-Ameerikas ning Aasias. Grupi olulisimad kaubamärgid on „Heimon Gourmet“ ja „Saaristomeren“. Muude kaubamärkide hulgas on „Gurmé“ ja „Polar Fish“, mida müüakse Balti riikide turgudel. Lisandunud ettevõtete olulisemateks kaubamärkideks on „John Ross Jr Aberdeen“ ja „Coln Valley Smokery“ ning „Fishk“.

Ettevõtte toodete põhivalikus on lõhe- ja vikerforellitooted. Ligi 2/3 vikerforelli töötlemisel tarbitavast kalast kasvatatakse oma kalakasvandustes Rootsi järvedes, Turu saarestikus Soomes ja Saaremaa rannikuvetes Eestis, mis tagab kala kõrge kvaliteedi ja kindlad tarded. Lisaks tootmise peamisele toorainele – ümarkalale – saab Grupp oma kalakasvandustest ka märkimisväärses koguses kalamarja. Ülejäänud vajamineva toorkala ostab Grupp valdavalt Norrast ja Taanist.

Kõige populaarsemateks toodeteks on vikerforellist, lõhest ja siias valmistatud kuum- ja külmsuitsutooded ning õrnsoolatooded.

Lisaks on tootevalikus:

- praetud kala (räimefilee, lõhepallid, praetud kalafileed);
- grillitud kala (lõhe);
- soolatud kala (heeringas, räim);
- värske kala (pakkimata või vaakumpakendis);
- kalamari (vikerforell, lõhe, siig, räabis);
- valmistoit (kalapallid, pasteet);
- külmutatud tooted (krevetid, fileetükid, fileekuubikud).

Grupp tegutseb aktiivselt uute toodete väljatöötamisega, muuhulgas, et avada uusi eksporditurge. Oma brändi kujundamine on algusjärgus nii Skandinaavias kui ka mujal maailmas, mistõttu juhtkond eeldab, et ettevõtte kasvuaeg on veel ees.

John Ross Jr (Aberdeen) Ltd.
TRULY TRADITIONAL SCOTTISH SMOKED SALMON

COLN VALLEY

Fishk

Heimon
GOURMET

ÖVERUMANS FISK

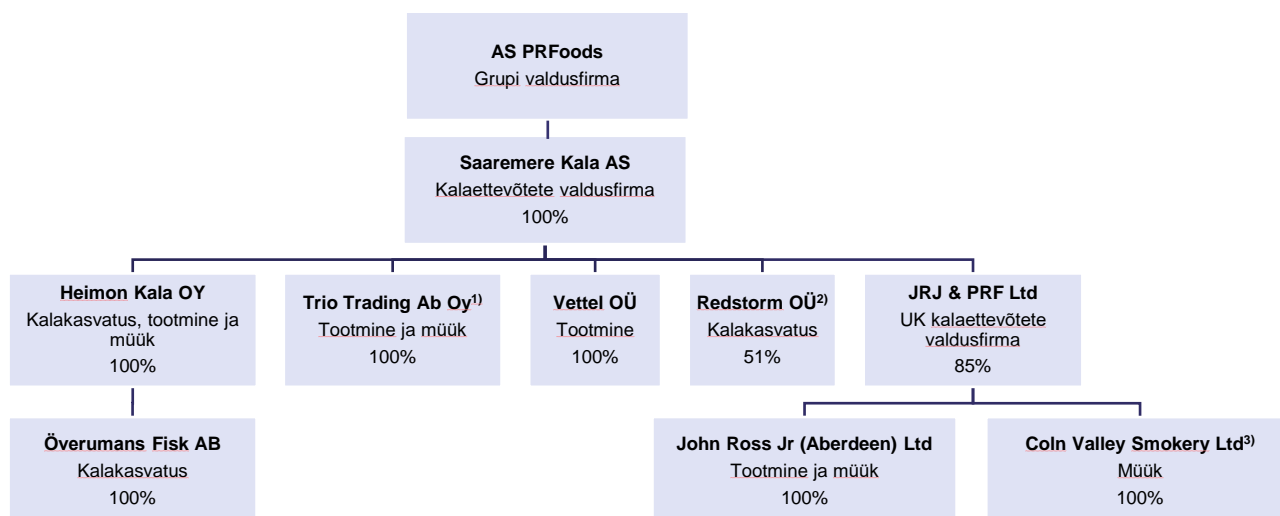
UETTEL

gurmé

Saaristomeren
Suomenkalamari

POLAR FISH

GRUPI STRUKTUUR SEISUGA 30.06.2019

¹⁾ Konsolideeritud alates 01.09.2017; planeeritud ühinemine Heimon Kala Oy'ga 31.01.2019 edasi lükatud tehnilistel põhjustel. Ettevõtteid tegutsevad kattuvate juhtkondadega tütaretevõtetenä.

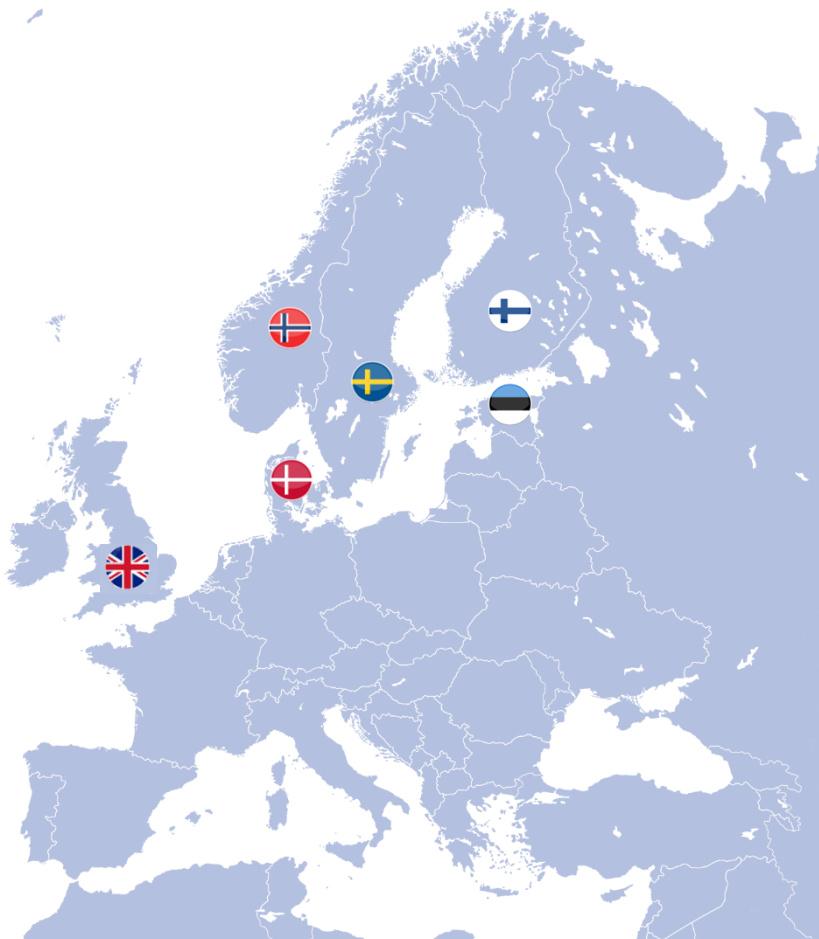
²⁾ Konsolideeritud alates 01.07.2018

³⁾ 64% Coln Valley Smokery Ltd osadest on JRJ & PRF Ltd omanduses ja 36% on John Ross Jr (Aberdeen) Ltd omanduses

Saaremere Kala AS omab lisaks 50%-list osalust ettevõttes Avamere Kalakasvatus OÜ ja AS PRFoods omab 20%-list osalust ettevõttes AS Toidu- ja Fermentatsioonitehnoloogia Arenduskeskus.

TOOTMISE JA MÜÜGI GEOGRAAFIA

Kasvatus	Soome Rootsi Eesti
Toorkala ost	Soome Rootsi Norra Taani
Tootmine	Eesti Soome Suurbritannia
Müük	Soome Suurbritannia Eesti

MISSION

PRFoods toodab erinevaid maistvaid, tervislikke ja uuenduslikke kalatooteid. Oma kõrgekvaliteetsete toodetega oleme usaldusväärne partner nii lõpptarbijatele kui ka kauplustele. PRFoods on hooliv ja innovaatiline, sotsiaalselt vastutustundlik ja kaasaegne. Meile on väga oluline keskkonnasõbralikkus - uuenduslike pakendiliinide ja -materjalide ning taastuvenergia lahendustega üritame minimeerida oma jalajälge keskkonnale.

VISIOON

Soovime olla parim ja tuntuim keskkonnasõbralikult kasvatatud toorkala vahendaja ja maitsvate kalatoodete tootja ja müüja Skandinaavia, Suurbritannia ja Baltikumi turul ning kõrge lisandväärtusega *premium* kalatoodete müüja ülemaailmselt.

STRATEEGIA JA EESMÄRGID

- Olla kolme juhtiva kaubamärgi seas oma turgudel ja olla globaalselt tunnustatud *premium* mereandide bränd.
- Meie finantseesmärk on saavutada EBITDA marginaal vähemalt 7%.
- Jagada dividendideks kuni 30% iga-aastasest puhaskasumist.

TUGEVUSED

- Kindel siht - eesmärgistatult arenev organisatsioon ja kompetentsed töötajad.
- Tuntus - juhtivad kaubamärgid Skandinaavias, Baltikumis ja Suurbritannias.
- Ajalugu ja kogemused - meie tooted on Soome ja Suurbritannia turul tuntud olnud rohkem kui 30 aastat.
- Jätkusuutlikkus - geograafiliselt sobiv ulatus ning mitmekesine ja arenev tooteportfell.
- Ettevõtte tugev finantsseis.

RISKID

- Põhitoorainete hinnavolatiilsus.
- *Private labelite* osakaalu järsk suurenemine Soome sihtturul.
- Oluline sõltuvus Soome turgu valitsevatest suurtest jaekettidest.
- Bioloogiliste varadega seotud riskid.

JUHATUSE TEGEVUSARUANNE

TEGEVUSARUANNE

ÜLEVAADE MAJANDUSTEGEVUSEST

JUHTKONNA KOMMENTAAR

Tuletame meelde, et seoses üleminekuga uuele majandusaastale pikenes eelmine finantsaasta 18 kuule. 01.07.2018 alanud finantsaasta oli tavapäraselt 12 kuud ja lõppes 30.06.2019. Käesolevas tegevusaruandes on andmeid võrreldud võrreldavate perioodide lõikes: ettevõtte lõppenud majandusaastat e perioodi 01.07.2018 – 30.06.2019 võrreldakse perioodidega 01.07. – 30.06. alates 2014/2015.

ASi PRFoods 2018/2019. majandusaasta müügitulu oli 85,7 miljonit eurot (võrdlusperioodil 94,9 miljonit eurot). Müügi vähenemise tingisid eelkõige väiksem müük Eesti tehastest Soome ning toorkala vahendamise vähenemine Soomes.

Majandusaasta brutokasum oli 11,9 miljonit eurot (12 kuud 2017/2018: 13,2 miljonit eurot). Majandusaasta brutomarginaal 13,9% jäi võrreldava perioodiga samale tasemele, kuna oleme suutnud säilitada efektiivsuse ning brutokasumi vähenemine tuleneb käibe langusest.

Majandusaasta EBITDA oli 1,7 miljonit eurot võrreldes 4,4 miljoni euroga eelmisel aastal. Peamiselt mõjutas EBITDA-d 2. kvartali erakordselt halb tulemus Eesti üksusest, mis jätkus osaliselt veel 3. kvartalis. Suurim probleem oli tooraine ülevaarumine eelmisel finantsaastal Eestis ja Soomes ning arvestades, et forelli hind on langenud, toimus lao realiseerimine kahjumlikult. Täna on tooraine lattu varumine viidud teistele alustele, samuti on optimeeritud laomahu tase.

Majandusaasta EBITDA äritegevusest oli 4,0 miljonit eurot, EBITDA koos biomassi väärtuse muutuse ja ühekordsete tulude-kulude mõjuga oli 1,7 miljonit eurot. 2018/2019 puhaskahjum oli 1,5 miljonit eurot, mille peamiseks teguriks oli bioloogiliste varade õiglase väärtuse muutuse negatiivne mõju, mis tulenes põhiliselt kalakasvatuse mahu vähenemisest ning ka forelli hinna turuväärtuse langusest. Lisaks eelmainitule lisasid negatiivset mõju müügimahtude langus ning tööjõukulude kasv.

2018/2019. majandusaasta põhiline tegevus on olnud suunatud tooteportfelli muutmisele, liikumaks välja madala marginaalsusega toodetest, mis on toonud endaga kaasa ka käibelanguse. Kõrgemad tootemarginaalid ei kompenseeri veel käibe langusest tulenevat oluliselt madalamat kogukasumit.

Finantsaasta talveperioodi väga kehv tulemus mõjutas kogu aastat. Alates 2. kvartalist oleme suutnud parandada oma tegevuse efektiivsust ja tulemust kõikides üksustes.

Kokkuvõtvalt võib öelda, et põhilised kasumlikkuse vähenemist mõjutavad asjaolud olid:

- Tooraine lao jääk kallimates hindades kui vaatlusperioodil (olukord täna on likvideeritud).
- Ostetud ettevõtete ühendamisel tööjõukulude suurenemine ajutiselt ülemineku perioodil (tööjõukulude optimeerimist alustati suvel, täielik efekt saabub oktoobris).
- Väiksem müük Soome (tingituna Eesti-Soome tehaste töökorralduse ümberstruktureerimisest).
- Coln Valley tehase ümberkolimisega John Ross Jr tehasesse (samal ajal saavutas John Ross Jr juba märkimisväärse kulude kokkuhoiu, mis realiseerub täies mahus 2019/2020. finantsaastal).
- Kala hinna vähenemine mõjutas bioloogiliste varade ehk kalakasvatuste kogukasumlikkust. Võrreldes eelmise aasta 12 kuuga oli biovarade ümberhindlusest tulenev negatiivne mõju 1,1 miljoni euro võrra suurem kui eelmise aasta samal perioodil. Põhiline muutus tuli arvelevõetud biomassi vähenemisest 437 tonni võrra. Samuti vähenes vikerforelli hind aasta jooksul 19,9%. Arvestades, et oma kala kasutatakse 100% meie enda tehastes, on bioloogiliste varade õiglase väärtuse muutusel eelkõige raamatupidamislik mõju. Biomassi vähenemisest tingitud puuduva lisatooraine ostab PRFoods teistelt kasvatajatelt samas hinnasuurusjärgus kui oma kala väljamüügihind meie kasvatustest oma tehastele.

Positiivse poole pealt võib esile tuua:

- Ettevõtte äritegevuse rahavoo paranemine.
- Suuremahuliste investeerimisprogrammide lõpuleviimine tootmisüksustes Eestis ja Suurbritannias ning kalakasvandustes.
- Saaremaa tehasele BRC sertifikaadi (globaalne toiduohutuse sertifikaat) saamine, mis võimaldab valmistada tooteid nii John Ross Jr brändile Suurbritannias kui muudesse riikidesse.
- Ettevõtete ühendamisest tuleneva kokkuhoiuprogrammi realiseerumine, mille tulemusel väheneb kulubaas üle 0,5 miljoni euro võrra aastas.
- Juhtkonna ja spetsialistide koosseisu täiendamine – alates juulist 2019 on palgatud Eesti-Soome ettevõtetele uus juhatuse esimees, Grupil on ametis uus finantsjuht.
- Investeeringute tegemine muutmaks PRFoodsi regiooni kõige keskkonnasõbralikumaks kalatöötlejaks (uued pakendiliinid, päikseenergia kasutuselevõtt Eestis ja Soomes).

Kokkuvõttes oli 2018/2019. aasta üks keerulisemaid ettevõtte ajaloos. Mitmete asjaolude kokkulangemisel (liiga suur laojääk, forelli hinna langus, dubleerivad funktsioonid Eesti ja Soome tütarettevõtetes, tootmise ümberkorraldamine Eestis, uute toodete turule toomine) ning mitmete projektide samaaegne käivitamine viis olukorran, kus Grupp lõpetas aasta kahjumiga.

Kuigi ei saa rahul olla Grupi tootmis- ja müügiüksuste restruktureerimise kiirusega eelmisel aastal Eestis ja Soomes, on Grupp saavutanud positiivse arengu kalakasvatuse üksuses. Grupp ootab Rootsist täiendavaid kasvatuslube ning Eestis on esitatud taotlused kalakasvatuste rajamiseks kolme piirkonda. Eelduste kohaselt vaadatakse need läbi 2019. aastal, et alustada kalakasvanduste rajamist juba 2020. aastal. Positiivsete arengute korral peaks PRFoodsi kasvandusmaht tõusma lähiaastatel vähemalt 5000 tonni võrra. Lisaks on PRF'i osalusega ühisettevõtte alustanud Paldiskis kalakasvanduse rajamise uurimist.

2019/2020. majandusaastaks ootame müügi kasvu vähemalt 5% ja EBITDA paranemist 25-30%. Samuti on alates käesolevast aastast uuendatud täielikult nii Heimon Kala kui John Ross Jr pakendid ja tootearendus. Kalahanked Eestis ja Soomes on viidud konsolideeritud alusele, mis võimaldab olulist säästu tooraine hindades.

Lugupidamisega,

Indrek Kasela

GRUPI VÖTMENÄITAJAD

Võrreldavuse huvides on eelmisi majandusaastaid kohandatud 12-kuulisteks algusega 1. juuli ja lõpuga 30. juuni. Sellest tulenevalt ei ole varasemate aastate andmed kokku viidavad raamatupidamisaruannetega.

VÖTMENÄITAJAD*

KASUMIARUANNE mln EUR (kui pole näidatud teisiti)	Valem / selgitus	2018/ 2019	2017/ 2018	2016/ 2017	2015/ 2016	2014/ 2015
Müügitulu	Müügitulu	85,7	94,9	51,1	48,5	46,1
Brutokasum	Müügitulu – müüdüd kaupade kulu	11,9	13,2	3,9	5,8	5,5
EBITDA äritegevusest**	Kasum enne ühekordseid tulusid-kulusid ja kalavarude ümberhindlust	4,0	6,0	0,6	2,1	0,8
EBITDA	Kasum (-kahjum) enne finantstulusid ja -kulusid, maksukulusid ning põhivara kulumi- ja väärtuse langust	1,7	4,4	2,0	2,5	0,0
Ärikasum (-kahjum)	Kasum (-kahjum) enne finantstulusid ja -kulusid, maksukulusid	-0,5	2,3	0,7	1,3	-1,1
EBT	Kasum (-kahjum) enne tulumaksu	-1,2	1,4	0,5	1,2	-1,4
Puhaskasum (-kahjum)		-1,5	1,0	0,2	1,0	-1,4
Brutomarginaal	Brutokasum / Müügitulu	13,9%	13,9%	7,7%	12,0%	11,8%
Äritegevuse EBITDA marginaal	EBITDA äritegevusest / Müügitulu	4,7%	6,3%	1,2%	4,3%	1,7%
EBITDA marginaal	EBITDA / Müügitulu	2,0%	4,7%	3,8%	5,2%	0,0%
Ärikasumi marginaal	Ärikasum (-kahjum) / Müügitulu	-0,5%	2,5%	1,4%	2,7%	-2,4%
EBT marginaal	EBT / Müügitulu	-1,4%	1,5%	1,1%	2,4%	-3,1%
Netomarginaal	Puhaskasum (-kahjum) / Müügitulu	-1,7%	1,1%	0,4%	2,1%	-3,1%
Tegevuskulude suhtarv	Tegevuskulud / Müügitulu	12,5%	10,5%	9,6%	10,8%	12,8%
BILANSS mln EUR (kui pole näidatud teisiti)	Valem / selgitus	30.06.2019	30.06.2018	30.06.2017	30.06.2016	30.06.2015
Netovõlgnevus	Lühiajal. võlakohustused + Pikaajal. võlakohustused - Raha	20,5	18,1	1,0	-1,4	-6,5
Omakapital		21,9	23,3	22,7	22,7	33,3
Käibekapital	Käibevara - Lühiajal. kohustused	-3,1	2,8	11,5	11,2	21,7
Varad		62,5	65,5	33,5	29,3	39,4
Likviidsuskordaja	Käibevara / Lühiajal. kohustused	0,9x	1,1x	2,3x	3,4x	5,9x
Omakapitali suhtarv	Omakapital / Varad	35,0%	35,6%	67,8%	77,6%	84,6%
Finantsvõimendus	Netovõlg / (Omakapital + Netovõlg)	48,3%	43,7%	4,1%	-6,7%	-24,1%
Võlakordaja	Kohustused / Kogukapital	0,7x	0,6x	0,3x	0,2x	0,2x
Netovõlg/EBITDA äritegevusest	Netovõlg / EBITDA äritegevusest	5,1x	3,0x	1,6x	-0,7x	-8,2x
Omakapitali tootlus	Puhaskasum / Keskmise omakapital	-6,5%	4,3%	0,9%	3,6%	-3,9%
Varade tootlus	Puhaskasum / Keskmise varade maht	-2,3%	2,0%	0,6%	2,9%	-2,6%

* konsolideeriv üksus on ainult valdusfirma ning moodustab ebaolulise osa Grupist, mistõttu konsolideeriva üksuse suhtarve pole välja toodud

** enne ühekordseid tulusid-kulusid ja kalavarude ümberhindlust

MÜÜGITULU

Grupi 2018/2019. majandusaasta müügikäive oli 85,7 miljonit eurot ja võrreldes sama perioodiga aasta tagasi langes käive 9,1 miljonit eurot ehk 9,6%.

Grupi suurimaks turuks on läbi aastate olnud Soome, kus Grupi müük lõppenud majandusaastal moodustas ligikaudu 70% kogumüügist. Alates Suurbritannia kalaettevõtete soetamisest 2017. aastal on Grupi teiseks suurimaks turuks Suurbritannia, mille müük moodustab 12-15% Grupi kogumüügist. Eesti, suuruselt kolmas turg, moodustab Grupi müügist 5-7%.

GEOGRAAFILISED PIIRKONNAD

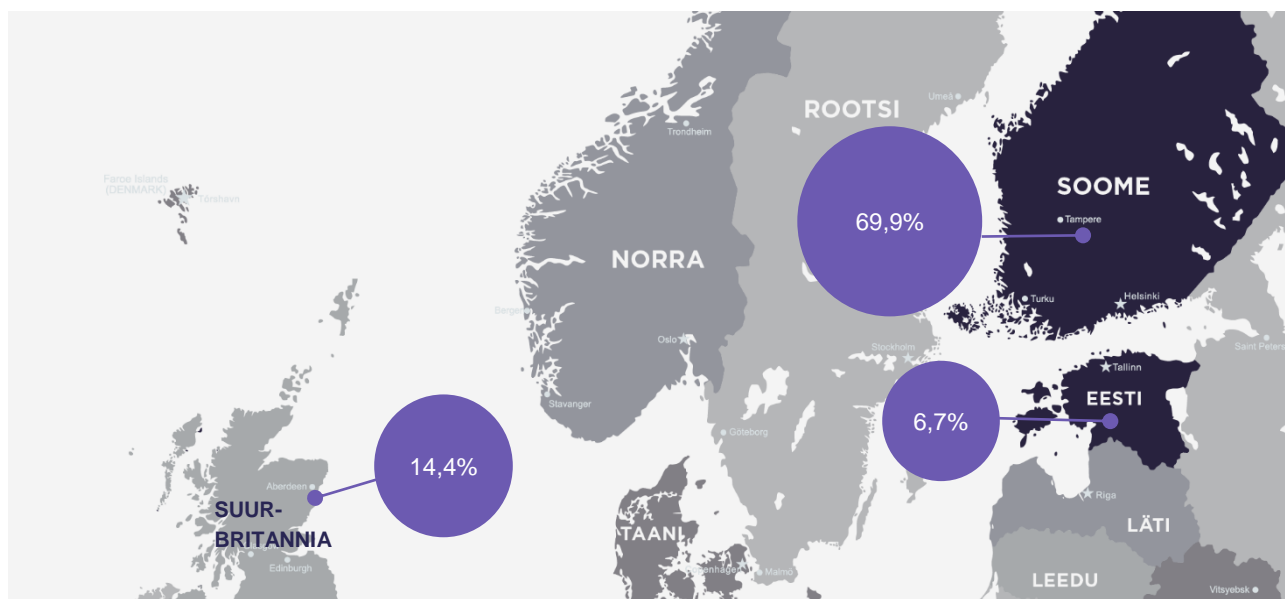
mIn EUR	12k 18/19	Osakaal, %	12k 17/18	Osakaal, %	Muutus, mIn EUR	12k 18/19 vs 12k 17/18	Mõju
Soome	59,9	69,9%	66,9	70,5%	-7,0	-10,5%	▼
Suurbritannia	12,1	14,1%	13,2	14,0%	-1,1	-8,6%	▼
Eesti	5,7	6,7%	5,0	5,2%	0,7	14,9%	▲
Muud regioonid	8,0	9,4%	9,8	10,3%	-1,7	-17,9%	▼
Kokku	85,7	100,0%	94,9	100,0%	-9,1	-9,6%	▼

Soome müügikäive oli lõppenud majandusaastal 59,9 miljonit eurot võrreldes 66,9 miljoni euroga eelmisel 12-kuulisel perioodil 2017/2018. Soome käibe osakaal moodustas lõppenud majandusaastal kogukäibest 69,9% (12 kuud 2017/2018: 70,5% kogukäibest), kahanedes võrrelduna eelmise majandusaastaga 0,6 protsendipunkti.

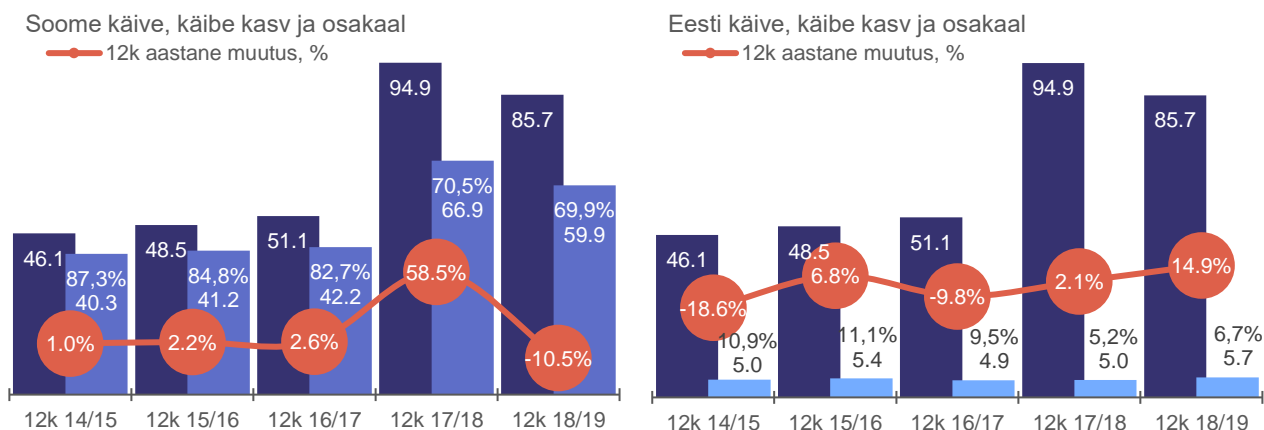
Eesti müügikäive suurenes võrreldes eelmise perioodiga 0,7 miljonit eurot 5,7-le miljonile eurole (12 kuud 2017/2018: 5,0 miljonit eurot) ja Eesti käibe osakaal suurenes võrreldes 2017/2018. aasta 12-kuulise perioodiga 1,5 protsendipunkti, moodustades 6,7% kogukäibest (12 kuud 2017/2018: 5,2% kogukäibest).

Uue põhituru, Suurbritannia müük oli majandusaastal kokku 12,1 miljonit eurot ning moodustas 14,1% kogukäibest (12 kuud 2017/2018: 13,2 miljonit eurot, 14,0% kogukäibest).

Müük muudesse riikidesse oli lõppenud majandusaastal 8,0 miljonit eurot ja see moodustas 9,4% kogukäibest (12 kuud 2017/2018: 9,8 miljonit eurot, osakaal 10,3% kogukäibest).

Alltoodud graafikutel on Grupi kahe peamise sihturu käibe dünaamika viimase viie võrreldava perioodi lõikes. Grupi kolmanda suurima sihturu – Suurbritannia – käibe dünaamikat sarnasel moel esitatud ei ole, kuna Suurbritannia üksused soetati 2017. aastal ja sellest tulenevalt ei ole võimalik esitada 5-perioodilist graafikut käibe dünaamika osas.

TOOTESEGMENDID

mln EUR	12k 18/19	Osakaal, %	12k 17/18	Osakaal, %	Muutus, mln EUR	12k 18/19 vs 12k 17/18	Mõju
Kuum- ja külmsuitsutooded	36,9	43,0%	39,1	41,2%	-2,3	-5,8%	▼
Kala ja kalafilee	35,8	41,7%	43,7	46,0%	-7,9	-18,1%	▼
Muud kalatooted	12,9	15,0%	11,3	11,9%	1,6	14,0%	▲
Muu	0,2	0,2%	0,8	0,9%	-0,6	-75,3%	▼
Kokku	85,7	100,0%	94,9	100,0%	-9,1	-9,6%	▼

Tooteportfellis suurima osakaaluga majandusaasta kokkuvõttes on kuum- ja külmsuitsutooded, mille müük oli aruandeperioodil 36,9 miljonit eurot moodustades 43,0% kogumüügist. Eelmisel aastal samal perioodil oli tootegrupi müük 2,3 miljonit eurot suurem e 39,1 miljonit eurot ja see moodustas 41,2% kogumüügist. Kala ja kalafilee segmendi müük, mis võrreldes eelmise 12-kuulise perioodiga on 7,9 miljonit eurot väiksem, oli 35,8 miljonit eurot ning moodustas 41,7% kogumüügist. Eelmisel aastal samal perioodil oli kala ja kalafilee segmendi müük 43,7 miljoni eurose käibega suurim tootegrupp moodustades 46,0% kogumüügist. Muude kalatoodete müük oli 12,9 miljonit eurot ja moodustas 15,0% kogumüügist. Eelmisel võrreldaval perioodil oli muude kalatoodete müük 11,3 miljonit eurot ja see moodustas 11,9% kogumüügist. Võrreldes eelmise aastaga on muude kalatoodete segmendi müük kasvanud 1,6 miljonit eurot e 14,0%.

KLIENDISEGMENDID

mln EUR	12k 18/19	Osakaal, %	12k 17/18	Osakaal, %	Muutus, mln EUR	12k 18/19 vs 12k 17/18	Mõju
Jaeketid	36,3	42,3%	38,5	40,6%	-2,2	-5,8%	▼
Hulgimüük	28,3	33,0%	35,4	37,3%	-7,1	-20,0%	▼
HoReCa	19,9	23,2%	20,4	21,5%	-0,5	-2,2%	▼
Muu	1,2	1,4%	0,7	0,7%	0,6	82,6%	▲
Kokku	85,7	100,0%	94,9	100,0%	-9,1	-9,6%	▼

Kõige suurema osakaaluga müügist klientide lõikes moodustab müük jaekettidele, mille müük oli perioodi jooksul 36,3 miljonit eurot moodustades 42,3% kogumüügist. Eelmisel võrdlusperioodil oli müük jaekettidele 38,5 miljonit eurot ja moodustas 40,6% kogumüügist. Kolmandiku majandusaasta müügikäibest moodustas 28,3 miljoni euroga müük hulgimüügi klientidele. Kliendigrupi müük eelmisel perioodil oli 35,4 miljonit eurot ja see moodustas 37,3% kogumüügist. HoReCa sektori käive lõppenud majandusaastal oli 19,9 miljonit eurot ning see moodustas Grupi käibest 23,2%. Eelmisel perioodil oli müük HoReCa klientidele 20,4 miljonit eurot, mis moodustas 21,5% kogukäibest.

KULUD

Müüdüd kaupade kulu moodustas 86,1% müügikäibest ja tegevuskulud 12,5% müügikäibest.

	12k 18/19	12k 17/18	Muutus		12k 18/19	12k 17/18	Muutus	
	mln EUR	mln EUR	mln EUR	Mõju	% käibest	% käibest	%-punkt	Mõju
Käive	85,73	94,87	-9,14	▼	100,00%	100,00%		
Müüdüd kaupade kulu	-73,83	-81,69	7,86	▲	86,12%	86,11%	0,01%	▼
materjalid tootmises ja müüdüd kaupade kulu	-59,35	-66,80	7,45	▲	69,23%	70,41%	-1,18%	▲
tööjõukulud	-7,17	-7,31	0,14	▲	8,36%	7,70%	0,66%	▼
amortisatsioon	-1,74	-1,57	-0,17	▼	2,03%	1,66%	0,37%	▼
muu müüdüd kaupade kulu	-5,57	-6,01	0,44	▲	6,50%	6,34%	0,16%	▼
Tegevuskulud	-10,70	-10,01	-0,69	▼	12,48%	10,55%	1,93%	▼
tööjõukulud	-3,69	-3,11	-0,58	▼	4,30%	3,27%	1,03%	▼
transpordi ja logistikateenused	-3,50	-3,35	-0,15	▼	4,08%	3,53%	0,55%	▼
amortisatsioon	-0,47	-0,67	0,20	▲	0,55%	0,71%	-0,16%	▲
reklaam, turundus ja tootearendus	-0,42	-0,39	-0,03	▼	0,49%	0,41%	0,08%	▼
muud tegevuskulud	-2,62	-2,49	-0,13	▼	3,06%	2,63%	0,43%	▼
Muud äritulud/-kulud	0,08	-0,16	0,24	▲	0,10%	-0,17%	0,27%	▲
sh ühekordsed	-0,50	-0,87	0,37	▲	-0,59%	-0,92%	0,33%	▲
Finantstulud/-kulud	-0,78	-0,94	0,16	▲	-0,91%	-0,99%	0,08%	▲

MÜÜDUD KAUPADE KULU

Müüdüd kaupade kulud kahanesid perioodi jooksul 7,9 miljonit eurot ja kulude osakaal jäi võrreldes eelmise perioodiga praktiliselt samaks moodustades 86,1% kogumüügist. Kulugrupi suurima osakaaluga „materjalid tootmises ja müüdüd kaupade kuludest“ moodustavad jätkuvalt peamise osa, ca 80%, tooraine (toorkala) kulud. Ülejäänud osa moodustavad peamiselt pakendite kulud ja kalade söödakulud.

Tootmistööliste ja kalakasvanduste personali palgakulu summas 7,2 miljonit eurot moodustas käibest 8,4%.

Muu müüdüd kaupade kulu oli 5,6 miljonit eurot ja selle osakaal müügikäibest oli 6,5%. Muu müüdüd kaupade kulu hõlmab kulutusi küttele, elektrienergiale, rendile ja kommunaalkuludele ning kalakasvatuse ja -tootmisega seotud abitegevuskulusid.

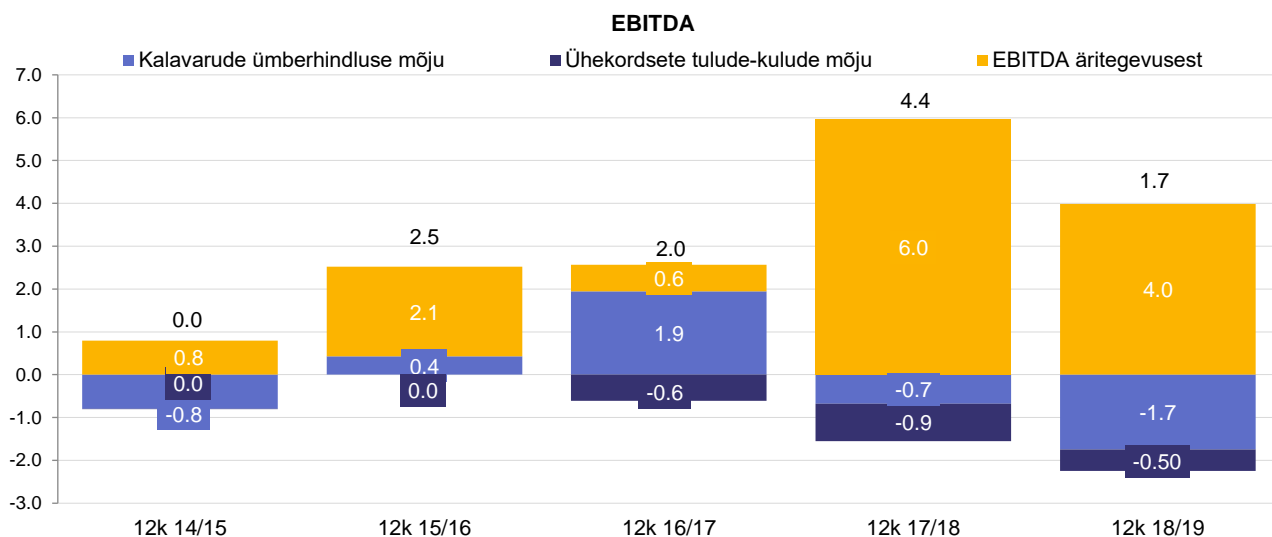
TEGEVUSKULUD

Aruande periood tegevuskulud, 10,7 miljonit eurot, kasvasid eelmise aasta sama perioodiga võrreldes 0,7 miljonit eurot ja moodustasid 12,5% müügikäibest. Peamise osa tegevuskuludest moodustavad tööjõukulud ning kulutused transpordile ja logistikale, mis olid vastavalt 3,7 miljonit eurot ja 3,5 miljonit eurot, olles eelmise aasta sama perioodiga võrreldes kasvanud vastavalt 0,6 miljonit eurot ja 0,2 miljonit eurot. Mõlema kulugrupi osakaal müügikäibest on tõusnud: tööjõukulud 3,3%-lt 4,3%-le, transport ja logistika 3,5%-lt 4,1%-le.

KASUMLIKKUS

Grupi 2018/2019. majandusaasta brutokasum oli 11,9 miljonit eurot e 1,3 miljonit eurot vähem kui aasta varem võrreldaval perioodil (12 kuud 2017/2018: 13,2 miljonit eurot). EBITDA äritegevusest enne ühekordseid tulusid ja kulusid ning bioloogiste varade ümberhindlust oli 4,0 miljonit eurot e 2,0 miljonit eurot vähem kui aasta varem võrreldaval perioodil (12 kuud 2017/2018: 6,0 miljonit eurot). Majandusaasta EBITDA oli 1,7 miljonit eurot e 2,7 miljonit eurot vähem kui aastatagusel võrreldaval perioodil (12 kuud 2017/2018: 4,4 miljonit eurot).

Ühekordsete tulude ja kulude kogumõju EBITDAle, äri- ja puhaskasumile oli -0,5 miljonit eurot (12 kuud 2017/2018: -0,9 miljonit eurot). Lõppenud majandusaastal oli kalavarude ümberhindluse mõju EBITDAle -1,7 miljonit eurot (12 kuud 2017/2018: -0,7 miljonit eurot).

2018/2019. majandusaasta ärikahjum oli 0,5 miljonit eurot (12 kuud 2017/2018: ärikasum 2,3 miljonit eurot) ja puhaskahjum oli 1,5 miljonit eurot (12 kuud 2017/2018: puhaskasum 1,0 miljonit eurot). Nii ärikasum kui puhaskasum vähenesid eelmise perioodiga võrreldes vastavalt 2,8 miljonit eurot ja 2,5 miljonit eurot.

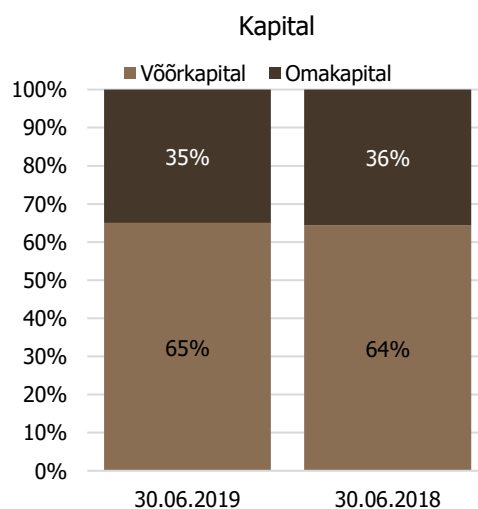
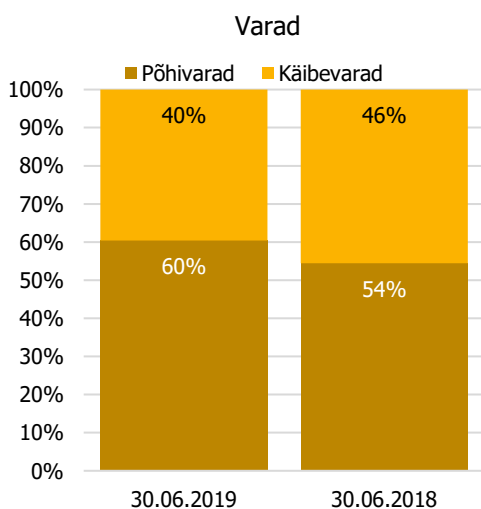
Ärikasumi marginaal lõppenud majandusaastal oli -0,5% (12 kuud 2017/2018: 2,5%) ja puhaskasumi marginaal -1,7% (12 kuud 2017/2018: 1,1%).

BILANSS

Grupi konsolideeritud bilansimaht oli 30.06.2019 seisuga 62,5 miljonit eurot. Aasta varem sama perioodi lõpus oli bilansimaht 65,5 miljonit eurot.

Grupi käibevarade maht oli 30.06.2019 seisuga 24,8 miljonit eurot ja käibevarad moodustasid 39,6% bilansimahust (30.06.2018: 29,8 miljonit eurot, 45,6%). Grupi põhivarad olid kokku 37,7 miljonit eurot ja moodustasid 60,4% bilansimahust (30.06.2018: 35,7 miljonit eurot, 54,4%).

Grupi võõrkapitali maht oli majandusaasta lõpu seisuga 40,7 miljonit eurot ja moodustas 65,0% bilansimahust (30.06.2018: 42,2 miljonit eurot, 64,4%). Lühiajalised kohustused kokku olid 27,8 miljonit eurot ja moodustasid 44,5% bilansimahust (30.06.2018: 27,0 miljonit eurot, 41,3%). Pikaajalised kohustused kokku olid kokku 12,8 miljonit eurot ja moodustasid 20,5% bilansimahust (30.06.2018: 15,2 miljonit eurot, 23,1%). Grupi omakapital oli 21,9 miljonit eurot ja moodustas 35,0% bilansimahust (30.06.2018: 23,3 miljonit eurot, 35,6%).

Aruandeperioodi lõpus oli Grupil rahalisi vahendeid 2,6 miljonit eurot e 4,3% bilansimahust (30.06.2018: 6,0 miljonit eurot, 9,1% bilansimahust).

Nõuded ja ettemaksud olid seisuga 30.06.2019 5,3 miljonit eurot ja suurenesid 0,6 miljonit eurot võrrelduna seisuga 30.06.2018, mil nõuded ja ettemaksud olid 4,7 miljonit eurot.

Varud olid majandusaasta lõpu seisuga 12,0 miljonit eurot, kahanedes eelmise majandusaasta lõpuga võrreldes 0,7 miljonit eurot e tasemelt 12,7 miljonit eurot.

Bioloogilised varad olid 30.06.2019 seisuga 4,9 miljonit eurot (30.06.2018: 6,5 miljonit eurot), kahanedes eelmise majandusaasta lõpuga võrreldes 1,6 miljoni euro võrra. Biomassi maht oli 30.06.2019 seisuga 987 tonni (30.06.2018: 1 184 tonni), mis on 197 tonni võrra vähem võrreldes eelmise majandusaasta lõpuga.

Grupi materiaalne põhivara oli majandusaasta lõpu seisuga 14,5 miljonit eurot (30.06.2018: 12,8 miljonit eurot) ja immateriaalne vara 23,0 miljonit eurot (30.06.2018: 22,6 miljonit eurot) kasvades eelmise majandusaasta lõpuga võrreldes vastavalt 1,8 miljonit eurot ja 0,4 miljonit eurot.

Grupi lühiajalised võlakohustused olid 30.06.2019 seisuga 13,5 miljonit eurot (30.06.2018: 12,6 miljonit eurot), kasvades aastaga 0,9 miljonit eurot..

Võlad ja ettemaksud olid seisuga 30.06.2019 kokku 14,1 miljonit eurot (30.06.2018: 14,3 miljonit eurot), kahanedes eelmise aasta sama perioodiga võrrelduna kokku 0,1 miljoni euro võrra. Võlad hankijatele kasvasid 2,0 miljoni euro võrra, äriühendustest tekkinud kohustused kahanesid 1,9 miljoni euro võrra, maksuvõlad kahanesid 0,2 miljoni euro võrra.

Pikaajalised laenukohustused olid majandusaasta lõpu seisuga 9,5 miljonit eurot (30.06.2018: 11,5 miljonit eurot).

Edasilükkunud tulumaksud kohustus vähenes majandusaasta jooksul 0,4 miljoni euro võrra 2,0 miljonile eurole lõppenud majandusaastal 2,4 miljonit eurot eelmise majandusaasta lõpul.

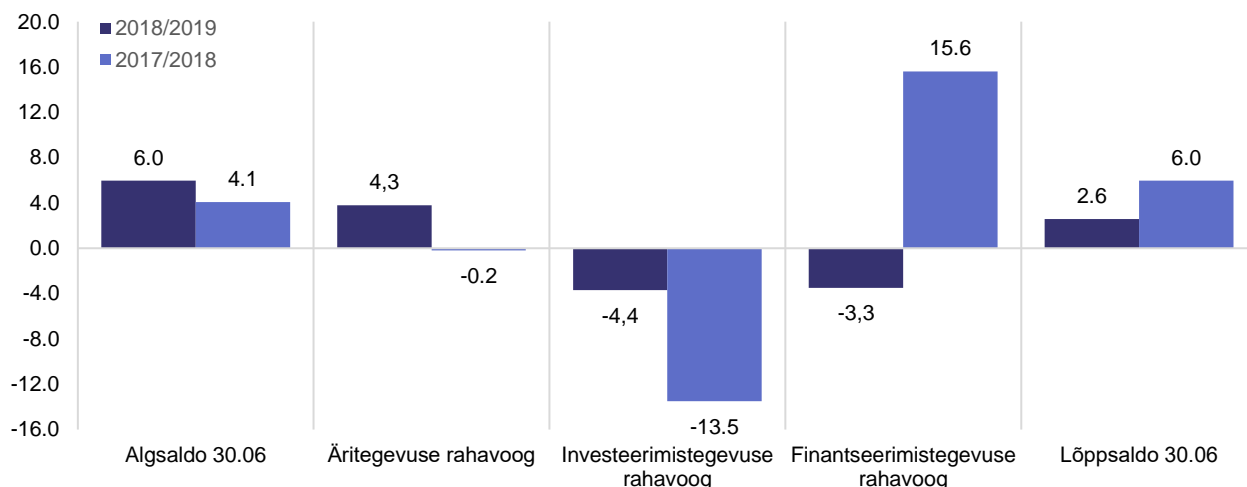
Seisuga 30.06.2019 oli ettevõtte registreeritud aktsiakapital 7,7 miljonit eurot (30.06.2018: 7,7 miljonit eurot). Aktsionärid otsustasid 30.11.2018 toimunud üldkoosolekul maksta 2017/2018. majandusaasta puhaskasumist dividende summas 386 829 eurot e 0,01 eurot aktsia kohta ja kanda 2 850 eurot reservkapitali.

RAHAVOOD

Grupi raha ja ekvivalendid olid aruandeperioodi alguses 6,0 miljonit eurot ja lõpus 2,6 miljonit eurot, perioodi rahavoog oli 3,4 miljonit eurot.

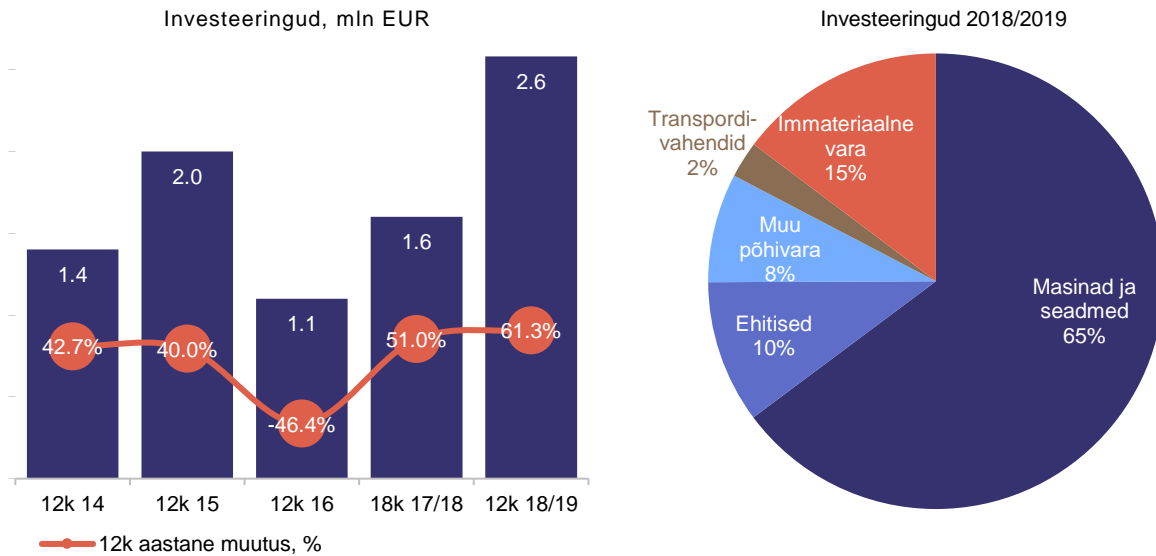
Aruandeperioodi rahavoog äritegevusest oli +4,3 miljonit eurot ja aasta varem samal perioodil oli ettevõtte rahavoog äritegevusest -0,2 miljonit eurot. Investeeringutegevuse rahavoog oli aruandeperioodil -4,4 miljonit eurot ja aasta varem -13,5 miljonit eurot. Finantseeringutegevuse rahavoog oli kokku -3,3 miljonit eurot käesoleval aruandeperioodil võrreldes +15,6 miljoni euroga eelmise aasta samal perioodil.

RAHAVOO MUUTUS 12 KUUD 2018/2019 VÕRRELDES 12 KUUD 2017/2018

INVESTEERINGUD

Investeeringud materiaaletesse ja immateriaalsetesse põhivaradesse oli 2018/2019. majandusaastal kokku 2,6 miljonit eurot (18 kuud 2017/2018: 1,6 miljonit eurot).

Lõppenud majandusaasta suurimaks investeeringuks olid investeeringud masinatesse ja seadmetesse, mis moodustasid koguinvesteeringutest 2/3. Oluline investeering tehti ka immateriaalsesse varasse. Käesoleval majandusaastal jätkab Grupp investeerimist tootmiseadmetesse ja -tarkvarasse, et tootmisprotsessi efektiivsemaks muuta. Lisaks on plaanis väiksemaid investeeringuid olemasolevate seadmete täiustamiseks. Kalakasvandustes on suuremad investeeringud seotud omandatud ja rajatavate kalakasvatustega Eestis. Samuti jätkab Grupp oma kaubamärgi arendust.

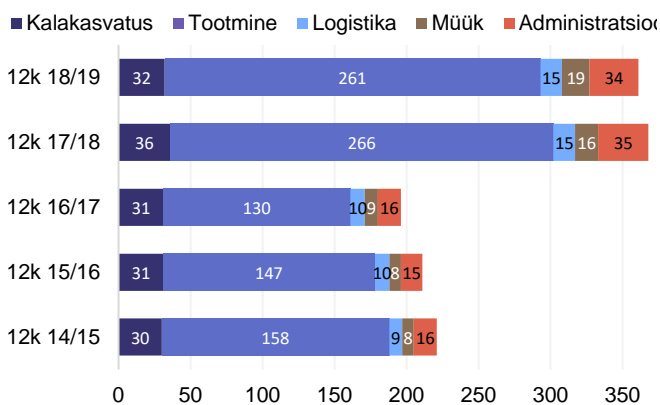
PERSONAL

Lõppenud majandusaasta keskmine töötajate arv oli 361 võrrelduna eelmise 12-kuulise perioodi keskmise töötajate arvuga 368. Töötajate arvu ja tööjõukulude märkimisväärne suurenemine võrreldes kolme eelneva perioodiga on tingitud uute ettevõtete omandamisest 2017. aastal.

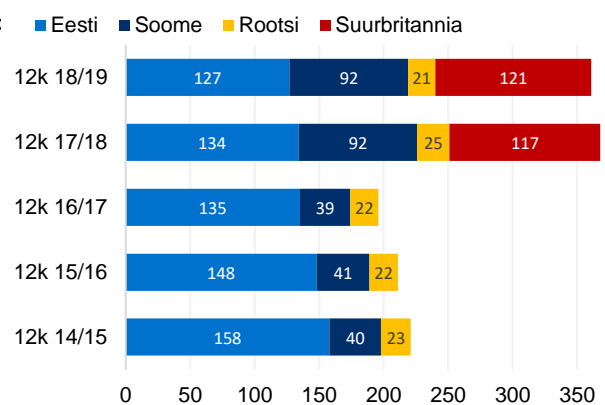
Grupi tööjõukulud kasvasid 10,4-lt miljonilt eurolt 12-kuulisel perioodil 2017/2018 10,9-le miljonile eurole 12-kuulisel perioodil 2018/2019. Tootmise tööjõukulud olid 7,2 miljonit eurot (12 kuud 2017/2018: 7,3 miljonit eurot) kasvades võrreldes eelmise võrdlusperioodi 12 kuuga 0,1 miljonit eurot. Toetava personali palgakulud moodustasid aruandeperioodil kokku 3,7 miljonit eurot, mis on eelneva 12 kuuga võrrelduna kasvanud 0,6 miljonit eurot (12 kuud 2017/2018: 3,1 miljonit eurot).

	12k 18/19	12k 17/18	12k 16/17	12k 15/16	12k 14/15
Keskmine töötajate arv	361	368	196	211	221
Soome	92	92	39	41	40
Eesti	127	134	135	148	158
Suurbritannia	121	117	0	0	0
Rootsi	21	25	22	22	23
Tööjõukulud, tuh EUR	10 857	10 415	4 738	5 030	4 910
Kuu keskmine tööjõukulu töötaja kohta, tuh EUR	2,50	2,36	2,02	1,98	1,85

Töötajad valdkondade lõikes

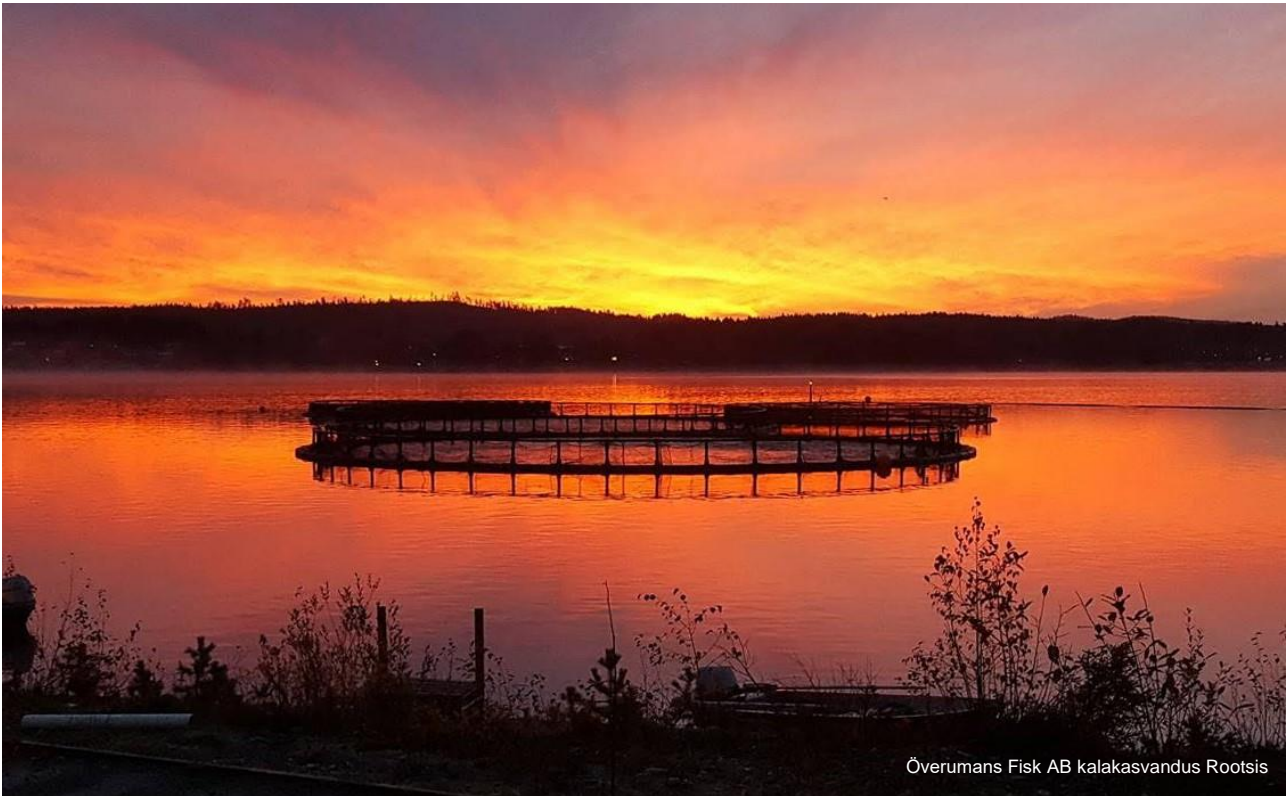
Töötajad riikide lõikes

KALAKASVATUS

Grupi konkurentsieeliseks on vertikaalne integratsioon – kalakasvatus, tootmine ja müük. Ligikaudu 2/3 Grupi vikerforelli toorainest tuleb ettevõttele kuuluvatest kalakasvandustest Rootsi järvedes, Turu piirkonna arhipelaagis Soomes ja Saaremaa rannikuvetes Eestis, mis tagab kiired ja usaldusväärsed tarded. Grupp kasvatab peamiselt vikerforelli, vähesel määral ka siiga.

Vertikaalne integratsioon võimaldab ettevõttel vähendada kulutusi teatud kalakasvatuse etappidel ja ka suurendada kontrolli kalatöötlemise ja turustamise osas. Kala puhul tuleb arvestada, et tegemist on elusorganismiga ja seetõttu on vajalik tehnoloogilises protsessis toodangu kvaliteedi tagamiseks pöörata suurt tähelepanu toote kogu elutsükli jälgimisele. Lisaks kulude optimeerimisele võimaldab vertikaalne integreerumine vähendada riske kalakasvatases, mis võivad tekkida sööda või asustusmaterjali halvast kvaliteedist ning tagada töötlemiseks vajaliku tooraine mahu ja hinna stabiilsuse.

KALA HIND

Kalasektor on äärmiselt sõltuv toorkala kättesaadavusest ja kala hinnast. Suurtootjad fikseerivad tootmisplaanid kolmeks aastaks ette, kuna lühiajalisemalt on kalakasvatases tootmistsükli keeruline ja kallis turuvajadustest lähtuvalt kohandada. Seetõttu on kalapakkumine maailmaturul lühiajaliselt suhteliselt jäik, samas turunõudlus nihkub mõnevõrra sõltuvalt hooajast. Pakkumise ja nõudluse pideva muutumise tõttu on toorkala hind pidevas muutumises. Grupp tasakaalustab väliskeskonna mõju ja kala hinna volatiilsust muudatuste kaudu ettevõtte tootmis- ja müügistrateegias.

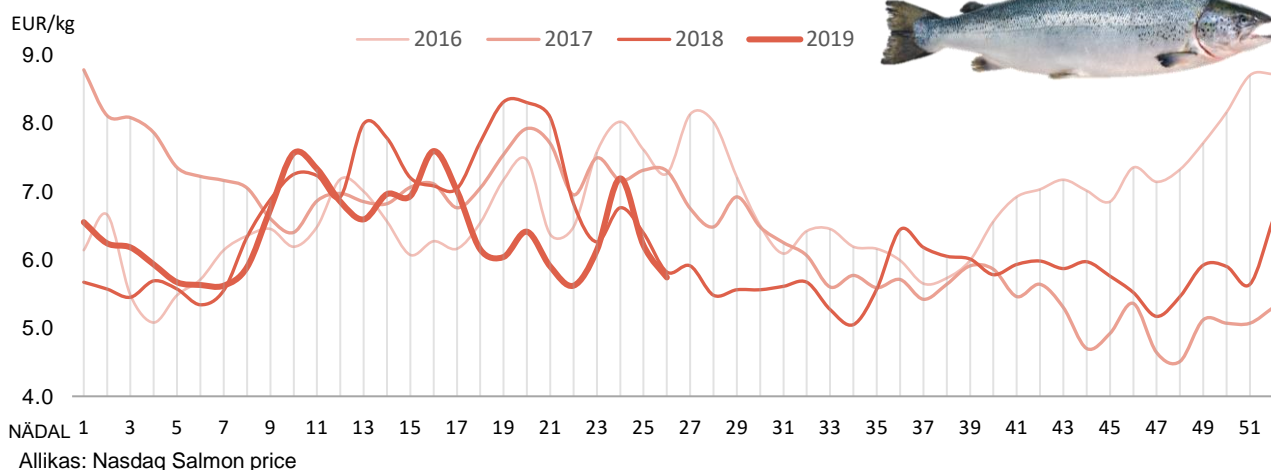
KALA HIND

EUR/kg	30.06.2019	30.06.2018	30.06.19 vs 30.06.18	30.06.2017	30.06.19 vs 30.06.17	30.06.2016	30.06.19 vs 30.06.16
Lõhe	5,74	5,82	-1,4%	7,30	-21,4%	7,26	-20,9%
Vikerforell	5,76	6,47	-10,9%	8,11	-28,9%	5,97	-3,4%

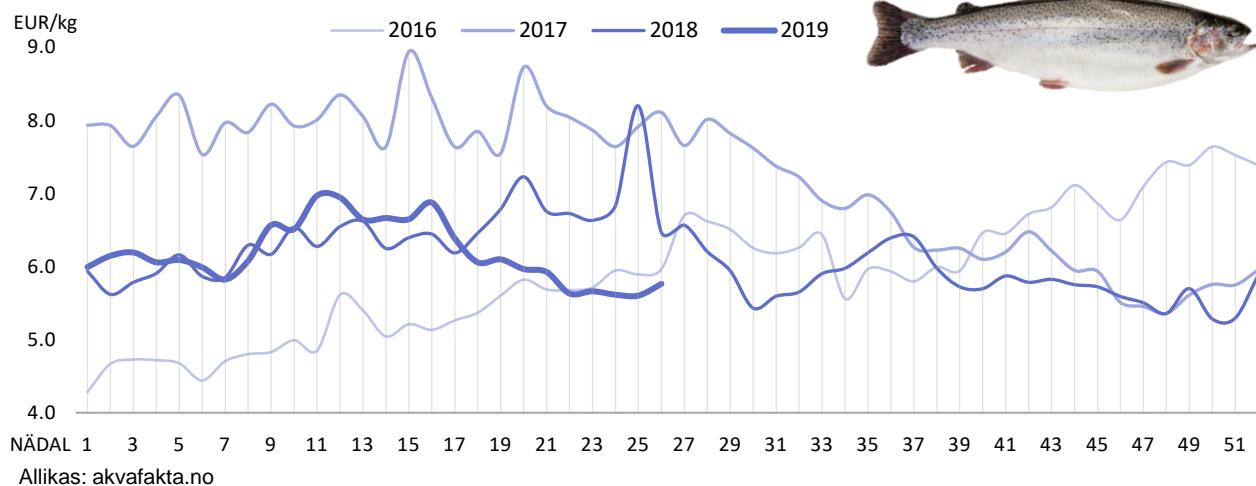
Aruandeperioodi lõpu seisuga on lõhe hind võrreldes aastatagusega langenud 1,4% ja vikerforelli hind 10,9%. Kahe aasta taguse hinnaga võrreldes on lõhe hind langenud 21,4% ja forell länud 28,9% odavamaks. Võrreldes perioodi lõpu hinda kolm aastat tagasi on lõhe hind langenud 20,9% ja forelli hind 3,4%.

Allolevad tabelid illustreerivad lõhe ja vikerforelli keskmisi hindu nädalate lõikes aastast 2016.

NORRA LÕHE EKSPORDIHIND

NORRA VIKERFORELLI EKSPORDIHIND

KESKMINE KALA HIND

EUR/kg	12k 18/19	12k 17/18	12k 18/19 vs 12k 17/18	12k 16/17	12k 18/19 vs 12k 16/17	12k 15/16	12k 18/19 vs 12k 15/16
Lõhe	6,03	6,05	-0,3%	7,04	-14,4%	5,38	12,0%
Vikerforell	5,92	6,32	-6,3%	7,00	-15,5%	4,75	24,5%

Keskmine lõhe hind aruandeperioodil langes võrreldes eelmise aasta sama perioodiga 0,3% ja keskmine forelli hind kahanes samal perioodil 6,3%. Võrreldes 12 kuu keskmiste hindadega samal perioodil kaks aastat tagasi on lõhe ja forelli keskmised hinnad langenud vastavalt 14,4% ja 15,5% ning võrrelduna hindadega kolm aastat tagasi kasvanud vastavalt 12,0% ja 24,5%.

BIOLOOGILISED VARAD

Biooloogilisteks varadeks on Grupi kalakasvandustes eluskaalus arvele võetud kalavarud, mille hulka kuuluvad vikerforell (*Oncorhynchus mykiss*) ja siig (*Coregonus lavaretus*).

Grupp lähtub vikerforelli kalavarude hindamisel Norra vikerforelli ekspordi statistikast. Siia kalavarude hindamisel võetakse aluseks Soome Kalakasvatajate Liidu igakuine turuhinna uuring. Kui toorkala turuhind kasvab või langeb, siis suureneb või väheneb vastavalt ka Grupi kalakasvandustes kasvatatavate kalade väärtus ning see avaldab vastavalt positiivset või negatiivset mõju ettevõtte majandustulemustele.

BIOLOOGILISTE VARADE MUUTUS TONNIDES

	12k 18/19	12k 17/18	Muutus, tonnid 12k 18/19 vs 12k 17/18	Muutus, % 12k 18/19 vs 12k 17/18
Biomass perioodi algul	1 184	1 414	-230	-16,3%
Biomass perioodi lõpul	987	1 184	-197	-16,6%
Toodangu arvele võtmine laos (eluskaalus)	1 900	2 337	-437	-18,7%

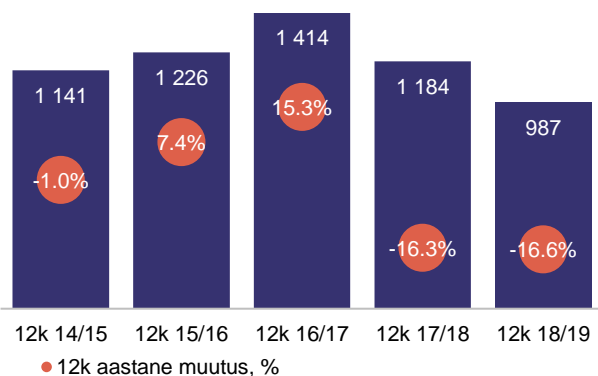
Seisuga 30.06.2019 oli ettevõttel biooloogilisi varasid 987 tonni. Võrreldes eelmise aasta sama perioodiga kahanesid biooloogilised varad koguseliselt 197 tonni ehk 16,6%. Biooloogilised varad õiglases väärtuses olid 30.06.2019 seisuga 4,9 miljonit eurot võrreldes 6,5 miljoni euroga 30.06.2018. Rahalises vääringus kahanesid biooloogilised varad 1,6 miljonit eurot ehk 24,2%. Majandusaasta 12 kuuga võeti toodangut arvele 1 900 tonni, mis on võrrelduna sama perioodiga aasta varem 437 tonni ehk 18,7% vähem.

Majandusaasta 12 kuu biomassi keskmine hind oli 4,99 eurot kilo kohta võrrelduna 5,49 euroga kilo kohta eelmisel 12-kuulisel perioodil.

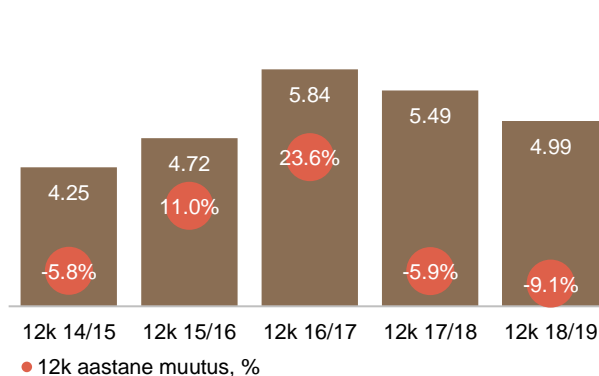
BIOMASSI MAHT JA KESKMINE HIND, EUR/KG

	12k 18/19	12k 17/18	Muutus, mln EUR 12k 18/19 vs 12k 17/18	Muutus, % 12k 18/19 vs 12k 17/18
Biooloogilised varad, mln EUR	4,92	6,50	-1,57	-24,2%
Biomassi maht, tonnid	987	1 184	-197	-16,6%
Keskmine hind, EUR/kg	4,99	5,49	-0,50	-9,1%
Biooloogiliste varade ümberhindlus, mln EUR	-1,74	-0,67	-1,07	158,4%

Biomassi maht, tonnid

Keskmine hind, EUR/kg

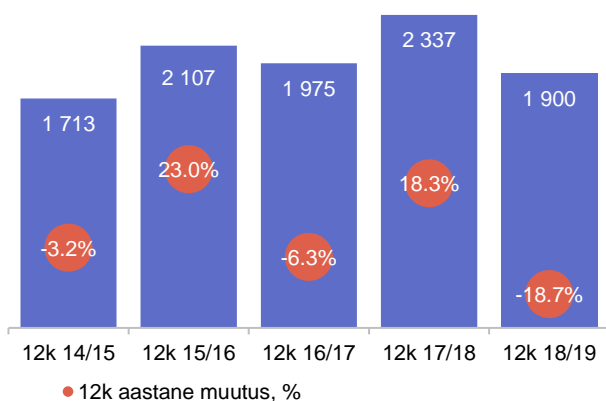
Omakasvatatud kalad töödeldakse Heimon Kala Oy Soomes ja Vettel OÜ'le Eestis kuuluvates tootmishoonetes.

TOODANGU MAHT

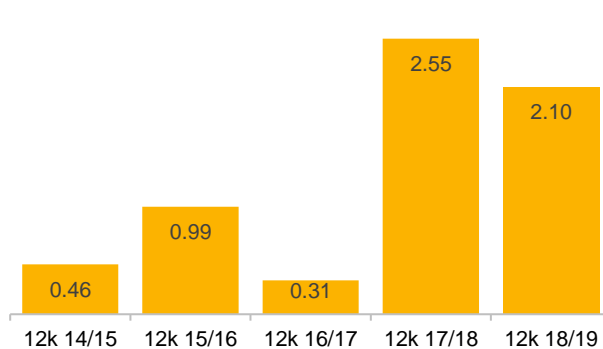
	12k 18/19	12k 17/18	Muutus, mln EUR 12k 18/19 vs 12k 17/18	Muutus, % 12k 18/19 vs 12k 17/18
Müügitulu, mln EUR	85,7	94,9	-9,1	-9,6%
EBITDA äritegevusest*, mln EUR	4,0	6,0	-2,0	-33,1%
Arvele võetud toodang, tonnid	1 900	2 337	-437	-18,7%
EBITDA äritegevusest* / arvele võetud toodang, EUR/kg	2,10	2,55	-0,45	-17,7%

* enne ühekordseid tulusid-kulusid ja kalavarude ümberhindlust

Arvele võetud toodang, tonnid

Äritegevuse EBITDA / arvele võetud toodang, EUR/kg

JUHATUS JA NÕUKOGU

ASi PRFoods juhatus on üheliikmeline ja vastavalt nõukogu otsusele tegutseb alates 2.02.2015 juhatuses ainukese liikmena **Indrek Kasela**. Ettevõtte juhatus on igapäevases juhtimises iseseisev ja lähtub kõikide aktsionäride parimatest huvidest, tagades seeläbi ettevõtte jätkusuutliku arengu vastavalt seatud eesmärkidele ja strateegiale. Samuti tagab ettevõtte juhatus sisekontrolli ja riskijuhtimise protseduuride toimimise ettevõttes.

ASi PRFoods nõukogu valib juhatuse liikmed kolmeks aastaks. Aktsiaseltsi põhikirja alusel kuulub juhatusse üks kuni neli liiget. 15. novembril 2017 toimunud nõukogu koosolekul otsustas nõukogu pikendada senise juhatuse liikme Indrek Kasela ametiaega 3 aasta võrra, kuni 15.11.2020. Indrek Kasela (sündinud 1971) omab LL.M kraadi õigusteaduses New York University'st (1996) ja bakalaureusekraadi Tartu Ülikoolist (1994).

Lisaks ASi PRFoods juhatuse liikme positsioonile kuulub ta juhatustesse peaaegu kõigis Grupi äriühingutes ning ka Gruppi mitte-kuuluvates äriühingutes (Lindermann, Birnbaum & Kasela OÜ, ManageTrade OÜ ja Noblessneri Jahtklubi OÜ, jne). Ta kuulub nõukogudesse järgmistes äriühingutes: AS Toode, ELKE Grupi AS, ELKO Grupa AS, EPhaG AS, Salva Kindlustuse AS, Ridge Capital AS, AS Ekspress Grupp, Elering AS, SA Avatud Eesti Fond, Tulundusühistu Tuleva, Baltijas Apdrošinašanas Nams AAS. Lisaks on ta tegev mitmetes äriühingutes ja mittetulundusühingutes väljaspool Eestit.

AS PRFoods nõukogu on hetkel kuueliikmeline. Nõukogu tööd juhivad nõukogu esimees **Lauri Kustaa Äimä**, nõukogu liikmeteks on **Aavo Kokk**, **Harvey Sawikin**, **Vesa Jaakko Karo**, **Arko Kadajane** ja **Kuldar Leis**.

Aktsiaseltsi kõrgeim juhtorgan on aktsionäride üldkoosolek. Seaduse kohaselt on üldkoosolekud korralised või erakorralised.

Vastavalt seadusele on aktsiaseltsi nõukogu järelevalveorgan, mis vastutab ettevõtte tegevuse planeerimise, selle juhtimise korraldamise ja juhatuse tegevuse järelevalve eest. ASi PRFoods põhikirja kohaselt kuulub nõukogusse kolm kuni seitse liiget, kelle valib üldkoosolek kolmeks aastaks.

Lauri Kustaa Äimä (sündinud 1971) omab magistrikraadi majandusteaduses University of Helsinki'st ning kuulub ASi PRFoods nõukogusse alates asutamisest. Lauri Kustaa Äimä on Kaima Capital Oy ning Kaima Capital Eesti OÜ tegevdirektor ja asutajast osanik. Ta on juhtorgani liige äriühingutes Saaremere Kala AS, AS Tallink Group, AS Baltika, AS Toode, AS Tahe Outdoors, ManageTrade OÜ, AB Baltic Mill, UAB Malsena Plius, Baltijas Apdrošinašanas Nams AAS ning lisaks veel mitmetes Soomes, Inglismaal, Hollandis, Sloveenias ja Luksemburgis asuvates investeerimisega tegelevates äriühingutes ja fondides sh KJK Management SA, KJK Fund SICAV-SIC, KJK Capital Oy, Amber Trust Management SA, Amber Trust II Management SA, Aurejärvi Varainhoito Oy.

Aavo Kokk (sündinud 1964) on lõpetanud Tartu Ülikooli 1990. aastal ajakirjanduse erialal ning Stockholm University 1992. aastal panganduse ja rahanduse erialal ning kuulub ASi PRFoods nõukogusse alates 2009. aasta maikuust. Ta on äriühingu OÜ Catella Corporate Finance, OÜ Synd&Katts ja Raldon Kinnisvarahalduse OÜ juhatuse liige ja nõukogu liige äriühingutes AS Audentes, AS Lemeks, Crowdestate AS ning Creative Union AS.

Harvey Sawikin (sündinud 1960) on lõpetanud *Columbia University* ja *Harvard Law School*'i ja kuulub ASi PRFoods nõukogusse alates 2009. aasta maikuust. 1994 aastal kaasasutas Harvey Sawikin fondihaldusettevõtte Firebird Management LLC, milles tal on tänini juhtiv positsioon. Harvey Sawikin on järgmiste ettevõtete / fondide Firebird Fund, Firebird New Russia Fund, Firebird Mongolia GP LLC, Firebird Republics Fund, Firebird Avroora Fund ja Amber Trust fondide juhtkonnas. Ta on New Yorki osariigi advokatuuri liige.

Vesa Jaakko Karo (sündinud 1962) lõpetas 1986. aastal Helsinki School of Economics'i magistrikraadiga (M.Sc) rahanduses ja rahvusvahelises turunduses ning talle omistati 1996. aastal *licentiate* (Econ) kraad majanduses. Ta kuulub ASi PRFoods nõukogusse alates 2009. aasta augustist. Käesoleval hetkel on ta Aurejärvi Varainhoito Oy (endise nimega Cumulant Capital Oy) ning KJK Capital Oy nõukogu liige.

Arko Kadajane (sündinud 1981) on lõpetanud *Estonian Business Schooli* rahvusvahelise ärijuhtimise erialal ning kuulub ASi PRFoods nõukogusse alates 2012. aasta maikuust. Käesoleval hetkel on ta Ambient Sound Investments OÜ portfellihooldur ning OÜ Juniper ja OÜ Portfellihooldur juhatuse liige.

Kuldar Leis (sündinud 1968) lõpetas Tartu Ülikooli 1993. aastal krediidi ja rahanduse erialal ja omab ka diplomit piimatehnoloogia erialal. Kuldar Leis täitis ASi PRFoods juhatuse esimehe ülesandeid alates selle asutamisest kuni 15. maini 2013. Alates 2013. aasta maikuust kuulub ta ASi PRFoods nõukogusse. Käesoleval hetkel on ta muuhulgas Saaremere Kala ASi, ASi Linda Nektar ning Toidu- ja Fermentatsioonitehnoloogia Arenduskeskuse nõukogu liige. Lisaks sellele on ta Rododendron OÜ, Solarhouse OÜ, MTÜ Põlva Tenniseklubi ja MTÜ Põlva Käsipalliklubi juhatuse liige.

Informatsioon nõukogu liikmete haridus- ja teenistuskäigu kohta ning nende kuuluvus äriühingute juhtorganitesse on ASi PRFoods kodulehel www.prfoods.ee.

JUHATUSE JA NÕUKOGU LIIKMETELE NING NENDEGA SEOTUD ISIKUTELE JA ÄRIÜHINGUTELE KUULUVAD AS PRFOODS AKTSIAD SEISUGA 30.06.2019:

Juhtimiskohustusi täitev isik, sh tema lähikondne	aktsiate arv	osalus
Indrek Kasela, ASi PRFoods juhatuse liige	1 593 623	4,12%
Kuldar Leis, ASi PRFoods nõukogu liige	1 223 050	3,16%
Lauri Kustaa Äimä, ASi PRFoods nõukogu esimees	125 000	0,32%
Vesa Jaakko Karo, ASi PRFoods nõukogu liige	90 000	0,23%
Arko Kadajane ASi PRFoods nõukogu liige	8 928	0,02%
Harvey Sawikin ASi PRFoods nõukogu liige	0	-
Aavo Kokk, ASi PRFoods nõukogu liige	0	-
Kokku juhtimiskohustusi täitvatele isikutele ning nendega lähedalt seotud isikutele kuuluvad ASi PRFoods aktsiad	3 040 601	7,86%

AKTSIA JA AKTSIONÄRID

ASi PRFoods registreeritud aktsiakapitali suurus on 7 736 572 eurot, mis on jagatud 38 682 860 nimiväärtusega lihtaktsiaks. Kõik aktsiad on vabalt võrrandatavad ja üheliigilised, s.o omavad võrdset hääle- ja dividendiõigust.

ISIN	EE3100101031	Emiteeritud väärtpapereid	38 682 860
Väärtpaberi lühinimi	PRF1T	Noteeritud väärtpapereid	38 682 860
Market	BALTIC MAIN LIST	Noteerimise kuupäev	5.05.2010
Nominaal	0 EUR	Väärtpaberite kaubeldav miinimumkogus	1 aktsia

ASi PRFoods aktsiad on noteeritud Nasdaq Tallinna Börsi põhinimekirjas alates 5. maist 2010. Aktsial ei ole ametlikku turutegijat. ASi PRFoods aktsia kuulub OMX Tallinna üldindeksi ja OMX Baltikumi üldindeksi koosseisu.

AS PRFoods on kahel korral vähendanud aktsiate nimiväärtust väljamaksete tegemisega aktsionäridele: 2012. aastal vähendati nimiväärtust 10 eurosendi võrra ja 2015. aastal 30 eurosendi võrra. 26. mail 2016 toimunud aktsionäride üldkoosoleku otsuste alusel kanti 30. juunil 2016 äriregistrisse ASi PRFoods nimiväärtusega aktsiate asemel nimiväärtusega aktsiate kasutuselevõtt. Aktsia arvestuslik nimiväärtus on 0,20 eurot (nimiväärtus kuni 13. aprillini 2011 oli 10 Eesti krooni, kuni 3. septembrini 2012 oli 0,60 eurot ning kuni 2. oktoobrini 2015 oli 0,50 eurot).

AKTISAHIND, INDEKSID JA KAUPLEMIKTIIVSUS

OMX Balti võrdlusindeks langes aasta jooksul 1,57%, Tallinna Börsi üldindeks langes 0,56% ning ASi PRFoods aktsiahind langes 27,84%.

	Indeks / aktsia	Tikker	30.06.2019	30.06.2018	Muutus
●	PRFoods aktsia, EUR	PRF1T	0,534	0,740	-27,84%
●	OMX Baltiüldindeks	OMXBBGI	959,52	974,87	-1,57%
●	OMX Tallinn üldindeks	OMXTGI	1 254,55	1 261,60	-0,56%

PRFoods aktsia hind, võrdlusindeksid ja kaubeldud aktsiate kogus nädalas

Allikas: Nasdaq Tallinn, PRFoods

KAUPLEMISSTATISTIKA

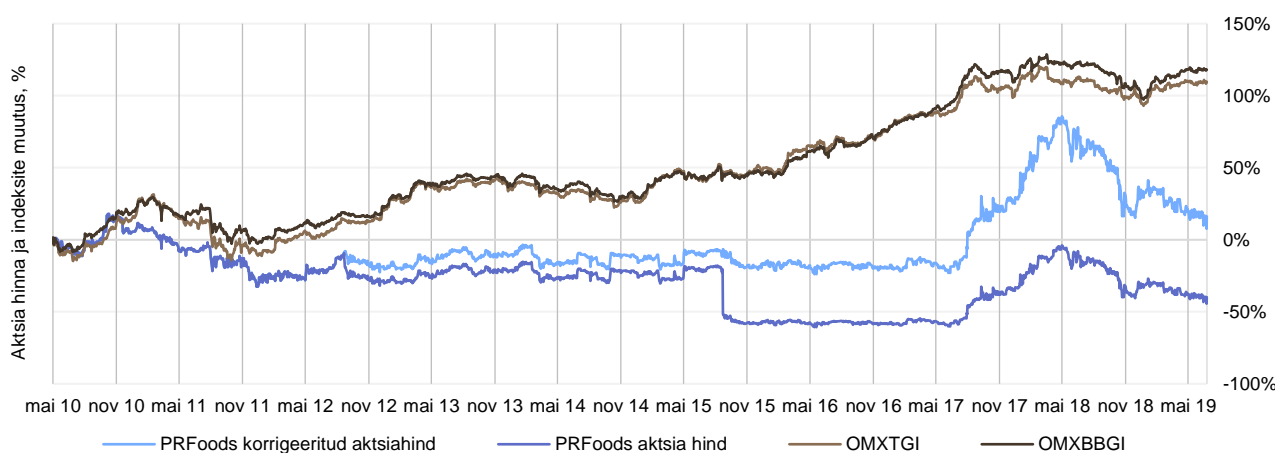
Kauplemisstatistika, EUR (kui pole näidatud teisiti)	12k 2018/2019	12k 2017/2018	12k 2016/2017	12k 2015/2016	12k 2014/2015
Avamishind	0,740	0,390	0,380	0,692	0,668
Kõrgeim	0,780	0,855	0,412	0,731	0,765
Madalaim	0,490	0,366	0,354	0,349	0,618
Viimane	0,534	0,740	0,390	0,379	0,691
Kaubeldud aktsiaid, mln tk	2,20	3,92	2,61	2,53	2,30
Tehingute arv, tk	1 762	2 574	1 120	1 267	1 502
Keskmine tehingumaht, aktsiat	1 248	1 522	2 335	1 998	1 534
Käive, mln	1,43	2,30	0,99	1,06	1,61
Turuväärtus, mln	20,66	28,63	15,09	14,66	26,73

2018/2019. majandusaasta jooksul tehti ettevõtte aktsiatega kokku 1 762 tehingut (12 kuud 2017/2018: 2 574 tehingut). Kokku vahetas perioodi jooksul omanikku 2,2 miljonit aktsiat (12 kuud 2017/2018: 3,9 miljonit aktsiat), mis moodustab 5,7% ettevõtte aktsiatest. Keskmine tehingu maht oli 1 248 aktsiat (12 kuud 2017/2018: 1 522 aktsiat).

Majandusaasta aktsiatehingute käive oli 1,43 miljonit eurot võrrelduna 2,30 miljoni euroga eelmisel 12-kuulisel perioodil. Kõrgeim hind majandusaastal oli 0,780 eurot ja madalaim 0,490 eurot ning võrreldaval perioodil aasta tagasi oli kõrgeim ja madalaim vastavalt 0,855 eurot ja 0,366 eurot.

Aksia sulgemishind seisuga 30.06.2019 oli 0,534 eurot ja ettevõtte turuväärtus oli 20,66 miljonit eurot. Aasta tagasi oli sulgemishind 0,740 eurot ja ettevõtte turuväärtus 28,63 miljonit eurot.

AKTSIA HINNA JA INDEKSITE DÜNAAMIKA 5. MAIST 2010 KUNI 30. JUUNINI 2019:

ASi PRFoods aktsiakapitali väljamaksetega korrigeeritud aktsiahinna tõus alates aktsia noteerimisest 2010. aastal on 16,0%. Balti võrdlusindeks on alates AS PRFoods aktsia noteerimisest börsil kasvanud 118,1% ja Tallinna Börsi üldindeks 109,7%. ASi PRFoods aktsia nominaalväärtuse vähendamisega 2012. ja 2015. augustis kokku 40 euro senti aktsia kohta korrigeerimata aktsiahind on langenud 40,0%. AS PRFoods on alates aktsiate noteerimisest dividendina ja aktsiakapitali vähendamiskannetena aktsionäridele välja maksnud kokku 17,3 miljonit eurot.

TURUKORDAJAD

Suhtarvud	Valem	30.06.2019	30.06.2018	30.06.2017	30.06.2016	30.06.2015
Ettevõtte väärtuse käibe kordaja (EV/Sales)	(Turuväärtus + Netovõlg) / Müügitulu	0,48	0,49	0,31	0,27	0,44
Ettevõtte väärtuse äritegevuse EBITDA kordaja	(Turuväärtus + Netovõlg) / EBITDA äritegevusest	10,30	7,84	25,89	6,32	25,55
Ettevõtte väärtuse EBITDA kordaja (EV/EBITDA)	(Turuväärtus + Netovõlg) / EBITDA	23,59	10,59	8,21	5,25	neg
Hinna äritegevuse EBITDA kordaja	Turuväärtus / EBITDA äritegevusest	5,18	4,80	24,33	6,99	33,70
Hinna EBITDA kordaja (Price/EBITDA)	Turuväärtus / EBITDA	11,85	6,49	7,71	5,81	neg
Hinna kasumi kordaja (P/E)	Turuväärtus / Puhaskasum	neg	28,65	77,37	14,57	neg
Hinna omakapitali suhtarv (P/B)	Turuväärtus / Omakapital	0,94	1,23	0,66	0,64	0,80

Turuväärtus, netovõlg ja omakapital seisuga 30.06

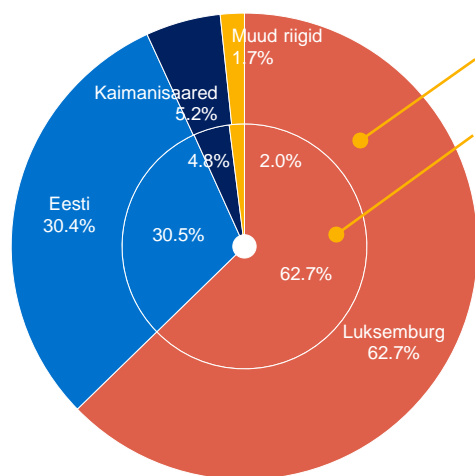
Müügitulu, EBITDA ja puhaskasum/-kahjum viimase 12 kuu jooksul

AKTSIONÄRIDE STRUKTUUR

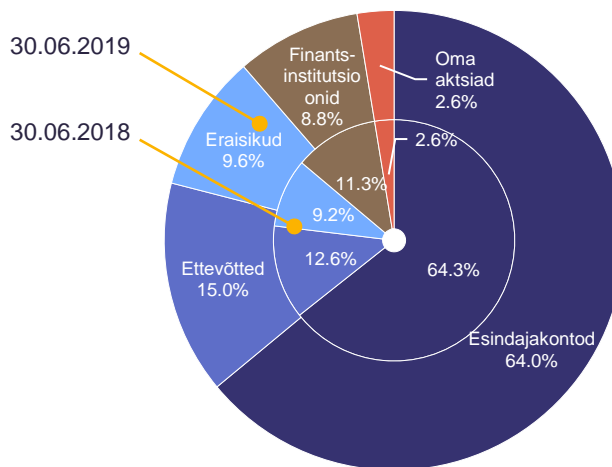
AS PRFOODS AKTSIONÄRID

	Aktsiate arv 30.06.2019	Osalus 30.06.2019	Aktsiate arv 30.06.2018	Osalus 30.06.2018	Muutus
ING Luxembourg S.A. (Esindajakonto)	24 258 366	62,71%	24 258 366	62,71%	-
Lindermann, Birnbaum & Kasela OÜ	1 593 623	4,12%	1 564 553	4,04%	29 070
Ambient Sound Investments OÜ	1 385 267	3,58%	1 239 116	3,20%	146 151
Firebird Republics Fund Ltd	1 277 729	3,30%	1 195 270	3,09%	82 459
OÜ Rododendron	1 219 589	3,15%	1 298 705	3,36%	-79 116
Compensa Life Vienna Insurance Group SE	750 470	1,94%	750 470	1,94%	-
Firebird Avrora Fund, Ltd.	730 678	1,89%	648 220	1,68%	82 458
OÜ Iskra Investeeringud	377 874	0,98%	386 874	1,00%	-9 000
Suurimad aktsionärid kokku	31 593 596	81,67%	31 341 574	81,02%	252 022
Ülejäänud väikeaktsionärid	6 089 264	15,74%	6 341 286	16,39%	-252 022
Oma aktsiad	1 000 000	2,59%	1 000 000	2,59%	-
Kokku	38 682 860	100,00%	38 682 860	100,00%	-

AKTSIONÄRID RESIDENTSUSE LÕIKES

AKTSIONÄRID KATEGOORIAE LÕIKES

AKTSIONÄRIDE STRUKTUUR KATEGOORIAE JÄRGI, 30.06.2019

Aktsiate arv	Aktsionäride arv	% aktsionäridest	Aktsiate arv	% aktsiatest
1 ... 1 000	742	48,0%	353 014	0,9%
1 001 ... 10 000	681	44,1%	2 220 492	5,7%
10 001 ... 50 000	98	6,3%	2 031 510	5,3%
50 001 ... 100 000	8	0,5%	584 239	1,5%
üle 100 000	16	1,0%	33 493 605	86,6%
Kokku	1 545	100,0%	38 682 860	100,0%

ÜHISKONDLIK VASTUTUS

Edukas ettevõtte on vastutustundlik nii ühiskonna kui ka keskkonna ees. Meie otsused ja tegevused mõjutavad otseselt meie töötajaid, kohalikke kogukondi, kaudsemalt ka meie koostööpartnereid ja ühiskonda.

Kalakasvatamise ja -töötlemisettevõttena aitame eelkõige ja esmajärjekorras merendusega seonduvat. 2019. aastal toetasime Muhu Väina regatti ja Jääpurjetamise MMi. Muhu Väina regatil osalesime ka ise võistlejana jahi Reval Café Elisa Sailing Team amatöörspordlaste meeskonna koosseisus.

PRFoodsi Soome tütarettevõtte Heimon Kala Oy teeb pikaajalist koostööd Hämeenlinna jäähokimeeskonnaga, lisaks korraldab Heimoni tehase meeskond sõpruskohtumisi koostööpartnerite võistkondadega.

Samuti peame oluliseks kohaliku majanduskeskkonna ja kultuuriruumi arengut – seda nii Eestis, Soomes kui ka Šotimaal ehk kõigis PRFoodsi asukohariikides ja koduturgudel. 2018.-2019. aastal aitasime MTÜd Visit Saaremaa, MTÜd Eesti Kultuurikoda, Hanaholmen Business Forunit Soomes, Glasgow kultuurinädalat Šotimaal ja Arvo Pärdi keskuse avamist.

Meie tulevik on lapsed ja sportlikud noored, ka nende sihtgruppide tegevustele oleme öla alla pannud – Simple Session 2018. ja 2019. aastail, Postimees Grupi algatatud projekt: Edukad aitavad puudustkannatavaid lapsi (MTÜ Koos Laste Heaks) 2018. ja 2019, lisaks olime abiks Tallinnas toimunud Sumo EM korraldamisel.

PRFoodsi suurim väärtus on meie töötajad, ka edaspidi jätkame oma töötajate kodukandi kultuuri ja majanduselu toetamist, kindlasti spondeerime spordiüritusi ja aitame puudustkannatavaid lapsi.

VASTUTUS KESKKONNA EES

Grupile kuuluvad kalafarmid Rootsis, Soomes ja Eestis ning tootmisüksused Eestis, Soomes ja Suurbritannias. Nimetatud üksused avaldavad keskkonnale mõju. Säästvalt tegutseva ettevõttena oleme teadlikud meie globaalsest vastutusest loodusressursside ja kahjustamata keskkonna säilitamise eest, mistõttu püüame hoida meie tegevuste keskkonnamõjusid minimaalsetena ning vähendada veelgi enam oma ökoloogilist jalajälge võimalikult ökonoomse ressurside kasutamise kaudu.

Keskkonnamõju hindamise ja keskkonnajuhtimissüsteemi seaduse kohaselt on kalamajandus olulise keskkonnamõjuga tegevus. Kalakasvanduste võimalik mõju loodusele seisneb kasvandustes tekkiva heitvee ja neis sisalduvate saasteainete (peamiselt lämmastik ja fosfor) levikus mere- ja järvevette ning seeläbi veekvaliteedi halvenemises. Veekvaliteedi halvenemine omakorda võib kahjustada elupaigatüüpe või lindude-loomade elukeskkonda. Saasteainete kontsentratsioon ja levik sõltub kasutatavast tootmistehnoloogiast, söödakogusest ning mere hoovustest, tuulesuunast jm keskkonnateguritest.

Kalakasvanduse arendamisel on tegevusloaks vee-erikasutusluba, mis väljastatakse 7-10 aastaks. Tegeleme keskkonna mõjude vähendamiseга keskkonnaametnike range järelevalve all. Tagame asukohtade tasandil kalatootmise ja töötlemise kõigis põhietappides vajalike meetmete järgimise negatiivsete keskkonnamõjude maksimaalseks vähendamiseks. Lisaks aitame kaasa keskkonnasõbralike tehnoloogiate kasutusele võtmisega oma kalafarmides ja tootmisüksuste rajatistes. Lähtume oma investeeingutes kalakasvatuse vastava meetodi BAT (*Best Available Technique*) printsiipidest.

Oleme välja töötanud uue kalasööda retsepti, mille tulemusena väheneb lämmastiku emissioon vette 13,5% ja fosfori emissioon vette 30,3%. Töö selles valdkonnas jätkub ja järgmise aasta eesmärgiks on vähendada fosfori emissiooni vette 47,7% võrreldes standardsöötadega, kuna fosfori olemasolu on limiteeriv sinivetikate tekkel. Uus kalasööt oli 2019. suvel testimisel Saaremaal ja Rootsis ning tulemused on positiivsed.

Paigaldasime Saaremaale karbikasvatuse liinid maksumusega ca 40 tuhat eurot ning hetkel omandame kogemusi tööstusliku karbikasvatuse kohta Eesti rannikuvetes. Arvutuste kohaselt peaks karbikasvatus hetkel kompenseerima 20% kalakasvatuse lämmastiku ja fosfori emissioonist.

Soomes oleme välja töötanud täiesti uue heitvee puhastuse lahenduse kala rookimisel tekkiva heitvee puhastamiseks ning katsetused algavad 2019. oktoobris. Eesmärk on oluliselt tõhustada heitveest toitainete puhastamise efektiivsust. Pärast katsetusi on kavas sarnased süsteemid juurutada ka Rootsis ja Eestis.

Soomes osalesime aastatel 2017-2018 CWPharma tehtud uuringus, milles analüüsiti merepõhja setteid ja uuriti inimtegevuse ning kalakasvatuse mõju merepõhja setetele, uuringu tulemused avaldatakse 2019 aastal.

Rootsis investeerisime 691 tuhat Rootsi krooni täisprofessionaalsete õlikorjeseadmete soetamiseks, et vältida kalasöödas sisalduva õli lekkeid vahetus läheduses asuvate majade randadesse.

Kõik meie kasvandused on varustatud moodsate veekvaliteedi seireanduritega ning kõikide kasvatuskohtade veeseire tulemused on pidevalt nähtavad pilveteenuse kaudu.

Osaleme aktiivselt erinevates innovatsiooni- ja keskkonnahoiuprojektides nagu UKIPOLIS (sette eraldusega sumba projekteerimine Läänemere oludesse) Soomes, „Sustainable cage farming“ („Jätkusuutlik sumbakasvatus“) Taanis ja Läänemere äärsete riikide ühises kalakasvatavate töörühmas.

Rootsis oleme teinud viimasel majandusaastal mitmeid laiaulatuslikke keskkonnauuringuid koos sõltumatute osapooltega (maapealse kasvanduse väljundvee pidev seire, põhjasetete uuring sumbakasvatuse vahetus läheduses ja lähiümbruses), mille abil faktiliselt tõestada tänapäevaste kalakasvatuste vähest mõju keskkonnale ning ühtlasi saada kinnitust arvestuste paikapidavuse kohta. Siiani on analüüsi tulemused tõestanud, et keskkonnamõju on minimaalne ja meie varasemalt esitatud arvestused on pigem olnud konservatiivsed.

Oleme juba mitu aastat Soome Loodusvarade Keskuse (LUKE) innovatsiooni koostööpartner erinevate kalakasvatust puudutavate uuringute läbiviimisel, lisaks osaleme teist aastat Soome Loodusvarade Keskuse ja Soome Keskkonna Instituudi (SYKE) ühises uuringus, mille eesmärgiks on kalakasvatuse keskkonna mõjude mõõtmine Copernicus satelliidi abil.

Kalatoodete pakendajana on Grupp aktiivselt tegutsenud selle nimel, et Grupi pakkematerjalid oleksid keskkonnasäästlikud. Muuhulgas peab Grupp silmas parandatud jätkusuutlikkust ja toidujäätmete vähendamist käsikäes parema toote pakendi välimusega jaekaubanduse riiulitel. Kahest uuest pakendisarjast esimesega vähendatakse plastiku osakaalu 88% ja süsiniku jalajälge 35%. Teine pakendisari pärineb puidu toormest – pakend on taaskasutatav, taastuv ja lagunev. Plasti osa on selles minimaalseks viidud ning asendab tänaseid plastikust alternatiive.

Plasti kasutab Grupp pakendamisel osaliselt endiselt edasi, kuid eelkõige selliste positiivsete omaduste kombinatsioonist tulenevalt nagu mitmekülgus, tugevus, kergus, stabiilsus, mitteläbilaskvus ja steriliseerimisvõime. Plastiku kergus lihtsustab käitlemist kogu tootmisahelas ja selle tagajärjel on transportimisel vähem heitmeid.

Ka Grupi pakenditootjate valik lähtub väärtuste ühtsusest juhindudes keskkonnasäästlikkusest ja jätkusuutlikkusest.

Rahvusvahelise kalatoodete tootjana jätkame keskkonnamõjude vähendamiseks vajalike sammude astumist ka järgnevatel aastatel.

HEA ÜHINGUJUHTIMISE TAVA ARUANNE

AS PRFoods lähtub oma äritegevuse korraldamisel ettevõtte põhikirjast ja riiklikest õigusnormidest ning avaliku ettevõtte Tallinna Börsi nõuetest, Finantsinspeksiooni ja Tallinna Börsi poolt 2005. aastal välja töötatud Hea ühingujuhtimise tava (HÜT) juhistest ning aktsionäride ja investorite võrdse kohtlemise printsiibist. Tallinna Börsil noteeritud äriühingud on kohustatud majandusaasta aruande koosseisus avaldama Hea ühingujuhtimise tava aruande, mille sisuks ja eesmärgiks on kirjeldada, kas ja kuidas ettevõtte HÜT põhimõtteid järgib ning juhul, kui ei järgi, siis välja tuua, mida ei järgi ning selgitada mittejärgimise põhjuseid.

Ettevõtte Hea ühingujuhtimise tava aruanded on kättesaadavad ettevõtte kodulehel [www.prfoods.ee](http://prfoods.ee/prfoods/juhtimine/hyt-aruanne) Juhtimise alajaotuses (<http://prfoods.ee/prfoods/juhtimine/hyt-aruanne>).

AKTSIONÄRIDE ÕIGUSTE TEOSTAMINE

Kõikidel aktsionäridel on õigus osaleda üldkoosolekul, võtta üldkoosolekul sõna päevakorras esitatud teemadel ning esitada küsimusi ja teha ettepanekuid. Üldkoosolek viiakse läbi kohas ja ajal, mis tagab enamikule aktsionäridele koosolekul osalemise võimaluse. Üldkoosoleku kutses on näidatud aadress, millele aktsionär saab päevakorra punktidega seotud küsimused saata, samuti selgitatud, millistel tingimustel ettevõtte teavet ei väljasta ning kuidas aktsionär teabe mitte-väljastamise korral ettevõtte otsuse vaidlustada saab. Kooskõlas kõikide aktsionäride võrdse kohtlemise printsiibiga hoidub kontrolliv aktsionär teiste aktsionäride õiguste kahjustamisest.

Aktsionäride koosolekul 30.11.2018 esitasid aktsionärid 3 küsimust, millele andis koosolekul vastuse ASi PRFoods juhatuse liige Indrek Kasela. Küsimused ja vastused on kirjas üldkoosoleku protokollis ning kuulatavad aktsionäride üldkoosoleku salvestusest, mis on tervikuna järelvaadatav ettevõtte kodulehel oleva lingi kaudu.

AKTSIONÄRIDE VÕRDSETE ÕIGUSTE SÄTESTAMINE PÕHIKIRJAS

Ettevõtte põhikirjas ei ole antud eri liiki aktsiatele selliseid õigusi, mis tooks kaasa aktsionäride ebavõrdse kohtlemise hääletamisel.

AKTSIONÄRIDEVAHELISED KOKKULEPPED

Kui emitendile on teada aktsionäridevahelised kokkulepped, mis käsitlevad aktsionäriõiguste kooskõlastatud teostamist, avalikustab emitent need. Emitendil puudub teave, et nimetatud kokkuleppeid oleks sõlmitud.

AKTSIONÄRI OSALEMINE ÜLDKOOSOLEKUL ISIKLIKULT VÕI ESINDAJA KAUDU

Ettevõtte hõlbustab aktsionäride isiklikku osavõttu üldkoosolekust, kuid ei tee samas takistusi esindajate osalemisele ja hääletamisele üldkoosolekul. Emitent teavitab aktsionäri võimalikult täpselt üldkoosoleku toimumise kuupäevast, kellaajast ja aadressist. Kui emitent korraldab aktsionäri esindamise üldkoosolekul ise või enda töötajate/esindajate kaudu, siis teeb ta seda sellisel viisil, et aktsionäri poolt hääletamise suhtes antud korraldused oleksid täidetud. Emitendi poolt valitud esindaja osaleb üldkoosolekul ja on aktsionäridele üldkoosoleku toimumise ajal kättesaadav.

ÜLDKOOSOLEKU KUTSE JA AVALDATAV TEAVE

Üldkoosoleku kutse on kättesaadav ettevõtte kodulehel koos olulise teabega, mis üldkoosoleku päevakorras olevate punktide osas otsuse tegemiseks aktsionäriale avaldada tuleb, sealhulgas kasumi jaotamise ettepanek, muudetava põhikirja eelnõu koos muudatuste äramärkimisega, väärtpaberite emiteerimise või muude äriühinguga seotud tehingute (ühinemine, vara müük jmt.) olulised tingimused ja lepingud või nende eelnõud, andmed nõukogu liikme kandidaadi ja audiitori kandidaadi kohta jmt ning nõukogu ettepanekud päevakorras olevate teemade kohta. Nõukogu liikme kandidaadi kohta avaldatakse andmed tema osalemise kohta teiste äriühingute nõukogude, juhatuste või tegevjuhtkonna töös.

Üldkoosoleku kutse ja seonduvad materjalid koostatakse ja avaldatakse ettevõtte kodulehel nii eesti- kui inglisekeelsetena. Üldkoosoleku protokoll ja järelvaadatav koosoleku salvestus avaldatakse kodulehel koosoleku pidamise keeles.

Kui aktsionärid teevad sisulisi või nõukogu ettepanekust erinevaid ettepanekuid, siis see protokollitakse.

ÜLDKOOSOLEKU LÄBIVIIMINE SH ÜLDKOOSOLEKUL OSALEMINE SIDEVAHENDITE KAUDU

Üldkoosoleku keeleks on eesti keel. Üldkoosoleku juhatajaks ei valita ASi PRFoods nõukogu esimeest ega juhatuse liiget. Üldkoosolekul osalevad juhatuse liikmed, nõukogu esimees, võimalusel nõukogu liikmed ja vähemalt 1 audiitoritest.

30.11.2018 toimunud üldkoosoleku keeleks oli eesti keel. Koosoleku juhatajaks ei valitud ASi PRFoods nõukogu esimeest ega juhatuse liiget. Juhatuse liige ja audiitor osalesid üldkoosolekul.

Emitent teeb vastavate tehniliste vahendite olemasolul ning juhul, kui see ei ole talle liiga kulukas, üldkoosoleku jälgimise ja sellest osavõtu võimalikuks sidevahendite kaudu (nt internet). ASil PRFoods puuduvad vastavad tehnilised vahendid ning nende soetamine läheks ettevõttele liialt kulukaks. Soovides oma tegevuses olla läbipaistvad, kasutas ettevõtte üldkoosoleku läbiviimisel Nasdaq Baltic Veebiseminari teenust. AS PRFoods tegi aktsionäride korralisest üldkoosolekust otseülekande ning vastas täiendavatele küsimustele. Koosolek toimus eesti keeles. Veebiseminari viis läbi AS PRFoods juhataja Indrek Kasela, kes jagas infot aktsionäride üldkoosoleku päevakorras olevate punktide kohta ning tutvustas perioodi tulemusi. Tehnilistel põhjustel ei olnud veebiseminaril osalejatel aktsionäri õiguste teostamine (hääletamine)

võimalik. Veebiseminar lindistati ning avalikustati nii ettevõtte kodulehel www.prfoods.ee kui ka Nasdaq Baltic [youtube.com](https://www.youtube.com) kontol.

Kasumi jaotamist (kahjumi katmist) arutatakse eraldi päevakorrapunktina ning võetakse vastu eraldiseisev otsus. Kasumi jaotamine oli üldkoosoleku päevakorras eraldi punktina ning võeti vastu eraldiseisev otsus.

JUHATUS JA JUHATUSE LIIKMETE VASTUTUSVALDKONNAD

Juhatuse liikmete vastutusvaldkonnad kinnitab juhatus või nõukogu. Nõukogu esimees sõlmib juhatuse liikmega tema ülesannete täitmiseks ametilepingu. Ettevõtte juhatus on üheliikmeline ning juhataja täidab ühtlasi ka tegevdirektori tökohustusi ja vastutab ettevõtte strateegiliste valdkondade toimimise eest, sh sisekontrolli- ja juhtimissüsteemide integreeritusest ettevõtte raamatupidamisprotsessides, nii igapäevastes kui perioodilistes. Juhatuse liige ei ole samaaegselt rohkem kui kahe emitendi juhatuse liige ega teise emitendi nõukogu esimees (v.a kui emitent kuulub samasse kontserni).

Ettevõtte juhatuse liige ei ole teiste emitentide juhatustes ega nõukogudes esimees. ASi PRFoods nõukogu esimees on sõlminud juhatajaga juhatuse liikme lepingu. Valdusfirma ASi PRFoods, millel puudub igapäevane äritegevus, juhatus on üheliikmeline, mis tagab valdusfirma parima ja tõhusaima juhtimise. Kalakasvanduste, -töötlemise ja müügiga tegelevate tütarettevõtete juhtkonnad on tavapäraselt kolme-neljaliikmelised, mis vastab tütarettevõtete äritegevuse spetsiifikale ja vajadustele.

JUHATUSE LIIKMETE TASUSTAMISE PÕHIMÕTTED

Iga juhatuse liikme põhipalk, tulemustasu, lahkumishüvitis, talle makstavad muud hüved ning preemiasüsteemid, samuti nende olulised tunnused avaldatakse selges ja üheselt arusaadavas vormis emitendi veebilehel ning HÜT aruandes. Avaldatavad andmed on selged ja üheselt arusaadavad, kui need väljendavad otseselt kulutuse suurust emitendile või tõenäolise kulutuse suurust avalikustamise päeva seisuga. Juhatajale makstakse tasu vastavalt juhatuse liikme lepingule. Tasu suurus ja tasustamise põhimõtted vaadatakse üle üks kord aastas. Juhataja tasu suurus on määratud juhatuse liikme lepinguga ja ei kuulu poolte kokkuleppel avalikustamisele. Juhatuse liikme tasustamiseks ei ole preemiasüsteeme s.o optioone, pensioniprogramme jms. Juhatajal on õigus saada lahkumishüvitist kuni 6 kuu juhatuse liikme tasu ulatuses.

JUHATUSE LIIKME OLULINE TEHING EMITENDIGA

Nõukogu otsustab emitendi ja tema juhatuse liikme või tema lähedase või temaga seotud isikuga tehtavate emitendi jaoks oluliste tehingute tegemise ja määrab selliste tehingute tingimused. Nõukogu poolt heakskiidetud tehingud juhatuse liikme, tema lähedase või temaga seotud isiku ja emitendi vahel avaldatakse Hea ühingujuhtimise tava aruandes. Vastavaid tehinguid majandusaastal ei toimunud.

NÕUKOGU KONTROLL JUHATUSE TEGEVUSE JA EMITENDI ÜLE

Nõukogu hindab korrapäraselt juhatuse tegevust emitendi strateegia elluviimisel, samuti hindab nõukogu emitendi finantsseisundit, riskijuhtimise süsteemi, juhatuse tegevuse õiguspärasust ning seda, kas emitenti puudutav oluline teave on nõukogule ja avalikkusele nõuetekohaselt teatavaks tehtud. Nõukogu poolt komiteede asutamisel avaldab emitent oma veebilehel nende olemasolu, ülesanded, koosseisu ja koha organisatsioonis. Komiteedega seotud asjaolude muutmisel avaldab emitent samas korras ka muudatuse sisu ning teostamise aja.

NÕUKOGU LIIKME TASUDE AVALDAMINE

Üldkoosoleku määratud nõukogu liikme tasu suurus ja maksmise kord avaldatakse emitendi HÜT aruandes, tuues eraldi välja põhi- ja lisatasu (sh lahkumishüvitis ja muud makstavad hüved). ASi PRFoods aktsionäride üldkoosoleku pädevuses on valida ja kinnitada nõukogu koosseis ja volituste aeg. Vastavalt ASi PRFoods põhikirjale kuulub nõukogusse kolm kuni seitse liiget, kelle valib üldkoosolek kolmeks aastaks. Aktsionäride üldkoosolek on kinnitanud nõukogu liikmete tasumäärad järgnevalt: nõukogu esimehe tasu 1 000 eurot kuus, nõukogu aseesimehe tasu 750 eurot kuus ning nõukogu liikme tasu 500 eurot kuus. Nõukogu liikmele lahkumishüvitist ette nähtud ei ole.

NÕUKOGU LIIKME OSALEMINE NÕUKOGU KOOSOLEKUTEL

Kui nõukogu liige on majandusaasta jooksul osalenud vähem kui pooltel nõukogu koosolekutel, siis märgitakse see Hea ühingujuhtimise tavas eraldi ära. 2018/2019. majandusaasta jooksul on kõik nõukogu liikmed osalenud kõikidel nõukogu koosolekutel.

HUVIDE KONFLIKTI OLUKORRAD

Ärilisest pakkumisest, mis tehakse nõukogu liikmele, tema lähedasele või temaga seotud isikule ning on seotud emitendi majandustegevusega, teatab nõukogu liige viivitamatult nõukogu esimehele ja juhatusele. Hea ühingujuhtimise tava aruandes näidatakse ära majandusaasta jooksul tekkinud huvide konfliktid koos igakordsete lahendustega. Nõukogu liikmed hoiduvad huvide konfliktist ning järgivad konkurentsikeelu nõudeid. Nõukogu ja juhatuse teevad tihedat koostööd tegutsedes vastavalt põhikirjale ning äriühingu ja selle aktsionäride huvides. Vastavaid huvide konflikte 2018/2019. majandusaasta jooksul ei esinenud.

INFO EMITENDI KODULEHEL

Emitendi kodulehel on aktsionäridele kättesaadavad lisaks HÜTis toodule ka nõukogu poolt kinnitatud emitendi üldised strateegiasuunad. Muud üldised suunad ja olulised teemad on ära toodud juhatuse tegevusaruandes.

EMITENDI KOHTUMISED AJAKIRJANIKE JA ANALÜÜTIKUTEGA

Emitent avalikustab analüütikutega kohtumiste, analüütikutele või investoritele või institutsionaalsetele investoritele tehtavate esitluste ja pressikonverentside toimumise ajad ja asukohad emitendi veebilehel. Emitent võimaldab aktsionäridel osaleda nimetatud üritustel ning teeb ettekanded kättesaadavaks oma veebilehel. Emitent ei korralda kohtumisi analüütikutega ega investoritele tehtavaid esitlusi vahetult enne finantsaruandluse avalikustamise kuupäevi. Ettevõtte lähtub alati oma tegevuses aktsionäride võrdse kohtlemise printsiibist. Kohustuslik, oluline ja hinnatundlik info avalikustatakse esmalt Tallinna Börsi süsteemis, seejärel Finantsinspeksiooni ja firma kodulehtedel. Lisaks on igal aktsionäril õigus küsida ettevõtetelt vajadusel lisainfot ja kokku leppida kohtumisi. Ettevõtte juhatuse ei pea oluliseks erinevate aktsionäride kohtumiste aja- ja päevakorragaafiku pidamist, sest kohtumistel piiratakse juba avalikustatud teabega. See reegel kehtib kõikide kohtumiste korral, sh vahetult enne finantsaruandluse avalikustamist.

EMITENDI AUDIITOR

Nõukogu teeb kättesaadavaks andmed audiitori kandidaadi sh tema ärisidemete ja sõltumatuse kohta ja põhjendab, miks otsustati lõpetada leping eelmise audiitoriga või annab audiitori tegevusele hinnangu, kui audiitoriks nimetatakse eelneval majandusaastal emitendi aruandeid auditeerinud audiitor. ASi PRFoods aktsionäride 30.11.2018 toimunud üldkoosolek valis ettevõtte 2018/2019. majandusaasta audiitoriks audiitorfirma AS PricewaterhouseCoopers, kes oli ka varasemalt ettevõtte audiitor. Indrek Kasela andis audiitori tegevusele hinnangu üldkoosolekul 30.11.2018, mida saab lugeda üldkoosoleku protokollist ja kuulata järelvaadatavas üldkoosoleku salvestuses.

Vastavalt audiitorteenuse lepingule audiitorühing auditeerib konsolideeritud raamatupidamise aastaaruannet (sh tütarettevõtjate raamatupidamise aastaaruannet).

Audiitori tasustamine toimub vastavalt lepingule. Lähtuvalt Audiitorteenuse seadusest vahetatakse täitevaudiitorit vähemalt iga seitsme aasta järel. Aruande perioodil on audiitorühing osutanud muid piiratud kindlustandvaid töövõtte ja IFRS-i teemalisi koolitusi.

JUHTORGANID

AS PRFoods on aktsiaselts, mille juhtimisorganiteks on aktsionäride üldkoosolek, nõukogu ja juhatuse.

ÜLDKOOSOLEK

Aktsionäride üldkoosolek on ettevõtte kõrgeim juhtimisorgan, kelle pädevuses on põhikirja muutmise ja uue kinnitamise, aktsiakapitali suuruse muutmise, nõukogu liikme tagasikutsumise ja ettevõtte tegevuse lõpetamise, jagunemise, ühinemise ja ümberkujundamise otsustamine, eeldades vähemalt 2/3 üldkoosolekul esindatud aktsionäride hääle heakskiitu. Üldkoosolekud on korralised ja erakorralised. Korraline üldkoosolek toimub üks kord aastas kuue kuu jooksul pärast ettevõtte majandusaasta lõppemist. Erakorralise üldkoosoleku kutsub juhatuse kokku, kui ettevõtetel on netovara alla seaduses lubatud piiri või kui üldkoosoleku kokkukutsumist nõuab nõukogu, audiitor või aktsionärid, kelle aktsiatega on esindatud vähemalt 1/10 aktsiakapitalist. Üldkoosolek on pädev otsuseid vastu võtma, kui kohal on üle poole aktsiatega esindatud häälest. Üldkoosolekul osalemiseks õigustatud isikute ring määratakse seisuga 7 päeva enne üldkoosoleku toimumist.

ASi PRFoods 2017/2018. majandusaasta aktsionäride korraline üldkoosolek toimus 30.11.2018 Tallinnas. Koosolekul osales 21 aktsionäri või nende volitatud esindajat, kelle aktsiatega oli esindatud 26 066 058 häält, mis moodustas 69,17%

hääle üldarvust. Seega oli koosolek pädev võtma vastu otsuseid koosoleku päevakorras olnud küsimustes. Koosolekul osales ka ASi PRFoods juhatus ja audiitor. Korralise üldkoosoleku päevakorras oli 2017/2018. a 18-kuulise majandusaasta aruande kinnitamine, kasumi jaotamise otsustamine ja audiitori nimetamine järgneva majandusaastaks, sh audiitori tasu määramine. Koosolekul esines ettekandega ASi PRFoods juhataja. Kõikides üldkoosoleku päevakorras olnud küsimustes võttis koosolek vastu otsused vastavalt nõukogu poolt tehtud ettepanekutele. Informatsioon otsuste vastuvõtmise ja sisu kohta avalikustati pärast koosoleku lõppu NASDAQ Tallinna Börsi infosüsteemi kaudu ning ettevõtte kodulehel www.prfoods.ee.

NÕUKOGU

Vastavalt seadusele on aktsiaseltsi nõukogu järelevalveorgan, mis vastutab äriühingu tegevuse planeerimise, selle juhtimise korraldamise ja juhatuse tegevuse järelevalve eest. Vastavalt ASi PRFoods muudetud põhikirjale kuulub nõukogusse kolm kuni seitse liiget, kelle valib üldkoosolek edaspidi kolmeks aastaks. Nõukogu liikmed valivad enda hulgast esimehe. Nõukogu esimees vastutab nõukogu töökorralduse eest ja tal on võrdse hääle arvu korral otsustav hääle.

Aruande koostamise hetkel kuuluvad ASi PRFoods nõukogusse järgmised liikmed: Lauri Kustaa Äimä (alates asutamisest), Kuldar Leis (valiti 29. mail 2013. a), Aavo Kokk (valiti 5. mail 2009. a), Harvey Sawikin (valiti 5. mail 2009. a), Vesa Jaakko Karo (valiti 17. augustil 2009.a) ja Arko Kadajane (valiti 29. mail 2012. a). Kõigi praeguste nõukogu liikmete ametiajad lõpevad 10.12.2022. Nõukogus on neli sõltumatut liiget – Aavo Kokk, Vesa Jaakko Karo, Kuldar Leis ja Arko Kadajane. Nõukogu esimees on Lauri Kustaa Äimä ning aseesimees on Kuldar Leis.

Nõukogu koosolekud toimuvad vastavalt vajadusele, kuid mitte harvem kui üks kord kvartalis. Nõukogu koosolek on otsustusvõimeline, kui sellest võtab osa üle poole nõukogu liikmetest.

Juhatus informeeris nõukogu regulaarselt ASi PRFoods tegevusest ja finantsseisust ning nõukogu andis juhatusale vajalikke suuniseid ning toetas juhatust igapäevase majandustegevuse korraldamisel. Nõukogu liikmete teenistuslepingu lõppemisel või ennetähtaegsel lõpetamisel ei teki Grupil suuremat hüvitise maksmise kohustust, kui on seadusega ette nähtud. Majandusaasta lõpu seisuga kuulus ettevõtte nõukogu liikmetele otse ja läbi kaudsete osaluste kokku 3,74% (seisuga 30.06.2018: 3,95%) ettevõtte aktsiatest.

JUHATUS

Juhatus on juhtimisorgan, mis esindab ja juhib ettevõtte igapäevast tegevust kooskõlas seaduse ja põhikirja nõuetega. Juhatus on kohustatud tegutsema majanduslikult kõige otstarbekamal viisil. Põhikirja järgselt võib ASi PRFoods juhatuses olla üks kuni neli liiget, kes valitakse nõukogu poolt kolmeks aastaks. Nõukogu pädevuses on ka juhatuse esimehe valimine, tema ettepanekul juhatuse liikmete ametisse nimetamine ning tagasi kutsumine. Juhatuse liige võib ettevõtet esindada kõigis õigustoimingutes. AS PRFoods juhatus on üheliikmeline, vastavalt nõukogu otsusele tegutseb alates 2. veebruarist 2015 juhatuses ainukese liikmena Indrek Kasela. Ettevõtte juhatus on igapäevases juhtimises iseseisev ja lähtub kõikide aktsionäride parimatest huvidest, tagades seeläbi ettevõtte jätkusuutliku arengu vastavalt seatud eesmärkidele ja strateegiale. Samuti tagab ettevõtte juhatus sisekontrolli ja riskijuhtimise protseduuride toimimise ettevõttes.

Juhatuses pädevus ja volitused on reguleeritud äriseadustikuga ja ära toodud ettevõtte põhikirjas, muid erisusi või kokkuleppeid ei esine. Juhataja saab tasu vastavalt ametilepingule, lisaks on tal õigus saada ka lahkumishüvitist kuni 6 kuu juhatuses liikme tasu ulatuses. Pensioniga seotud õigusi juhatuses liikmel/juhatajal ei ole. Juhataja vastutab äritegevuse korraldamise eest Grupi tasemel ja täidab ühtlasi ka tegevdirectori tööülesandeid. Tütarettevõtetes tagab äritavade järgimise kohalik juhtkond. Majandusaasta lõpu seisuga kuulus ettevõtte juhatuses liikmele otse ja läbi kaudsete osaluste kokku 4,12% (30.06.2018: 4,04%) ettevõtte aktsiatest. Detailsem informatsioon nõukogu ja juhatuse liikmete hariduse, karjääri, äriühingute juhtorganites osalemise nagu ka aktsiaosaluste kohta ASis PRFoods on ära toodud ettevõtte kodulehel.

TÜTARETTEVÕTETE NÕUKOGU JA JUHATUSED

Tütarettevõtte juhataja või juhatuse liikme nimetab ametisse tütar-ettevõtte nõukogu. Alljärgnevalt on toodud ASi PRFoods omanduses olevate tütar-ettevõtete nõukogud ja juhatused seisuga 30. juuni 2019.

Ettevõtte	Juhatus	Nõukogu
Saaremere Kala AS	Indrek Kasela, Ivvari Vokk, Christopher Charles Leigh, Victoria Louise Leigh-Pearson	Kuldar Leis, Lauri Kustaa Äimä, Helin Tiido, Emil Metsson
Vettel OÜ	Indrek Kasela, Ivvari Vokk	
Heimon Kala Oy	Indrek Kasela, Margus Rebane, Mats Storbjörk; Ville Sammallahti	
Trio Trading Ab Oy	Indrek Kasela, Mats Storbjörk; Ville Sammallahti, Pekka Pentti Olavi Lahtinen	
Överumans Fisk AB	Margus Rebane, Indrek Kasela	
JRJ & PRF Ltd	Indrek Kasela, Kit Harrison, Vesa Jaakko Karo, Christopher Charles Leigh, Louise Victoria Leigh-Pearson	
John Ross Jr. (Aberdeen) Ltd	Indrek Kasela, Christopher Charles Leigh, Victoria Louise Leigh-Pearson, Jennifer Anne Leigh	
Coln Valley Smokery Ltd	Indrek Kasela, Christopher Charles Leigh, Victoria Louise Leigh-Pearson	

TÄIENDAVALD JUHTIMISORGANID JA KOMITEED

Ettevõttes on vajalikud protseduurid reguleeritud eeskirjadega ning praktilist vajadust täiendavate juhtimisorganite loomiseks ei ole olnud. 2010. aastal moodustas aktsiaseltsi nõukogu ettevõttes auditikomitee, kelle ülesandeks on jälgida ja analüüsida finantsinformatsiooni töötlemist, riskijuhtimise ja sisekontrolli tõhusust, konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande audiitorkontrolli protsessi ja audiitorettevõtja ja seaduse alusel audiitorühingut esindava audiitori sõltumatust ning esitada nõukogule ettepanekuid ja soovitusi seaduses sätestatud küsimustes. Alates 2017. aasta novembrist on komitee esimeheks Aleksander Zaporozhtsev ja liikmeteks komiteesse alates 2010. aastast kuulunud Aavo Kokk ja Mairi Paiste.

MITMEKESISUSPOLIITIKA RAKENDAMINE ETTEVÕTTES

ASi PRFoods juhtkond peab oluliseks ettevõttes hästi toimivat töökeskkonda ettevõtte kõikidel tasanditel. Selle saavutamiseks ja hoidmiseks jälgitakse, et ettevõttes töötaksid nii juhtkonna kui töötajate hulgas eri soost, eri rahvusliku tausta ja erinevate kogemustega vastava ala professionaalid.

INFORMATSIOONI HALDAMINE

Börsiettevõtteks lähtub AS PRFoods avatuse ja investorite võrdse kohtlemise põhimõttest ning GDPRiga sätestatud nõuetest. Börsireguleerimisnõutav info avaldatakse regulaarselt kooskõlas tähtaegadega, seejuures lähtub ettevõtte põhimõttest mitte avaldada ettevaatavaid prognoose – kajastatakse ja kommenteeritakse toimunud faktilist informatsiooni. Investorite ja avalikkuse operatiivseks teavitamiseks on ettevõtte kodulehel alajaotused, mis muu avalikustatava informatsiooni hulgas sisaldavad börsiteateid, majandusaruandeid, presentatsioone.

KONSOLIDEERITUD RAAMATUPIDAMISE AASTARUANNE

KONSOLIDEERITUD RAAMATUPIDAMISE AASTAARUANNE

KONSOLIDEERITUD FINANTSSEISUNDI ARUANNE

EUR '000	Lisa	30.06.2019	30.06.2018
VARAD			
Raha ja ekvivalendid	5	2 583	5 960
Nõuded ja ettemaksud	6	5 300	4 706
Varud	7	11 980	12 678
Bioloogilised varad	8	4 924	6 498
Käibevara kokku		24 787	29 842
Edasilükkunud tulumaksuvara	10	41	153
Pikaajalised finantsinvesteeringud	30	202	134
Materiaalne põhivara	11	14 535	12 764
Immateriaalne vara	12	22 969	22 604
Põhivara kokku		37 747	35 655
VARAD KOKKU		62 534	65 497
KOHUSTUSED JA OMAKAPITAL			
Võlakohustused	15	13 502	12 562
Võlad ja ettemaksud	16	14 105	14 254
Sihtfinantseerimine	17	234	216
Lühiajalised kohustused kokku		27 841	27 032
Võlakohustused	15	9 540	11 487
Võlad ja ettemaksud	16	190	0
Edasilükkunud tulumaksukohustus	10	2 010	2 441
Sihtfinantseerimine	17	1 087	1 226
Pikaajalised kohustused kokku		12 827	15 154
KOHUSTUSED KOKKU		40 668	42 186
Aktsiakapital	18	7 737	7 737
Ülekurss		14 007	14 007
Oma aktsiad		-390	-390
Kohustuslik reservkapital		51	48
Realiseerimata kursivahed		-214	7
Jaotamata kasum (-kahjum)		66	1 904
Ettevõtte aktsionäridele kuuluv osa		21 257	23 313
Mittekontrolliv osalus		609	-2
OMAKAPITAL KOKKU		21 866	23 311
OMAKAPITAL JA KOHUSTUSED KOKKU		62 534	65 497

Lisad lehekülgedel 40 kuni 84 on konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande lahutamatud osad.

Initialiseeritud ainult identifitseerimiseks
Initialed for the purpose of identification only
 Initsiaalid/initials 1.S.
 Kuupäev/date 30.10.2019
 PricewaterhouseCoopers, Tallinn

KONSOLIDEERITUD KOONDKASUMIARUANNE

EUR '000	Lisa	12k 2018/2019	18k 2017/2018
Müügitulud	19	85 727	118 499
Müüdnud kaupade kulu	20	-73 830	-103 811
Brutokasum		11 897	14 688
Tegevuskulud		-10 702	-12 423
Turundus- ja müügikulud	21	-7 499	-8 841
Üldhalduskulud	22	-3 203	-3 582
Muud äritulud/-kulud	24	83	-250
Bioloogiliste varade ümberhindlus	8	-1 744	-524
Ärikasum (-kahjum)		-466	1 491
Finantstulud/-kulud	25	-776	-1 024
Maksustamiseelne kasum (-kahjum)		-1 242	467
Tulumaks	26	-230	-410
Aruandeperioodi puhaskasum (-kahjum)		-1 472	57
Aruandeperioodi puhaskasumi (-kahjum) jaotus:			
Emaettevõtte aktsionäridele kuuluv osa		-1 458	59
Mittekontrolliv osalus		-14	-2
Aruandeperioodi puhaskasumi (-kahjum) kokku		-1 472	57
Muu koondkasum (-kahjum), mida võib hiljem klassifitseerida kasumiaruandesse:			
Valuutakursi vahed		-221	-421
Kokku koondkasum (-kahjum)		-1 693	-364
Aruandeperioodi koondkasumi (-kahjum) jaotus:			
Emaettevõtte aktsionäridele kuuluv osa		-1 679	-362
Mittekontrolliva osa		-14	-2
Aruandeperioodi koondkasum (-kahjum) kokku		-1 693	-364
Tava puhaskasum (-kahjum) aktsia kohta (EUR)	27	-0,04	0,00
Lahustatud puhaskasum (-kahjum) aktsia kohta (EUR)	27	-0,04	0,00

Lisad lehekülgedel 40 kuni 84 on konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande lahutamatud osad.

Initsialiseeritud ainult identifitseerimiseks
Initialled for the purpose of identification only
 Initsiaalid/initials I.S.
 Kuupäev/date 30.10.2019
 PricewaterhouseCoopers, Tallinn

KONSOLIDEERITUD RAHAVOOGUDE ARUANNE

EUR '000	Lisa	12k 2018/2019	18k 2017/2018
Rahavoog äritegevusest			
Puhaskasum (-kahjum)		-1 472	57
Korrigeerimised:			
Põhivara kulum	11, 12	2 209	2 700
Kasum põhivara müügist ja mahakandmisest		-18	-51
Muud mitterahalised muutused		540	-2 360
Muutused nõuetes ja ettemaksetes	6	-594	-573
Muutused varudes	7	698	-7 285
Muutused bioloogilistes varades	8	1 574	1 086
Muutused kohustustes ja ettemaksetes	16	2 062	6 024
Makstud ettevõtte tulumaks		-657	-48
Rahavoog äritegevusest kokku		4 342	-450
Rahavoog investeerimistegevusest			
Materiaalse ja immateriaalse põhivara müük	11, 12	133	131
Materiaalse ja immateriaalse põhivara soetamine	11, 12	-1 907	-1 299
Sihtfinantseerimine varade soetuseks	17	7	310
Muude finantsinvesteeringute ost ja müük		-1	0
Tütarettevõtete soetus, miinus saadud raha	9	-2 631	-12 964
Antud laenude tagasimaksud		0	51
Saadud intressid		16	9
Pikaajalistelt finantsinvesteeringutelt saadud tulud		0	1
Rahavoog investeerimistegevusest kokku		-4 383	-13 761
Rahavoog finantseerimistegevusest			
Oma aktsiate tagasiost		0	-134
Arvelduskrediidi muutus	15	709	4 707
Laenude tagasimaksud	15	-3 239	-1 194
Saadud laenud	15	907	14 000
Faktooringnõuete muutus	15	9	-61
Kapitalirendi põhiosa tagasimaksud	13	-554	-565
Makstud dividendid	27	-377	-215
Makstud intressid	25	-791	-741
Rahavoog finantseerimistegevusest kokku		-3 336	15 797
Rahajäägi kogumuutus			
Raha ja raha ekvivalendid aasta alguses	5	5 960	4 374
Raha ja raha ekvivalentide muutus		-3 377	1 586
Raha ja raha ekvivalendid perioodi lõpus		2 583	5 960

Lisad lehekülgedel 40 kuni 84 on konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande lahutamatud osad.

KONSOLIDEERITUD OMAKAPITALI MUUTUSTE ARUANNE

EUR '000	Aksia- kapital	Üle- kurs	Oma aktsiad	Kohustuslik reserv- kapital	Kursi- vahed	Jaota- mata kasum (-kahjum)	Kokku	Mitte- kontrolliv osalus	Oma- kapital kokku
Saldo seisuga 31.12.2016	7 737	14 007	-256	12	428	1 881	23 809	0	23 809
Kohustusliku reservkapitali moodustamine	0	0	0	36	0	-36	0	0	0
Oma aktsiate omandamise tagasiostuprogramm	0	0	-134	0	0	0	-134	0	-134
Tehingud omanikega kokku	0	0	-134	36	0	-36	-134	0	-134
Aruandeperioodi puhaskahjum	0	0	0	0	0	59	59	-2	57
Muu koondkahjum	0	0	0	0	-421	0	-421	0	-421
Aruandeperioodi koondkahjum kokku	0	0	0	0	-421	59	-362	-2	-364
Saldo seisuga 30.06.2018	7 737	14 007	-390	48	7	1 904	23 313	-2	23 311
Kohustusliku reservkapitali moodustamine	0	0	0	3	0	-3	0	0	0
Mittekontrolliv osalus tütarettevõtete soetusel	0	0	0	0	0	0	0	625	625
Tehingud omanikega kokku	0	0	0	3	0	-3	0	625	625
Aruandeperioodi puhaskahjum	0	0	0	0	0	-1 458	-1 458	-14	-1 472
Dividendid	0	0	0	0	0	-377	-377	0	-377
Muu koondkahjum	0	0	0	0	-221	0	-221	0	-221
Aruandeperioodi koondkahjum kokku	0	0	0	0	-221	-1 835	-2 056	-14	-1 068
Saldo seisuga 30.06.2019	7 737	14 007	-390	51	-214	66	21 257	609	21 866

Täiendav informatsioon Lisas 18.

Lisad lehekülgedel 40 kuni 84 on konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande lahutamatud osad.

Initialiseeritud ainult identifitseerimiseks
Initialed for the purpose of identification only
 Initsiaalid/initials 1.5.
 Kuupäev/date 30.10.2019
 PricewaterhouseCoopers, Tallinn

KONSOLIDEERITUD RAAMATUPIDAMISE AASTAARUANDE LISAD

LISA 1. ÜLDINE INFORMATSIOON

AS PRFoods („emaettevõtte“) ja tema tütarettevõtted (koos „Grupp“) on kala ja kalatoodete tootmisega ja hulgimüügi tegelevad ettevõtted. AS PRFoods on 23. detsembril 2008 Eesti Vabariigis registreeritud äriühing. ASi PRFoods aktsiad on noteeritud NASDAQ OMX Tallinna börsil. ASi PRFoods suurim aktsionär on Amber Trust II S.C.A (vt lisa 18). Käesolev konsolideeritud aruanne on juhatuse poolt allkirjastatud avaldamiseks 31. oktoobril 2019. Vastavalt Eesti Vabariigi äriseadustikule kiidab majandusaasta aruande heaks emaettevõtte nõukogu ja kinnitab aktsionäride üldkoosolek.

LISA 2. ARUANDE KOOSTAMISEL KASUTATUD ARVESTUSPÕHIMÕTTED

ASi PRFoods 12 kuu 2018/2019. aasta konsolideeritud raamatupidamise aastaaruanne on koostatud vastavuses rahvusvaheliste finantsaruandluse standarditega, nagu need on vastu võetud Euroopa Liidu poolt (IFRS). AS PRFoods muutis majandusaasta algust ning alates majandusaastast 2018/2019 kestab see 01.07 kuni 30.06. Sellega seoses oli 2017/2018 majandusaasta erandlikult 18 kuu pikkune. Tulenevalt majandusaasta muutusest ei ole 2018/2019 finantsaruannetes toodud 12 kuu numbrid võrreldavad 2017/2018 majandusaasta 18 kuu numbriga.

Konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande koostamisel on lähtutud soetusmaksumuse printsiibist, välja arvatud bioloogilised varad ja müügioteel finantsvarad, mis on kajastatud õiglasel väärtuses.

ASi PRFoods arvestus- ja konsolideeritud aruande esitusvaluutaks on euro (EUR). Kõik aruandes esitatud summad on ümardatud lähima tuhandeni, kui ei ole märgitud teisiti.

Konsolideeritud aruannete koostamisel on lähtutud alltoodud arvestuspõhimõtetest, mida on järjepidevalt kohaldatud kõikidele aruandes märgitud perioodidele, välja arvatud juhtudel, kui on kirjeldatud teisiti.

Vastavalt rahvusvaheliste finantsaruandluse standarditele tuleb teatud osades teha juhtkonnapoolseid raamatupidamislikke hinnanguid. Samuti peab Grupi raamatupidamis põhimõtete rakendamisel tegema juhtkonnapoolseid otsuseid. Valdkonnad, kus juhtkonna otsuse tähtsus ning keerukus on olulisema mõjuga või kus konsolideeritud aruanded sõltuvad oluliselt eeldustest ja hinnangutest, on kirjeldatud lisa 4.

UUED VÕI MUUDETUD RAHVUSVAHELISED FINANTSARUANDLUSE STANDARDID JA NENDE TÕLGENDED

Käesoleva aruande koostamisel rakendatud arvestuspõhimõtted on samad, mida kasutati Grupi 30. juunil 2018 lõppenud majandusaasta konsolideeritud aruandes, välja arvatud juhtudel, mida on kirjeldatud alljärgnevalt.

Grupp on alates 1. juulist 2018 esmakordselt rakendanud IFRS 15 „Müügitulu lepingutelt klientidega“ ja IFRS 9 „Finantsinstrumendid“. Mitmed teised uued standardid on rakendunud 1. juulist 2018, kuid neil ei ole olulist mõju Grupi finantsaruannetele. IFRS 15 ja IFRS 9 rakendamisel ei olnud olulist mõju Grupi finantsaruannetele seisuga 1. juuli 2018.

IFRS 9, „Finantsinstrumendid“: klassifitseerimine ja mõõtmine

Uue standardi peamised reeglid on järgmised:

- Finantsvarad tuleb klassifitseerida ühte kolmest mõõtmiskategooriast – varad, mida kajastatakse korrigeeritud soetusmaksumuses, varad, mida kajastatakse õiglasel väärtuses muutustega läbi muu koondkasumiaruande, ja varad, mida kajastatakse õiglasel väärtuses muutustega läbi kasumiaruande.
- Võlainstrumendi klassifitseerimine sõltub ettevõtte ärimudelilist finantsvarade haldamisel ning sellest, kas vara lepingulised rahavood sisaldavad ainult põhiosa- ja intressimakseid („APIM“). Kui võlainstrumenti hoitakse sissenõudmise eesmärgil ja APIM nõue on täidetud, võib instrumenti kajastada korrigeeritud soetusmaksumuses. Võlainstrumendid, mis vastavad APIM nõudele ja mida hoitakse portfelliga, kus ettevõtte hoiab varasid nii sissenõudmise kui ka müümise eesmärgil, võib kajastada õiglasel väärtuses läbi koondkasumiaruande. Finantsvarad, mis ei sisalda APIM rahavoogusid, tuleb mõõta õiglasel väärtuses läbi kasumiaruande (näiteks derivatiivid). Varjatud („embedded“) derivatiive ei eraldata enam finantsvaradest, vaid kaasatakse APIM tingimuse hindamisel.
- Omakapitaliinstrumendid tuleb alati kajastada õiglasel väärtuses. Samas võib juhtkond teha tagasivõtmatu valiku kajastada õiglase väärtuse muutused läbi muu koondkasumiaruande, eeldusel, et instrumenti ei hoita kauplemisesmärgil.

Initialiseeritud ainult identifitseerimiseks
Initialed for the purpose of identification only
Initsiaalid/initials 1.5.
Kuupäev/date 30.10.2019
PricewaterhouseCoopers, Tallinn

Kui omakapitali-instrumenti hoitakse kauplemiseesmärgil, tuleb selle õiglase väärtuse muutused kajastada kasumiaruandes.

- Enamik IAS 39 nõudeid finantskohustuste klassifitseerimiseks ja mõõtmiseks kanti muutmata kujul üle IFRS 9-sse. Peamiseks muudatuseks on see, et finantskohustuste puhul, mis on määratud kajastamiseks õiglases väärtuses läbi kasumiaruande, peab kontsern enda krediidiriski muutusest tulenevad õiglase väärtuse muutused kajastama muus koondkasumiaruandes.

IFRS 9 asendab IAS 39 käsitlusi, mis puudutavad finantsvarade ja -kohustuste arvele võtmist, klassifitseerimist ja mõõtmist, finantsinstrumentide kajastamise lõpetamist, finantsvarade väärtuse langust ning riskimaandamisinstrumentide arvestust (*hedge accounting*).

IFRS 9 Finantsinstrumendid rakendamine alates 1. juulist 2018 tõi kaasa arvestuspõhimõtete muutusi, kuigi ei põhjutanud olulisi korrigeerimisi finantsaruandes. Uued arvestuspõhimõtted on toodud lisa 2. Kuna Grupp otsustas standardit rakendada edasiulatuvalt, siis vastavalt IFRS 9 ülemineku reeglitele, võrdlusandmeid ei muudetud.

Grupi juhtkond hindas 1. juulil 2018 (esmise rakendamise kuupäeval), millised ärimudelid on asjakohased Ettevõtte kontserni finantsvaradele ning klassifitseeris finantsvarad vastavatesse IFRS 9 kategooriatesse. Esmase rakendamise kuupäeval, 1. juulil 2018, Grupi finantsvarad, koos võimalike ümberklassifitseerimistega, olid alljärgnevad (ümberklassifitseerimine IFRS 9 rakendamise tulemusena ei põhjutanud muutuseid väärtustes).

EUR '000	Klassifikatsioon IAS 39 kohaselt	Bilansiline jääkväärtus IAS 39 kohaselt 30.06.2018	Klassifikatsioon IFRS 9 kohaselt	Bilansiline jääkväärtus IFRS 9 kohaselt 01.07.2018
Nõuded ostjatele ja muud nõuded	Korrigeeritud soetusmaksumus	3 161	Korrigeeritud soetusmaksumus	3 161
Nõuded ostjatele ja muud nõuded (regressiõiguseta faktoorigu nõuded)	Korrigeeritud soetusmaksumus	845	Õiglases väärtuses läbi kasumiaruande	845
Raha ja raha ekvivalendid	Korrigeeritud soetusmaksumus	5 960	Korrigeeritud soetusmaksumus	5 960
Pikaajalised finantsinvesteeringud	Korrigeeritud soetusmaksumus	134	Korrigeeritud soetusmaksumus	134
Finantsvarad kokku		10 100		10 100

Finantsvarade väärtuse langus

IFRS 9 asendab IAS 39 tekkinud kahjumi mudeli oodatava krediikahjumi mudeliga. See on „kolmetasandiline“ lähenemine, mille aluseks on finantsvarade krediidikvaliteedi muutumine pärast esialgset arvelevõtmist. Praktikas tähendavad uued reeglid seda, et ettevõtetel tuleb finantsvarade, mille osas ei ole väärtuse languse tunnuseid, arvelevõtmisel kajastada koheselt kahjum, mis on võrdne 12-kuulise oodatava krediikahjumiga (nõuded ostjatele puhul kogu nende eluea jooksul oodatava krediikahjumiga). Kui on toimunud oluline krediidiriski suurenemine, tuleb väärtuse langust mõõta, kasutades kogu eluea jooksul oodatavat krediikahjumit, mitte 12 kuu jooksul oodatavat krediikahjumit. Mudel sisaldab lihtsustusi rendi- ja ostjatele nõuete osas.

IFRS 9 kasutuselevõttust tulenevad arvestuspõhimõtete muudatusi on rakendatud ilma võrdlusandmeid korrigeerimata, rakendamise mõjud on kajastatud algbilansis 1. juuli 2018 seisuga. Seisuga 30. juuni 2018 on andmed kajastatud vastavalt IAS 39-le.

Vaata lisa 3 ja 6 aruandlusperioodi ebatõenäoliste nõuete ja nende muutuste kohta.

IFRS 15 „Müügitulu lepingutelt klientidega“

IFRS 15 kehtestab tervikliku raamistiku, millega määratakse kindlaks, kui palju ja millal tulu kajastatakse. Selle standardiga asendati standardid IAS 18 „Tulud“ ja nendega seotud tõlgendused. IFRS 15 kohaselt kajastatakse müügitulu siis, kui kaup või teenus antakse kliendile üle. Koos müüdüd kaubad ja teenused, mis on eristatavad, tuleb kajastada eraldi ning lepinguhinnast antavad hinnaalandused tuleb reeglina allokeerida eraldi elementidele. Kui saadav tasu võib teatud põhjustel muutuda, kajastatakse müügituluna miinimumsumma, kui sellega ei kaasne olulist tühistamise/tagasimaksmise riski. Klientidega lepingute saamise tagamiseks tehtud kulutused tuleb kapitaliseerida ja amortiseerida selle perioodi jooksul, mil leping tekitab tulusid.

Initialiseeritud ainult identifitseerimiseks
 Initialed for the purpose of identification only
 Initsiaalid/initials 1.5.
 Kuupäev/date 30.10.2019
 PricewaterhouseCoopers, Tallinn

Arvestades Grupi müügitulu struktuuri, ei mõjuta IFRS 15 oluliselt müügitulu kajastamise ajastust, tehingu hindu ega allahindluste, tagasimaksete ja boonuste kajastamist. Grupp on hinnanud, et peamine muutus on tagatud lepingute kajastamisel ja seotud kulude mõõtmisel, mis varasemalt kanti kohe kulusse, kuid nüüdsest IFRS 15 kohaselt tuleb kapitaliseerida ja amortiseerida selle perioodi jooksul, mil leping tekitab tulusid.

IFRS 15 „Müügitulu lepingutelt klientidega“ muudatused

Muudatused ei muuda standardi põhiprintsiipe, vaid selgitavad, kuidas neid printsiipe tuleks rakendada. Muudatused selgitavad, kuidas tuvastada teostamiskohustusi (lubadust kliendile üle anda kaupa või osutada teenust) lepingus; kuidas määrata, kas ettevõtte on müügitehingu põhiosutaja (*principal*) (kauba või teenuse pakkuja) või agent (vastutav kauba või teenuse pakkumise korraldamise eest); ning kuidas määrata, kas müügitulu litsentsi andmise eest tuleb kajastada konkreetsel ajahetkel või perioodi jooksul. Neile selgitustele lisaks sisaldavad muudatused kaks täiendavat lihtsustust eesmärgiga vähendada ettevõtte kulusid ja keerukust standardi esmakordsel rakendamisel.

Kontsern rakendas 1. juulist 2018 standardit IFRS 15 Müügitulu kliendilepingutelt, kasutades muudetud tagasiulatuvat rakendusviisi, mille tulemusena kajastati standardi rakendamise mõju esmarakendamise kuupäeva (st 1. juuli 2018) seisuga. Võrdlusandmeid 2017/2018. aasta kohta ei ole muudetud ja need on esitatud varasemalt kehtinud standardite IAS 18 või IAS 11 ning vastavate tõlgenduste järgi. Lisaks ei ole võrdlusandmetele rakendatud IFRS 15 avalikustamise nõudeid. Rakendamise tulemusena ei ole kajastatud korrigeerimisi finantsaruannetes 1. juuli 2018 seisuga.

Kasutatud standardid ja tõlgendused

Järgmised uued või muudetud standardid ja tõlgendused muutusid Grupile kohustuslikuks alates 01.07.2018.

IFRIC 22 “Tehingud välisvaluutas ja ettemaksud” (rakendub 1. jaanuaril 2018 või hiljem algavatele aruandeperioodidele). Tõlgendus on asjakohane olukorras, kus ettevõtte kas saab või maksab ettemakse välisvaluutas sõlmitud lepingutest. Tõlgendus selgitab, et tehingupäev - ehk päev, mil määratakse kasutatav valuutakurs - on päev, millal ettevõtte võtab arvele ettemaksest tuleneva mittemonetaarse vara või kohustuse. Ettevõtte peab samas hindama, kas ettemaks on monetaarne või mittemonetaarne vara või kohustus, ja kasutama selleks IAS 21, IAS 32 ja kontseptuaalse raamistiku juhiseid. Grupi hinnangul standardi rakendamisel oluline mõju finantsaruandele puudub.

Ülejäänud uutel või muudetud standarditel või tõlgendustel, mis hakkasid esmakordselt kehtima 1. jaanuar 2018 või hiljem algaval aruandeaastal, ei olnud olulist mõju Grupile.

UUED STANDARDID, TÕLGENDUSED JA NENDE MUUDATUSED

Järgmised uued või muudetud standardid ja tõlgendused, mis on välja antud ja muutuvad kohustuslikuks alates 1. juulist 2019 või hilisematel perioodidel ja mida Grupp ei ole rakendanud ennetähtaegselt.

IFRS 16 „Rendilepingud“ (rakendub 1. jaanuaril 2019 või hiljem algavatele aruandeperioodidele).

Uus standard sätestab rendilepingute arvelevõtmise, mõõtmise, esituse ja avalikustamise põhimõtted. Kõikide rendilepingute tulemusena saab rendilevõtja õiguse kasutada vara alates rendilepingu algusest ning – juhul kui rendimakseid tehakse üle perioodi – ka finantseeringu. Sellest tulenevalt elimineerib IFRS 16 rendilepingute klassifitseerimise kasutus- ja kapitalirentideks nagu seda tegi IAS 17 ning selle asemel kehtestab ühe arvestusmudeli rendilevõtjate jaoks. Rendilevõtjad peavad (a) arvele võtma varad ja kohustused kõikide üle 12-kuuliste rendilepingute osas, v.a juhul kui renditav vara on väikese väärtusega; ning (b) kajastama kasumiaruandes kulumit renditavadelt varadelt ja intressikulu rendikohustustelt. IFRS 16 põhimõtted rendileandjate jaoks jäävad sisuliselt samaks IAS 17 põhimõtetega, ehk et rendileandja jagab jätkuvalt oma rendilepingud kasutus- ja kapitalirentideks ning kajastab neid rendiliike erinevalt.

Grupp on vaadanud üle kõik kehtivad rendilepingud IFRS 16 uute arvestuspõhimõtete valguses. Ülemineku kuupäeva seisuga on Grupil rentnikuna mittekatestatavate kasutusrendilepingute järelejäänud maht kokku 992 tuhat eurot. Lühiajalisi ja väikese väärtusega rentide kajastamist jätkatakse kuluna otse kasumiaruandes.

Grupp on rakendanud alates 2019. aasta juulist lihtsustatud üleminekureegleid rakendamisele eelneva aasta võrdlusandmeid muutmata. Rakendamiskuupäeval eksisteerivad seni kasutusrendina kajastatud rendilepingute kohustused kajastatakse nende järelejäänud rendimaksete diskonteeritud väärtuses, kasutades 1. juulil 2019 kehtivat alternatiivset laenuintressimäära. Kasutusõiguse varad võetakse üleminekul arvele rendikohustuse summas. Eelnevast tulenevalt suurenevad 1. juulil 2019 Grupi kohustiste maht ja varade maht 945 tuhande euro võrra. Grupi hinnangul väheneb Grupi 2019/2010. aasta puhaskasum uute arvestuspõhimõtete mõjul ligikaudu 5 tuhande euro võrra.

Segmentide tulemuste mõõtmiseks kasutusel olnud korrigeeritud EBITDA suureneb 2019/2020. aastal 362 tuhande euro võrra, kuna rendimaksete kulu oli varem EBITDA osa, kuid uue standardi järgi amortisatsiooni kulu ja intressikulu on sellest

Initsialiseeritud ainult identifitseerimiseks
Initialled for the purpose of identification only
Initsiaalid/initials 1.5.
Kuupäev/date 30.10.2019
PricewaterhouseCoopers, Tallinn

möödikust väljas. Äritegevuse rahavoog suureneb ja finantseerimistegevuse rahavoog väheneb umbes 362 tuhande euro võrra, kuna rendikohustuse põhiosa tagasimaksud kajastuvad finantseerimisega seotud rahavoogude hulgas.

IFRIC 23 "Ebakindlus tulumaksu käsitlemisel (rakendub 1. jaanuaril 2019 või hiljem algavatele aruandeperioodidele).

IAS 12 sätestab, kuidas kajastada aruandeperioodi ja edasilükkunud tulumaksu, kuid mitte seda, kuidas arvesse võtta ebakindluse mõju. Tõlgendus selgitab, kuidas rakendada standardi IAS 12 arvele võtmise ja mõõtmise nõudeid, kui eksisteerib ebakindlus tulumaksu käsitlemisel. Ettevõtte peab otsustama, kas iga ebakindlat maksukäsitlust käsitleda eraldi või koos ühe või mitme teise maksukäsitlusega, olenevalt sellest, milline meetod ennustab paremini ebakindluse lahenemist. Ettevõtte peab eeldama, et maksuamet kontrollib maksuarvestust, mida tal on õigus kontrollida, ja et selle kontrolli teostamise ajal teab maksuamet kogu asjassepuutuvat informatsiooni. Kui ettevõtte järeldab, et ebakindla maksukäsitluse aktsepteerimine maksuameti poolt ei ole tõenäoline, tuleb ebakindluse mõju arvesse võtta maksutatava kasumi või kahjumi, maksubaasi, kasutamata maksukahjumite, kasutamata maksusoodustuste või maksumäärade hindamisel, kasutades kas kõige tõenäolisemat summat või eeldatava väärtuse summat, olenevalt sellest, kumb meetod ettevõtte hinnangul ennustab paremini ebakindluse lahenemist. Mõjud, mis tekivad muudatustest alusandmetes ja asjaoludes või uuest informatsioonist, mis mõjutavad ettevõtte otsuseid või hinnanguid, tuleb vastavalt tõlgendusele kajastada muudatusena raamatupidamishinnangus. Näideteks andmete ja asjaolude muudatuste või uue informatsiooni kohta, millest tulenevalt võib otsus või hinnang muutuda, on muuhulgas maksuameti poolt teostatav kontrollprotseduur või muu toiming, maksuameti poolt kehtestatud reeglite muudatus või maksuameti kontrollimisõiguse aegumine. Kui puudub maksuameti nõusolek või mittenoustumine teatud maksukäsitlusega, on ebatõenäoline, et see oleks eraldiseisvana käsitletav andmete või asjaolude muutusena või uue informatsioonina, mis võiks mõjutada otsuseid või hinnanguid vastavalt sellele tõlgendusele. Grupi hinnangul standardi rakendumisel oluline mõju finantsaruandele puudub.

„Ennetähtaegne tagasimakse negatiivse kompensatsiooniga“ - IFRS 9 muudatused (rakendub 1. jaanuaril 2019 või hiljem algavatele aruandeperioodidele).

Muudatus võimaldab kajastada teatud laene ja võlaväärtpabereid korrigeeritud soetusmaksumuse meetodil ka juhul, kui neid võib ennetähtaegselt tagasi maksta summas, mis on väiksem kui korrigeeritud soetusmaksumus, näiteks kui tagasimakse toimub õiglases väärtuses või kui tagasimakse sisaldab mõistlikku kompensatsiooni laenuandjale, olles mõõdetud selle instrumendi järelejäänud elueal toimuva turuintresside kasvu mõju nüüdisväärtuse summas. Lisaks on standardi otsuste aluste (basis of conclusions) osasse lisatud info, mis kinnitab kehtivaid IFRS 9 juhiseid, mis sätestavad, et kui korrigeeritud soetusmaksumuses kajastatavaid finantskohustusi muudetakse või vahetatakse selliselt, et neid bilansist ei eemaldata, tuleb tekkinud kasum või kahjum kajastada kasumiaruandes. Seetõttu ei saa ettevõtteid enamustel juhtudel muuta laenu sisemist intressimäära laenu järelejäänud elueaks, et vältida laenutingimuste muutmise hetkel mõju kasumiaruandele. Grupi hinnangul standardi rakendumisel oluline mõju finantsaruandele puudub.

Ülejäänud uutel või muudetud standarditel või tõlgendustel, mis veel ei kehti, ei ole eeldatavasti olulist mõju Grupi käesolevale või tuleviku aruandlusperioodidele või prognoositavatele tulevastele tehingutele.

VALUUTAARVESTUS

Arvestus- ja esitusvaluuta

Gruppi kuuluvate ettevõtete finantsaruanded on koostatud selles valuutas, mis on iga üksiku ettevõtte äritegevuse põhilise majanduskeskkonna valuuta (arvestusvaluuta), milleks on kohalik valuuta. Emaettevõtte ja Eestis registreeritud tütarettevõtete arvestusvaluuta on euro. Konsolideeritud aruanne on koostatud eurodes.

Välisvaluutas toimunud tehingute kajastamine

Välisvaluutadeks on loetud kõik teised valuutat peale arvestusvaluuta (emaettevõtte ning Eestis ja Soomes asuvate tütarettevõtete arvestusvaluuta on euro). Välisvaluutas toimunud tehingute kajastamisel on aluseks võetud tehingu toimumise päeval ametlikult kehtinud Euroopa Keskpannga või vastava riigi keskpannga valuutakursid. Välisvaluutas fikseeritud monetaarsed varad ja -kohustused (rahas tasutavad nõuded ja laenud) hinnatakse bilansipäeval ümber arvestusvaluutasse bilansipäeval kehtivate keskpannga valuutakurside alusel. Ümberhindamise tulemusena tekkinud kursikasumid ja -kahjumid esitatakse aruandeperioodi kasumiaruandes. Mitterahalised välisvaluutas fikseeritud varad ja kohustused, mida mõõdetakse õiglases väärtuses (õiglase väärtuse meetodil kajastatavad bioloogilised varad; lühi- ja pikaajalised finantsinvesteeringud aktsiatesse ja teistesse omakapitaliinstrumentidesse, mille õiglase väärtus on usaldusväärset hinnatav), hinnatakse ümber arvestusvaluutasse, võttes aluseks keskpannga valuutakursid, mis kehtivad õiglase väärtuse määramise päeval. Mitterahalisi välisvaluutas fikseeritud varasid ja kohustusi, mida ei kajastata õiglase väärtuse meetodil (nt ettemaksud, soetusmaksumuse meetodil kajastatavad varud, materiaalne ja immateriaalne põhivara), bilansipäeval ümber ei hinnata, vaid kajastatakse jätkuvalt tehingupäeval kehtinud keskpannga valuutakursi alusel.

Initsialiseeritud ainult identifitseerimiseks
Initialled for the purpose of identification only
Initsiaalid/initials 1.5.
Kuupäev/date 30.10.2019
PricewaterhouseCoopers, Tallinn

Välismaiste majandusüksuste finantsaruanded

Grupi välismaiste tütarettevõtete koostatud aruannete ümberarvestamisel esitusvaluutasse rakendatakse järgmisi põhimõtteid:

- Kõigi välismaiste tütarettevõtete varad ja kohustused on ümber arvestatud bilansipäeval kehtinud Euroopa Keskpanga vahetuskursiga;
- Tütarettevõtete tulud ja kulud on ümber arvestatud aasta kaalutud keskmise vahetuskursiga (v.a juhul, kui antud keskmist ei saa lugeda tehingupäevadel valitsevate määrade kumulatiivse mõju mõistlikuks ümardamiseks, millisel juhul tulud ja kulud konverteeritakse tehingu toimumise kuupäevadel).
- Konverteerimisel tekkinud kursivahed kajastatakse muus koondkasumis ja akumuleeritakse omakapitali kirjel "Realiseerimata kursivahed".

Välismaise majandusüksuse soetamisel tekkinud firmaväärtust ja õiglaste väärtuste muutusi käsitletakse välismaise majandusüksuse varade ning kohustustena ning need konverteeritakse bilansipäeva kursiga.

Välismaise tütarettevõtte osalisel või täielikul realiseerimisel kas võõrandamise, likvideerimise, aktsiakapitali tagastamise või hülgamise tulemusena kajastatakse omakapitalis kajastatud realiseerimata kursivahed kasumiaruandes.

KONSOLIDEERIMISE PÕHIMÕTTED

(a) Tütarettevõtjad

Tütarettevõtjad on kõik majandusüksused, mille üle Grupil on kontroll. Grupp kontrollib majandusüksust, kui ta saab või tal on õigused majandusüksuses osalemisest tulenevale muutuval kasumile ja ta saab mõjutada seda kasumi suurust kasutades oma mõjuvõimu majandusüksuse üle. Tütarettevõtjad konsolideeritakse raamatupidamise aastaaruandes alates kontrolli tekkimisest kuni selle lõppemiseni. Äriühenduste arvestamisel rakendatakse omandamismeetodit. Tütarettevõtja omandamisel üleantud tasu mõõdetakse õiglasest väärtuses, mis arvutatakse omandaja poolt üleantud varade, omandaja kohustuste omandatava endiste omanike ees ja omandaja poolt emiteeritud omakapitali osaluste õiglaste väärtuste summana. Üleantud tasu hõlmab tingimusliku tasu kokkuleppes tulenevate varade ja kohustuste õiglast väärtust. Äriühenduses omandatud eristatavad varad, kohustused ja tingimuslikud kohustused kajastatakse omandamise kuupäeval nende õiglasest väärtuses. Mittekontrolliv osalus omandatavas tütarettevõtjas mõõdetakse iga omandamise järel kas õiglasest väärtuses või mittekontrolliva osaluse proportsionaalses osas omandatava üksuse eristatavast netovarast.

Omandamisega seotud väljaminekud kajastatakse nende tekkimise hetkel kuludena.

Etappidena toimuva äriühenduse puhul hindab Grupp talle eelnevalt omandatavas kuulunud omakapitali osaluse omandamise kuupäeva bilansilise maksumuse ümber selle omandamise kuupäeva õiglasest väärtusesse; ümberhindamise tulemusena tekkivad kasumid ja kahjumid kajastatakse kasumiaruandes.

Grupi poolt ülekandmisele kuuluvat tingimuslikku tasu mõõdetakse omandamise kuupäeval õiglasest väärtuses. Hilisemaid muutusi tingimusliku tasu õiglasest väärtuses, mis on liigitatavad varaks või kohustuseks, kajastatakse vastavalt IAS 39-le kas kasumiaruandes või muus koondkasumis. Omakapitaliks liigitatud tingimuslikku tasu ei mõõdetata ümber ja selle järgnevat arveldamist arvestatakse omakapitalis. Firmaväärtusena kajastatakse algselt summat, mille võrra üleantud tasu ja mittekontrollivate osaluste väärtus ületab omandatud eristatavate varade ja ülevõetud kohustuste õiglast väärtust. Kui see tasu on väiksem kui omandatud tütarettevõtja netovara õiglane väärtus, kajastatakse vahe kasumiaruandes.

Ema- ja tütarettevõtjate finantsnäitajad on Grupi raamatupidamise aastaaruandes konsolideeritud rida-realt konsolideeritud aruannete koostamisel on grupisisesed tehingud, saldod ja realiseerimata kasumid, mis on tekkinud tehingutest Grupi ettevõtete vahel, elimineeritud. Samuti on elimineeritud realiseerimata kahjumid. Vajadusel on tütarettevõtjate finantsaruannetes kajastatud summasid muudetud, et viia need kooskõlla Grupi arvestuspõhimõtetega.

Emaettevõtja konsolideerimata aruannetes kajastatakse investeringuid tütarettevõtjatesse soetusmaksumuses, millest on maha arvatud võimalikud vara väärtuse langusest tulenevad akumuleeritud allahindlused. Soetusmaksumust korrigeeritakse, et peegeldada muudatusi seoses muutustega tingimuslikus tasus.

(b) Muutused tütarettevõtjate osaluses, mille tulemusena kontroll ei kao

Tehinguid mittekontrolliva osalusega, mille tulemusena kontroll tütarettevõtja üle ei kao, arvestatakse omakapitali tehingutena - see tähendab, kui tehinguid oma omanikeõigusi rakendavate omanikega. Erinevus mittekontrollivate osaluste korrigeeriva summa ja saadud või saadaoleva tasu õiglasest väärtuse vahel kajastatakse otse omakapitalis. Mittekontrollivale osalusele müükidelt tekkinud kasumid ja kahjumid kajastatakse samuti omakapitalis.

(c) Tütarettevõtjate müük

Kui Grupp kaotab kontrolli tütaretevõtja üle, hinnatakse järelejäänud osalus kontrolli kaotamise hetkel selle õiglasesse väärtusesse ning bilansilise maksumuse muutusest tulenev vahe kajastatakse kasumiaruandes. See õiglane väärtus on algselt bilansiliseks maksumuseks järelejäänud osaluse edaspidisel sidusettevõtjana, ühisettevõtjana või finantsvarana kajastamisel. Lisaks arvestatakse kõiki muus koondkasumis kajastatud summasid selle tütaretevõtja suhtes samal alusel, nagu siis, kui Grupp oleks seotud varad või kohustused otse võõrandanud. See võib tähendada, et summad, mis olid eelnevalt kajastatud muus koondkasumis, tuleb ümber liigitada kasumiaruandesse.

(d) Sidusettevõtjad

Sidusettevõtjad on kõik ettevõtjad, mille üle Grupp omab olulist mõjuvõimu, kuid mitte kontrolli, ja millega kaasneb reeglina 20-50% hääleõigustest. Investeeringuid sidusettevõtjatesse kajastatakse kapitaliosaluse meetodil ja võetakse algselt arvele nende soetusmaksumuses. Bilansilist maksumust suurendatakse või vähendatakse, et kajastada investori osa investeeringuobjekti omandamisjärgses kasumis (-kahjumis). Grupi investeering sidusettevõtjatesse sisaldab omandamisel identifitseeritud firmaväärtust.

Kui investori osalust sidusettevõtjas vähendatakse, kuid oluline mõju säilib, liigitatakse kasumiaruandesse ümber ainult eelnevalt muus koondkasumis kajastatud kasumi või kahjumi proportsionaalne summa.

Grupi osa sidusettevõtjate omandamisjärgsetes kasumites ja kahjumites kajastatakse kasumiaruandes ja Grupi osa omandamisjärgsetes muutustes sidusettevõtjate muus koondkasumis kajastatakse muus koondkasumis koos vastava investeeringu bilansilise maksumuse korrigeerimisega. Kui Grupi osa sidusettevõtja kahjumites on võrdne või ületab tema osalust sidusettevõtjas, kaasa arvatud muud tagatiseta nõuded, ei kajasta Grupi edasisi kahjumeid, välja arvatud juhul, kui Grupil on seaduslik või faktiline kohustus täita sidusettevõtja kohustusi või ta on sooritanud makseid sidusettevõtja nimel.

Grupp hindab igal bilansipäeval, kas esineb objektiivseid tõendeid selle kohta, et sidusettevõtjasse tehtud investeeringu väärtus on langenud. Kui selline juhus esineb, arvestab Grupp väärtuse languse summa kaetava väärtuse ja bilansilise jääkmaksumuse vahena ning kajastab selle kasumiaruande real „Muud kasumid/kahjumid sidusettevõtjalt“.

Kasumeid ja kahjumeid, mis on tekkinud „ülespoole“ või „allapoole“ suunatud tehingutest investori ja sidusettevõtjate vahel kajastatakse investori finantsaruannetes ainult selles ulatuses, mis vastab mitteseotud investorite osalustele sidusettevõtjates. Realiseerimata kahjumid elimineeritakse, välja arvatud juhul, kui kahjumi põhjuseks on vara väärtuse langus. Vajadusel on sidusettevõtjate arvestuspõhimõtteid muudetud, et viia need kooskõlla Grupi arvestuspõhimõtetega.

INFORMATSIOON EMAETTEVÕTTE PÕHIARUANNETE KOHTA

Vastavalt Eesti Raamatupidamise Seadusele tuleb konsolideeritud aastaaruande lisades avaldada konsolideeriva üksuse (emaettevõtte) konsolideerimata põhjaruanded. Emaettevõtte põhjaruanded, mis on avalikustatud lisas 33 on koostatud kasutades samu arvestusmeetodeid ja hindamisaluseid, mida on kasutatud konsolideeritud aruande koostamisel. Investeeringud tütar- ja sidusettevõtjatesse on konsolideerimata põhjaruannetes kajastatud soetusmaksumuse meetodil. Vastavalt soetusmaksumuse meetodile kajastatakse investeering algselt soetusmaksumuses ehk omandamisel makstud tasu õiglasest väärtuses ning hiljem korrigeeritakse vajadusel väärtuse langusest tulenevate allahindlustega.

RAHA JA RAHA EKVIVALENDID

Raha ja selle ekvivalentidena kajastatakse finantsseisundi aruandes ja rahavoogude aruandes kassas olevat sularaha, arvelduskontode jääke (v.a. arvelduskrediit) ning kuni 3-kuulisi deposiite. Arvelduskrediiti kajastatakse finantsseisundi aruandes lühiajaliste laenukohustuste koosseisus.

FINANTSVARAD

Arvestuspõhimõtted alates 1. juulist 2018

Klassifitseerimine

Grupp klassifitseerib finantsvarad järgmistesse mõõtmiskategooriatesse:

- need, mida kajastatakse õiglasest väärtuses (kas muutusega läbi koondkasumiaruande või muutusega läbi kasumiaruande);
- need, mida kajastatakse korrigeeritud soetusmaksumuses.

Klassifitseerimine sõltub Grupi ärimudelilist finantsvarade haldamisel ning rahavoogude lepingulistest tingimustest.

Initialiseeritud ainult identifitseerimiseks Initialed for the purpose of identification only Initsiaalid/initials <u> I.S. </u> Kuupäev/date <u> 30.10.2019 </u> PricewaterhouseCoopers, Tallinn

Arvele võtmine ja kajastamise lõpetamine

Tavapärasel turutingimustel toimuvaid finantsvarade oste ja müüke kajastatakse tehingupäeval ehk kuupäeval, millal Grupp võtab endale vara ostmise või müümise kohustuse. Finantsvarade kajastamine lõpetatakse kui õigused finantsvarast tulenevatele rahavoogudele lõppevad või antakse üle ja Grupp annab üle sisuliselt kõik riskid ja hüved.

Möötmine

Finantsvara (välja arvatud juhul, kui on tegemist nõudega ostja vastu, millel puudub oluline rahastamiskomponent ja mida algselt mõõdetakse tehinguhinnas) mõõdetakse esmalt õiglases väärtuses, ja kui on tegemist varaga, mida ei kajastata õiglases väärtuses muutustega läbi kasumiaruande, lisanduvad sellele tehingukulud, mis on otseselt seotud vara soetamisega.

Võlainstrumentid

Võlainstrumentide edasine kajastamine sõltub Grupi ärimudelilist finantsvarade haldamisel ning finantsvara lepingulistest rahavoogudest. Varad, mida hoitakse lepinguliste rahavoogude kogumiseks ning mille rahavood on ainult põhiosa ja tasumata põhiosalt arvestatud intress, kajastatakse korrigeeritud soetusmaksumuses, kasutades efektiivse intressimäära meetodit. Korrigeeritud soetusmaksumusest arvatakse maha väärtuse langusest tekkinud kahjum. Intressitulu, välisvaluuta kasumid ja kahjumid ning väärtuse langus kajastatakse kasumiaruandes. Kajastamise lõpetamisel tekkinud kasumeid või kahjumeid kajastatakse kasumiaruandes „Muudes ärituludes/(kuludes)“. Seisuga 1. juuli 2018 ja 30. juuni 2019 ja 2018/2019 majandusaasta jooksul olid Grupi finantsvarad klassifitseeritud kas korrigeeritud soetusmaksumuses või õiglases väärtuses muutusega läbi kasumiaruande (regressiõiguseta faktooritud nõuded).

Omakapitaliinstrumentid

Grupi ei ole investeringuid omakapitaliinstrumentidesse.

Finantsvarade väärtuse langus

Väärtuse languse kahjumi kajastamise mudelit rakendatakse korrigeeritud soetusmaksumuses finantsvarade suhtes. Korrigeeritud soetusmaksumuses kajastatud finantsvarad koosnevad nõuetest ostjate vastu, rahast ja raha ekvivalentidest.

Oodatavad krediidikahjumid on tõenäosusega kaalutud hinnangulised krediidikahjumid. Krediidikahjum on vahe lepingu alusel Grupi saadaolevate rahavoogude ja Grupi poolt oodatud rahavoogude vahel, mida on diskonteeritud esialgse efektiivse intressimääraga.

Eeldatava krediidikahju mõõtmine võtab arvesse: (i) erapooletut ja tõenäosusega kaalutud summat, mille määramisel hinnatakse mitmeid võimalikke erinevaid tulemusi, (ii) raha ajaväärtust ja (iii) aruande perioodi lõpus ilma liigsete kulude või pingutusteta kättesaadavat mõistlikku ja põhjendatud informatsiooni minevikus toimunud sündmuste, praeguste tingimuste ja tulevaste majandustingimuste prognooside kohta.

Grupp mõõdab väärtuse langust järgmiselt:

- nõudeid ostjatele summas, mis võrdub eluea jooksul oodatavate krediidikahjumitega;
- raha ja raha ekvivalente, mille krediidiriski aruandeperioodil on hinnatud madalaks (juhtkond peab madalaks krediidiriskiks vähemalt ühe suurema reitinguagentuuri investeerimisjärgu krediidireitingut) summas, mis võrdub 12 kuu jooksul oodatavate krediidikahjumitega;
- kõigi muude finantsvarade puhul 12 kuu jooksul oodatavate krediidikahjumite summas, kui krediidirisk (st finantsvara eeldatava eluea jooksul esinev maksejõuetuse risk) ei ole pärast esmast kajastamist märkimisväärselt suurenenud; kui risk on märkimisväärselt suurenenud, mõõdetakse krediidikahjumit summas, mis võrdub eluea jooksul oodatavate krediidikahjumitega.

Kontsern on hinnanud eeldatavat krediidikahjumit seisuga 1. juuli 2018 ja hindamise tulemusena ei ole kahjum oluliselt suurem kui IAS 39 järgi kajastatud kahjum seisuga 30. juuni 2018. IFRS 9 kasutuselevõttust tulenevad arvestuspõhimõtete muudatusi on rakendatud ilma võrdlusandmeid korrigeerimata, rakendamise mõjud on kajastatud algbilansis seisuga 1. juuli 2018. Seisuga 30. juuni 2018 andmed on kajastatud vastavalt IAS 39-le.

Laenud ja nõuded

Laenud ja nõuded on fikseeritud või kindlaksmääratavate maksetega finantsvarad, mida ei klassifitseerita tuletisinstrumentideks ja mis ei ole noteeritud aktiivsel turul. Laenud ja nõuded võetakse esmalt arvele nende õiglases väärtuses koos tehingukuludega. Pärast esmast arvele võtmist kajastatakse laenud ja nõuded korrigeeritud soetusmaksumuses (v.a regressiõiguseta faktooritud nõuded), kasutades efektiivse intressimäära meetodit. Seda

meetodit kasutatakse järgnevatel perioodidel nõudelt intressitulu arvestamisel. Finantsvarasid korrigeeritakse allahindluse kahjumi alusel.

Väärtuse langus põhineb oodataval krediidikahjumil. Oodatava krediidikahjumi põhimõte on näidata finantsvara krediitkvaliteedi halvenemise või paranemise üldist arengusuunda. Korrigeeritud soetusmaksumuses klassifitseeritavate finantsvarade väärtuse langus kajastatakse allahindluse reservina.

Oodatavad krediidikahjumid on tõenäosusega kaalutud hinnangulised krediidikahjumid, mis võtavad aruandekuupäeval arvesse kogu asjassepuutuva info, kaasa arvatud informatsiooni minevikus toimunud sündmuste, praeguste tingimuste, mõistlike ja põhjendatud tuleviku sündmuste ja majandustingimuste prognooside kohta. Iga aruandeperioodi lõpus viib Grupp läbi ekspert-hinnangu selgitamiseks kas viimase hinnanguga võrreldes on toimunud olulist riski tõusu. Krediidiriski suurenemise indikaatoriteks on muu hulgas laekumata maksed, mille tähtaeg on möödas üle 30 päeva, võlgniku olulised finantsilised raskused, võimalik võlgniku pankrot või ümberstruktureerimine. Allahindluse kulu kajastatakse kasumiaruandes „Muude ärikulude real“. Kui nõuded on lootusetult laekuvad, kantakse need koos allahindluse reserviga maha.

Nõuded kajastatakse üldjuhul käibevaradena, kui nende laekumise tähtaeg on 12 kuu jooksul pärast bilansipäeva. Nõuded, mille laekumise tähtaeg on hiljem kui 12 kuu jooksul pärast bilansipäeva, kajastatakse põhivarana. Finantsvarad, mis ei sisalda APIM rahavoogusid, kajastatakse õiglasel väärtuses muutusega läbi kasumiaruande (näiteks regressiõigusega faktoorigitud nõuded).

Arvestuspõhimõtted kuni 30. juuni 2018

Grupi finantsvarad liigituvad järgmistesse kategooriatesse: laenuid ja nõuded ning müügijootel finantsvarad. Klassifitseerimine sõltub finantsvarade omandamise eesmärgist. Juhtkond määrab finantsvarade liigituse nende esmasel kajastamisel.

Laenuid ja nõuded võetakse algselt arvele nende soetusmaksumuses, milleks on antud finantsvara eest makstud tasu õiglane väärtus. Algne soetusmaksumus sisaldab kõiki finantsvaraga otseselt seotud tehingukulutusi. Pärast esmast arvele võtmist kajastab Grupp laenusid ja nõudeid korrigeeritud soetusmaksumuses (miinus võimalikud väärtuse langusest tulenevad allahindlused), arvestades järgnevatel perioodidel nõudelt intressitulu, kasutades sisemise intressimäära meetodit. Laenuid ja nõuded on fikseeritud või kindlaksmääratavate maksetega finantsvarad, mis ei ole tuletisinstrumendid ja mis ei ole noteeritud aktiivsel turul. Laenuid ja nõuded kajastatakse käibevaradena, välja arvatud juhul, kui nende tasumise tähtaeg on hiljem kui 12 kuu jooksul pärast bilansikuupäeva. Selliseid varasid kajastatakse põhivarana.

Igal bilansipäeval hinnatakse, kas esineb vara väärtuse võimalikule langusele viitavate asjaolude esinemist.

Vara väärtuse langusest tingitud allahindlus tehakse juhul, kui on objektiivseid tõendusmaterjale selle kohta, et Grupp ei suuda välja nõuda kõiki saadaolevaid summasid vastavalt nõuete algsetele tingimustele. Sellisteks olukordadeks võivad olla võlgniku olulised finantsraskused, pankrot või oma kohustuste mittetäitmine Grupi ees. Allahindluse summa on bilansilise väärtuse ja nõudest tulevikus oodatavate rahavoogude nüüdisväärtuse vahel, diskonteerituna nõude esialgse sisemise intressimääraga.

Juhul, kui selliseid tunnuseid esineb, hinnatakse finantsvarad alla järgnevalt:

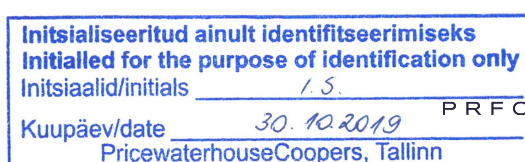
(a) Korrigeeritud soetusmaksumuses kajastatavad finantsvarad (näiteks nõuded) hinnatakse alla finantsvarast eeldatavasti tulevikus laekuvate maksete nüüdisväärtuseni (diskonteerituna antud finantsvara esmasel kajastamisel fikseeritud sisemise intressimääraga);

(b) Soetusmaksumuses kajastatavad finantsvarad (aktsiad ja muud omakapitali instrumendid, mille õiglane väärtus ei ole usaldusväärset hinnatav) hinnatakse alla finantsvarast eeldatavasti tulevikus laekuvate maksete nüüdisväärtusele (diskonteerituna turu keskmise tulususemääraga sarnaste finantsvarade suhtes);

Väärtuse languse tühistamised:

(a) Juhul, kui eelnevalt alla hinnatud korrigeeritud soetusmaksumuses kajastatavate finantsvarade väärtus järgnevatel perioodidel taas tõuseb, tühistatakse varasem allahindlus kuni summani, mis on madalam (1) finantsvarast eeldatavasti tulevikus laekuvate maksete nüüdisväärtusest ja (2) bilansilisest jääkväärtusest korrigeeritud soetusmaksumuse meetodil juhul, kui allahindlust ei oleks eelnevalt toimunud. Allahindluste tühistamisi kajastatakse kasumiaruandes.

(b) Nende finantsvarade puhul, mida kajastatakse soetusmaksumuses, kuna nende õiglane väärtus ei ole usaldusväärset määratav, allahindlusi ei tühistata.

Finantsvara eemaldatakse finantsseisundi aruandest siis, kui ettevõtte kaotab õiguse finantsvarast tulenevatele rahavoogudele või kui ta annab varast tulenevad rahavood ning enamiku finantsvaraga seotud riskidest ja hüvedest üle kolmandale osapoolele.

Finantsvara oste ja müüke kajastatakse järjepidevalt tehingupäeval (s.t päeval, mil Grupp võtab endale kohustuse (näiteks sõlmib lepingu) teatud finantsvara ostuks või müügiks).

FAKTOORING

Faktooring on nõuete üleandmine (müük), kus sõltuvalt faktooringlepingu tingimustest on ostjal õigus teatud aja jooksul nõue müüjale tagasi müüa (regressiõigusega faktooring) või tagasimüügi õigus puudub ning kõik nõudega seotud riskid ja tulud lähevad sisuliselt üle müüjalt ostjale (regressiõiguseta faktooring). Regressiõiguseta faktooringunõuded kajastatakse õiglasel väärtuses muutusega läbi kasumiaruande. Regressiõigusega faktooringud kajastatakse korrigeeritud soetusmaksumuses.

Juhul, kui nõude müüjal säilib nõude tagasiostukohustus, kajastatakse tehingut kui finantseerimistehingut (st. nõude tagatisel võetud laenu), mitte kui müüki. Nõuet ei loeta faktooringu tagajärjel müüduks, vaid see kajastatakse bilansis seni, kuni nõue on laekunud või regressiõigus aegunud. Faktooringtehingust tekkinud faktooringkohustust kajastatakse analoogiliselt muudele laenukohustustele.

Juhul, kui tagasiostukohustust ei ole ning kontroll nõude ja temaga seotud riskide ja tulude üle läheb üle ostjale, kajastatakse tehingut nõude müügina. Bilansis kajastatakse seda õiglasel väärtuses muutusega läbi kasumiaruande. Kulu nõuete müügist kajastatakse kas finantskuluna (analoogiliselt intressikulule) või nõuete allahindluse kuluna, sõltuvalt sellest, kas faktooringtehing tehti rahavoogude juhtimise või krediidiriski maandamise eesmärgil.

VARUD

Varud võetakse algselt arvele nende soetusmaksumuses, mis koosneb ostukulutustest, otsestest ja kaudsetest tootmiskulutustest ja muudest kulutustest, mis on vajalikud varude viimiseks nende olemasolevasse asukohta ja seisundisse.

Varude ostukulutused sisaldavad lisaks ostuhinnale varude ostuga kaasnevat tollimaksu, muid mittetagastatavaid makse ja varude soetamisega otseselt seotud transpordikulutusi, millest on maha arvatud hinnaalandid ja dotatsioonid. Varude tootmiskulutused sisaldavad nii otseseid toodetega seotud kulutusi (tooraine ja materjalide ning pakkematerjalide maksumus, lõpetamata toodangu ladustamisega seotud vältimatud kulutused, tööliste palgad) kui ka osa tootmise püsi- ja muutuv üldkuludest (tootmishoonete ja -seadmete amortisatsioon ja halduskulu, remondikulu, tootmisega seotud juhtkonna palgad).

Varude kuluks kandmisel kasutatakse kaalutud keskmise soetusmaksumuse meetodit. Varud hinnatakse finantsseisundi aruandes lähtudes sellest, mis on madalam, kas soetusmaksumus või neto realiseerimisväärtus. Neto realiseerimisväärtus on varude eeldatav müügihind normaalse äritegevuse käigus, millest on maha arvatud varude realiseerimisega seotud hinnangulised kulutused.

MATERIAALNE PÕHIVARA

Materiaalseks põhivaraks loetakse Grupi enda majandustegevuses kasutatavaid varasid kasuliku tööeaga üle ühe aasta. Materiaalne põhivara võetakse algselt arvele tema soetusmaksumuses, mis koosneb ostuhinnast (k.a tollimaks ja muud mittetagastatavad maksud) ja otseselt soetamisega seotud kulutustest, mis on vajalikud vara viimiseks tema tööseisundisse ja –asukohta.

Materiaalset põhivara kajastatakse finantsseisundi aruandes tema soetusmaksumuses, millest on maha arvatud akumulieeritud kulum ja võimalikud väärtuse langusest tulenevad allahindlused. Kapitalirendile võetud materiaalse põhivara arvestus toimub sarnaselt ostetud põhivaraga. Materiaalse põhivara objektile tehtud hilisemad väljaminekud kajastatakse põhivarana, kui on tõenäoline, et Grupp saab varaobjektiga seotud tulevast majanduslikku kasu ning varaobjekti soetusmaksumust saab usaldusväärset mõõta. Muid hooldus- ja remondikuludid kajastatakse kuluna nende toimumise momendil.

Amortisatsiooni arvestamisel kasutatakse lineaarset meetodit. Amortisatsioonimäär määratakse igale põhivara objektile eraldi, sõltuvalt selle kasulikust tööeast. Olulise lõppväärtusega varaobjektide puhul amortiseeritakse kasuliku eluea jooksul kulusse ainult soetusmaksumuse ja lõppväärtuse vahelist amortiseeritavat osa.

Juhul kui materiaalse põhivara objekt koosneb üksteisest eristatavatest komponentidest, millel on erinevad kasulikud eluead, võetakse need komponendid raamatupidamises arvele eraldi varaobjektidena ning määratakse vastavalt nende kasulikule elueale eraldi amortisatsiooninormid.

Materiaalse põhivara objektidele on määratud järgmised kasulikud eluead:

- Ehitised 5-50 aastat
- Masinad ja seadmed 2-20 aastat
- Sõidukid 4-13 aastat
- Inventar, sisseseade ja tööriistad
 - Sisseseade ja tööriistad 2-12 aastat
 - Infotehnoloogia seadmed ja tarkvara 3-5 aastat
 - Muu inventar 5 aastat
- Piiramata kasutuseaga objekte (maa) ei amortiseerita.

Initsialiseeritud ainult identifitseerimiseks
Initialed for the purpose of identification only
Initsiaalid/initials 1.5.
Kuupäev/date 30.10.2019
PricewaterhouseCoopers, Tallinn

Amortisatsiooni arvestamist alustatakse hetkest, mil vara on kasutatav vastavalt juhtkonna poolt plaanitud eesmärgil ning lõpetatakse kui lõppväärtus ületab bilansilist jääkmaksumust, vara lõpliku eemaldamiseni kasutusest või ümberklassifitseerimisel "müügiootel põhivaraks". Igal bilansipäeval hinnatakse kasutatavate amortisatsioonimäärade, amortisatsioonimeetodi ning lõppväärtuse põhjendatust.

Juhul kui põhivara kaetav väärtus (s.o kõrgem kahest järgnevast näitajast: vara õiglane väärtus (miinus müügikulutused) või vara kasutusväärtus) on väiksem tema bilansilisest jääkmaksumusest, on materiaalse põhivara objektid alla hinnatud nende kaetavale väärtusele. Allahindlus kajastatakse kasumiaruande kirjel „Muud ärikulud“. Eelnevatel perioodidel kajastatud allahindlus tühistatakse juhul, kui kaetava väärtuse määramise aluseks olnud hinnangutes on toimunud muutus.

Laenukasutuse kulutused (intressid), mis on seotud materiaalse põhivara ehitusega, kapitaliseeritakse antud objekti soetusmaksumuses perioodi jooksul, mis on vajalik vara otstarbekohasesse kasutusvalmidusse viimiseks.

Materiaalse põhivara objektid, mis juhtkonna hinnangul müüakse lähema 12 kuu jooksul, klassifitseeritakse ümber müügiootel põhivaraks. Põhivara müügist saadud kasumid ja kahjumid, mis leitakse müügist saadud raha ja vara jääkväärtuse vahena, on kajastatud kasumiaruandes kirjel „Muud äritulud ja -kulud“.

IMMATERIAALNE VARA

Immateriaalset vara (kaubamärgid, load, liitumistasud, patendid, litsentsid, tarkvara) kajastatakse finantsseisundi aruandes siis, kui vara on Grupi poolt kontrollitav, tema kasutamisest saadakse tulevikus majanduslikku kasu ning vara soetusmaksumus on usaldusväärselt mõõdetav. Omandatud immateriaalne põhivara võetakse algselt arvele tema soetusmaksumuses, mis koosneb ostuhinnast ja otseselt soetamisega seotud kulutustest. Arvele võtmise järel kajastatakse immateriaalset vara selle soetusmaksumuses, millest on maha arvatud akumuleeritud kulum ja võimalikud väärtuse langusest tulenevad allahindlused. Firmaväärtust kajastatakse tema soetusmaksumuses, millest on maha arvatud võimalikud väärtuse langusest tulenevad allahindlused.

Immateriaalne põhivara jagatakse piiratud kasuliku elueaga varaks ja piiramatu kasuliku elueaga varaks.

Piiratud kasuliku elueaga immateriaalset vara amortiseeritakse lineaarsel meetodil, lähtudes vara eeldatavast kasulikust elueast. Igal bilansipäeval hinnatakse vara amortisatsiooniperioodide ning -meetodi põhjendatust.

Immateriaalse põhivara objektidele on määratud järgmised kasulikud eluead:

- Kaubamärgid 20 - 50 aastat
- Load ja liitumistasud 3 - 50 aastat
- Tarkvara litsentsid 5 aastat

Kaubamärkide kasulikud eluead on määratud, tuginedes juhtkonna hinnangule nende varade poolt raha genereerimise perioodi eeldatava pikkuse kohta. Lubade (kalakasvatuse ja – hukkamisload) ja liitumistasude ning tarkvara litsentside kasuliku tööea puhul on aluseks võetud varade kasutusõiguse kestvus.

Piiratud elueaga varade puhul hinnatakse vara väärtuse langust, kui on ilmnenud asjaolusid, mis viitavad võimalikule väärtuse langusele.

Piiramatu kasuliku elueaga immateriaalset vara (firmaväärtus) ei amortiseerita, kuid selle väärtuse kontrollimiseks viiakse kord aastas (või sagedamini, kui mõni sündmus või asjaolude muutus viitab, et firmaväärtuse väärtus võib olla langenud)

läbi väärtuse test ning juhul kui nende kaetav väärtus osutub väiksemaks bilansilisest jääkmaksumusest, hinnatakse vara alla kaetava väärtuseni. Kaetava väärtuse arvutamiseks jaotatakse firmaväärtus raha genereerivatele majandusüksustele.

PÕHIVARA VÄÄRTUSE LANGUS

Piiramatu kasuliku elueaga immateriaalsete põhivarade (firmaväärtus) puhul kontrollitakse kord aastas vara väärtuse langust, võrreldes vara bilansilist maksumust kaetava väärtusega.

Piiramata kasutuseaga materiaalse põhivara (maa) ning amortiseeritavate varade puhul hinnatakse vara väärtuse võimalikule langusele viitavate asjaolude esinemist. Selliste asjaolude esinemise korral hinnatakse vara kaetavat väärtust ning võrreldakse seda bilansilise maksumusega.

Vara väärtuse languse hindamise eesmärgil hinnatakse kaetavat väärtust kas üksiku varaobjekti või väikseima võimaliku varade grupi kohta, mille jaoks on võimalik rahavoogusid eristada (*cash generating unit*). Väärtuse test firmaväärtuse suhtes viiakse alati läbi koos raha genereeriva üksusega, mille juurde firmaväärtus kuulub. Vara kaetav väärtus on vara õiglase väärtus, millest on maha lahutatud müügikulutused, või selle kasutusväärtus, vastavalt sellele, kumb on kõrgem. Väärtuse langusest tekkinud kahjum kajastatakse summas, mille võrra vara bilansiline maksumus ületab selle kaetava väärtuse. Varade allahindlusi kajastatakse aruandeperioodi kuluna.

Kord alla hinnatud varade puhul hinnatakse igal järgmisel bilansikuupäeval, kas võib olla tõenäoline, et vara kaetav väärtus on vahepeal tõusnud. Kui väärtuse testi tulemusena selgub, et vara või varade grupi (raha genereeriva üksuse) kaetav väärtus on tõusnud üle bilansilise jääkmaksumuse, tühistatakse varasem allahindlus ja suurendatakse vara bilansilist jääkmaksumust kuni summani, mis oleks kujunenud, arvestades vahepealsetel aastatel normaalset amortisatsiooni. Allahindluse tühistamist kajastatakse aruandeaasta kasumiaruandes põhivara allahindluse kulu vähendamisenä. Firmaväärtuse allahindlust ei tühistata.

BIOLOOGILISED VARAD

Bioloogilist vara kajastatakse finantsseisundi aruandes, kui vara on Grupi poolt kontrollitav, on tõenäoline, et Grupp saab vara kasutamisest tulevikus majanduslikku kasu ning vara õiglase väärtus või soetusmaksumus on usaldusväärselt hinnatav.

Bioloogilised varad kajastatakse finantsseisundi aruandes käibevara rühmas eraldi kirjel „Bioloogilised varad“.

Bioloogilisteks varadeks on kalavarud, mille hulka kuuluvad järgmised kalaliigid:

- vikerforell (*Oncorhynchus mykiss*)
- siig (*Coregonus lavaretus*)

Bioloogilised varad on rühmitatud nende valmidusastme järgi, mis on olulised turuhindade kujunemisel. Arvestuspõhimõtted igale bioloogiliste varade klassile on määratud alljärgnevalt:

- **Kalamaimud (viljastatud kalamari ja kuni 250 g kalamaimud)**

Kajastatakse õiglase väärtuses. Õiglase väärtuse määramisel on aluseks võetud kalamaimude biomassi maht ja kaalutud keskmine turuhind bilansipäeval.

- **Noorkalad (250 g kalamaimud kuni püügikõlblikud kalad)**

Noorkalade õiglase väärtus ei ole usaldusväärselt hinnatav, kuna puudub aktiivne turg, ja neid kajastatakse finantsseisundi aruandes soetusmaksumuses. Kulud, mis on otseselt seotud noorkalade püügikõlblikuks kasvatamiseks, kapitaliseeritakse soetusmaksumuses.

Igal bilansipäeval võrreldakse soetusmaksumust noorkalade netorealiseerimisväärtusega, milleks on püügikõlblike kalade hinnanguline õiglase väärtus noorkalade püügikõlblikuks saamise ajal miinus hinnangulised kulutused püügikõlblikuks kasvatamiseks ja müügiks. Juhul, kui on tõenäoline, et tulevasest müügist laekuvad rahavood katavad nii soetusmaksumuse kui ka sellele hiljem lisanduvad kasvatus- ja müügiga seonduvad kulutused, kajastatakse noorkalad soetusmaksumuses. Vastasel korral hinnatakse noorkalad alla nende hinnangulise netorealiseerimisväärtuseni. Allahindlus kajastatakse aruandeperioodi kuluna.

- **Püügikõlblikud kalad (klassifitseerimine noorkaladest püügikõblikeks kaladest toimub vastavalt kaalule, mis sõltub kalaliigist)**

Kajastatakse nii esmasel arvele võtmisel (soetamisel või ümberklassifitseerimisel noorkaladest) kui ka järgnevatel bilansipäevadel nende õiglases väärtuses, millest on maha arvatud hinnangulised müügikulutused. Õiglase väärtuse hindamisel on aluseks võetud püügikõblike kalade hinnanguline biomassi maht, mida on vähendatud

Initsialiseeritud ainult identifitseerimiseks
Initialled for the purpose of identification only
Initsiaalid/initials 1.5.
Kuupäev/date 30.10.2019
PricewaterhouseCoopers, Tallinn

realiseerimisel tekkiva kaalukao võrra, ja kaalutud keskmine turuhind bilansipäeval ehk kõige hilisem sõltumatute osapoolte analoogsete varade turuhind, mida korrigeeritakse eksisteerivate erinevuste mõjuga, eeldades, et tehingupäeva ja bilansipäeva vahel ei ole toimunud olulisi muutusi majanduskeskkonnas. Piirkondades, kus ei eksisteeri välisuruhinda, põhineb hinnang siseturu hindadel. Hindade määramisel lähtutakse kvaliteediklassist (kõrgem või tavaline).

Müügikulusteks loetakse tasusid vahendajatele, riigilõivusid ja mittetagastatavaid maksusid. Müügikulustete hulka ei loeta vara turustamisel tekkivaid transpordi- ja muid kulutusi, kuid sellised kulutused võetakse arvesse õiglase väärtuse hindamisel.

Kulud, mis on otseselt seotud noorkalade püügikõlblikuks kasvatamiseks, kapitaliseeritakse soetusmaksumuses. Soetusmaksumust korrigeeritakse bilansipäeval vastavalt õiglase väärtuse hinnangu muutusele.

Bioloogilise vara õiglase väärtuse muutusest tulenevad kasumid ja kahjumid kajastatakse koondkasumiaruandes eraldi kirjel „Bioloogiliste varade ümberhindlus“. Bioloogilisest varast saadav toodang võetakse arvele selle õiglases väärtuses miinus hinnangulised müügikulustused.

KAPITALI- JA KASUTUSRENT

Kapitalirendina käsitletakse rendilepingut, mille puhul kõik olulised vara omandiga seonduvad riskid ja hüved kanduvad üle rentnikule. Kõik muud rendilepingud kajastatakse kasutusrendina.

Grupp kui rentnik

Kapitalirendi tingimustel omandatud varad kajastatakse finantsseisundi aruandes vara õiglases väärtuses või rendimaksede miinimumsumma nüüdisväärtuses, vastavalt sellele, kumb on madalam. Rendimaksed jaotatakse finantskuluks (intressikulu) ja kohustuse jääkväärtuse vähendamiseks. Finantskulud jaotatakse rendiperioodile arvestusega, et intressimäär on igal ajahetkel kohustuse jääkväärtuse suhtes sama. Kapitalirendi tingimustel renditud varad amortiseeritakse sarnaselt muu põhivaraga, kusjuures amortisatsiooniperioodiks on vara eeldatav kasulik tööiga või rendiperiood (kui vara omanduse üleminek ei ole piisavalt kindel), vastavalt sellele, kumb on lühem.

Kasutusrendimaksed kajastatakse rendiperioodi jooksul lineaarselt koondkasumiaruandes kuluna.

Rendilepingute sõlmimisel rendileandjale makstavaid tasusid käsitletakse osana renditehingust ning need tasud kajastatakse rendi ettemaksuna finantsseisundi aruandes ning rendikuluna lineaarselt rendiperioodi jooksul.

Grupp kui rendileandja

Kasutusrendi tingimustel väljarenditud vara kajastatakse finantsseisundi aruandes tavakorras, analoogselt teiste konsolideeritud finantsseisundi aruandes kajastatud varadega. Väljarenditava vara amortiseerimisel lähtutakse Grupis sama tüüpi varade suhtes rakendatavatest amortiseerimispõhimõtetest. Kasutusrendimaksed kajastatakse rendiperioodi jooksul lineaarselt tuluna.

FINANTSKOHUSTUSED

Kõik finantskohustused (võlad hankijatele, muud lühi- ja pikaajalised kohustused, saadud laenu, *forward*, *put* ja *call* optsioonid) võetakse algselt arvele nende õiglases väärtuses, millest on maha arvestatud tehingukulud. Edaspidi kajastatakse finantskohustusi korrigeeritud soetusmaksumuses, kasutades sisemise intressimäära meetodit.

Lühiajaliste finantskohustuste korrigeeritud soetusmaksumus on üldjuhul võrdne nende nominaalväärtusega, mistõttu lühiajalisi finantskohustusi kajastatakse finantsseisundi aruandes tasumisele kuuluvas summas. Pikaajaliste finantskohustuste korrigeeritud soetusmaksumuse arvestamiseks võetakse nad algselt arvele saadud tasu õiglases väärtuses (millest on maha arvatud tehingukulustused), arvestades järgnevatel perioodidel kohustustelt intressikulu sisemise intressimäära meetodil.

Finantskohustus liigitatakse lühiajaliseks, kui selle tasumise tähtaeg saabub vähem kui 12 kuu jooksul pärast bilansikuupäeva või kui Grupil pole tingimusteta õigust kohustuse tasumist edasi lükata rohkem kui 12 kuud pärast bilansikuupäeva. Laenukohustusi, mille tagasimakse tähtaeg on 12 kuu jooksul bilansipäevast, kuid mis refinantseeritakse pikaajaliseks pärast bilansipäeva, kuid enne aastaaruande kinnitamist, kajastatakse lühiajalistena. Samuti kajastatakse lühiajalistena laenukohustusi, mida laenuandjal oli õigus bilansipäeval tagasi kutsuda laenulepingutes sätestatud tingimuste rikkumise tõttu.

Laenukasutuse kulutused (intressid), mis on seotud varade ehitusega, kapitaliseeritakse perioodi jooksul, mis on vajalik vara otstarbekohasesse kasutusvalmidusse viimiseks. Muid laenukasutuse kulutusi kajastatakse tekkeperioodil kuludena.

Initialiseeritud ainult identifitseerimiseks
Initialled for the purpose of identification only
Initsiaalid/initials 1.5. PRFO O D S
Kuupäev/date 30.10.2019
PricewaterhouseCoopers, Tallinn

ERALDISED JA TINGIMUSLIKUD KOHUSTUSED

Eraldised kajastatakse finantsseisundi aruandes siis, kui Grupil on enne bilansipäeva toimunud sündmusest tulenev eksisteeriv kohustus (seaduslik või lepinguline); on tõenäoline, et kohustuse täitmine nõuab majanduslikke hüvesid moodustavatest ressurssidest loobumist; kuid kohustuse lõplik summa või tasumistähtaeg pole täpselt teada.

Eraldise kajastamisel finantsseisundi aruandes lähtutakse juhtkonna hinnangust eraldise täitmiseks tõenäoliselt vajamineva summa ning eraldise realiseerumise aja kohta. Eraldis kajastatakse finantsseisundi aruandes summas, mis on juhtkonna hinnangu kohaselt bilansipäeva seisuga vajalik eraldisega seotud kohustuse rahuldamiseks või üleandmiseks kolmandale osapoolle. Eraldised kajastatakse diskonteeritud väärtuses (eraldisega seotud väljamaksete nüüdisväärtuse summas), välja arvatud juhul, kui diskonteerimise mõju on ebaoluline. Eraldisega seotud kulu kajastatakse perioodi kasumiaruandes. Tuleviku ärikahjumeid ei kajastata eraldisena.

Muud kohustused, mille realiseerumine on ebatõenäoline või millega kaasnevate kulutuste suurus ei ole võimalik piisava usaldusväärsusega hinnata, kuid mis teatud tingimustel võivad tulevikus muutuda kohustuslikeks, on avalikustatud tingimuslike kohustustena aruande lisades (lisa 31).

TULUMAKS JA EDASILÜKKUNUD TULUMAKS

Tulumaksuvarad ja -kohustused ning tulumaksukulud ja -tulud hõlmavad realiseerunud (tasumisele kuuluvat) ja edasilükkunud tulumaksu. Tasumisele kuuluv tulumaks esitatakse lühiajalise varana või kohustusena ning edasilükkunud tulumaks pikaajalise varana või kohustusena.

Grupi Eesti ettevõtted

Vastavalt kohaldatavatele Eesti Vabariigi seadustele ei maksa Eesti ettevõtte kasumilt tulumaksu. Kasumilt makstava tulumaksu asemel maksavad Eesti ettevõtte tulumaksu jaotamata kasumist väljamakstavatelt dividendidelt, erisoodustustelt, kingitustelt, annetustelt, vastuvõtukuludelt, ettevõtlusega mitteseotud väljamaksetelt ning siirdehinna korrigeerimistelt. Kehtiv maksumäär on 20/80 (2018. aasta: 20/80) väljamakstud netodividendidest. Alates 2019. aastast on võimalik dividendide väljamaksetele rakendada maksumäära 14/86. Seda soodsamat maksumäära saab kasutada dividendimaksele, mis ulatub kuni kolme eelneva majandusaasta keskmise dividendide väljamakseni, mis on maksustatud 20/80 maksumääraga. Kolme eelneva majandusaasta keskmise dividendimakse arvestamisel on 2018.a. esimene arvesse võetav aasta. Kuna tulumaksu tasutakse dividendidelt, mitte kasumilt, ei teki ajutisi erinevusi maksustamisväärtuste ning varade ja kohustuste bilansilise jääkväärtuse vahel, mis võiksid põhjustada edasilükkunud tulumaksuvarasid ja -kohustusi.

Dividendidelt makstav ettevõtte tulumaks kajastatakse koondkasumiaruandes tulumaksukuluna ning finantsseisundi aruandes kohustusena dividendide väljakuulutamise hetkel, sõltumata perioodist, mille eest dividendid välja kuulutatakse või millal dividendid tegelikult välja makstakse.

Grupi välismaised ettevõtte

Rootsis, Soomes ja Suurbritannias on ettevõtte kasum tulumaksuga maksustatav. Maksustatava tulu tuvastamiseks korrigeeritakse maksude-eelset kasumit kohalike tulumaksuseaduste poolt ajutiselt või püsivalt lubatud tulu- ja kulutäiendustega.

Välismaiste tütaretevõtete puhul kajastatakse edasilükkunud tulumaksuvarad ja -kohustused kõigi ajutiste erinevuste kohta, mis esinevad varade ja kohustuste bilansilise jääkväärtuse ja maksustamisväärtuste vahel. Edasilükkunud tulumaks on arvestatud bilansipäeval kehtivate maksumäärade ja kehtivate seaduste alusel, mida eeldatakse kehtivat siis, kui edasilükkunud tulumaksu vara või kohustus realiseeruvad. Edasilükkunud tulumaksuvara esitatakse finantsseisundi aruandes vaid juhul, kui on tõenäoline, et see realiseerub läbi maksustatava kasumi tekke tulevikus.

Rootsis kehtiv tulumaksumäär on 21.4% (2018. aasta: 22%), Suurbritannias kehtiv tulumaksumäär 19% (2018. aasta 19%) ja Soomes kehtiv tulumaksumäär on 20% (2018. aasta: 20%).

TULUDE ARVESTUS

Arvestuspõhimõtted alates 1. juulist 2018

Müügitulu on tulu, mis tekib Grupi tavapärase äritegevuse käigus. Müügitulu kajastatakse tehinguhinnas. Tehinguhind on kogutasu, mida Ettevõtte on õigus saada lubatud kaupade või teenuste kliendile üleandmise eest ja millest on maha arvatud kolmandate isikute nimel kogutavad summad. Grupp kajastab müügitulu siis, kui kontroll kauba või teenuse üle antakse üle kliendile.

Initsialiseeritud ainult identifitseerimiseks
Initialled for the purpose of identification only
Initsiaalid/initials 1.S.
Kuupäev/date 30.10.2019
PricewaterhouseCoopers, Tallinn

Hulgimüük

Müük kajastatakse kui kontroll toodete osas on üle antud, see tähendab, et tooted on tarnitud edasimüüjale, edasimüüja saab otsustada toodete turustamise ja hinna üle ning pole täitmata kohustusi, mis võiksid mõjutada edasimüüja poolt toodete aktsepteerimist. Tooted on tarnitud, kui need on saadetud kokkulepitud kohta, toodete kahjustumise ja hävimisega seotud riskid on üle läinud edasimüüjale ning edasimüüja on aktsepteerinud tooted vastavalt müügilepingule, aktsepteerimise nõue on aegunud või on Grupil objektiivset tõendusmaterjali selle kohta, et kõik aktsepteerimise nõuded on täidetud. Grupi hulgimüük hõlmab kala ja kalatoodete müüki. Toiduainetele omaselt on realiseerimise aeg lühike ja kaupade tagasiostu kohustus puudub, samuti ei anta toodetele pikaajalist garantiid. Tegemist on suures osas fikseeritud tasuga müügiga. Tasu muutva komponendi, näiteks müügi mahust sõltuva boonuse, puhul kajastatakse müügihinna korrigeerimine müügituluga samas perioodis.

Grupp kajastab nõude kui kaubad on tarnitud, kuna sellel ajahetkel tekib tingimusteta õigus saada tasu, mille maksmine sõltub ainult aja möödumisest.

Finantseerimise komponent

Grupil puuduvad lepingud, kus periood kliendile lubatud kaupade või teenuste üleandmise ja kliendilt makse saamise vahel oleks pikem kui üks aasta. Sellest tulenevalt ei korrigeeri Grupp tehinguhinda raha ajaväärtuse mõju osas.

Intressitulu ja dividenditulu

Intressitulu kajastatakse siis, kui tulu laekumine on tõenäoline ja tulu suurust on võimalik usaldusväärselt hinnata. Intressitulu kajastatakse kasutades vara sisemist intressimäära. Dividenditulu kajastatakse siis, kui omanikul on tekkinud seaduslik õigus nende saamiseks.

Arvestuspõhimõtted kuni 30. juuni 2018

Tulu kajastatakse saadud või saadaoleva tasu õiglasel väärtusel, võttes arvesse kõiki tehtud allahindlusi ja soodustusi. Tulu kaupade müügist kajastatakse siis, kui kõik olulised omandiga seotud riskid on läinud üle müüjalt ostjale, müügitulu ja tehinguga seotud kulu on usaldusväärselt määratav ning tehingust saadava tasu laekumine on tõenäoline.

Tulu teenuse müügist kajastatakse teenuse osutamise järel, või juhul kui teenus osutatakse pikema ajaperioodi jooksul, siis lähtudes valmidusastme meetodist.

Intressitulu ja dividenditulu kajastatakse siis, kui tulu laekumine on tõenäoline ja tulu suurust on võimalik usaldusväärselt hinnata. Intressitulu kajastatakse kasutades vara sisemist intressimäära. Dividenditulu kajastatakse siis, kui omanikul on tekkinud seaduslik õigus nende saamiseks.

SEGMENTIARUANDLUS

Raporteeritavad ärisegmentid on identifitseeritud lähtuvalt sisemisest kõrgemale äriotsustajale regulaarselt esitatavast aruandlusest. Grupi kõrgemaks äriotsustajaks, kes vastutab ressursside jaotamise eest ja hindab ärisegmentide tulemust, on emaeettevõtte nõukogu, kes teeb strateegilisi otsuseid.

Segmenti tuleml sisaldab segmentiga otseselt seostatavaid tulusid ja kulusid ja tulude/kulude olulist osa, mida on võimalik seostada konkreetse segmentiga kas väliste või sisemiste tehingute kaudu. Segmenti vara ja kohustused sisaldavad selliseid tegevuse vara ja kohustusi, mis on otseselt seostatavad segmentiga või mida saab konkreetsele segmentile omistada. Vaata ka lisa 19.

AKTSIAKAPITAL

Lihtaktsiad kajastatakse omakapitali koosseisus. Lihtaktsiate väljastamisega otseselt seotud kulud kajastatakse omakapitali vähendamisenä. Emaettevõtte poolt tagasiostetud omaaktsiad kajastatakse omakapitali vähendusena (kirjel "Omaaktsiad"). Omaaktsiatega seotud väljaminekuid ja sissetulekuid kajastatakse omakapitali muutustena.

KOHUSTUSLIK RESERVKAPITAL

Vastavalt Eesti Vabariigi äriseadustikule on emaeettevõtte moodustanud kohustusliku reservkapitali. Igal majandusaastal tuleb reservkapitali kanda vähemalt 5% puhaskasumist, kuni reservkapital moodustab vähemalt 10% aktsiakapitalist. Reservkapitali võib kasutada kahjumi katmiseks, samuti aktsiakapitali suurendamiseks. Reservkapitalist ei või teha väljamakseid aktsionäridele.

Initialiseeritud ainult identifitseerimiseks
Initialled for the purpose of identification only
Initsiaalid/initials 1.5.
Kuupäev/date 30.10.2019
PricewaterhouseCoopers, Tallinn

PUHASKASUM AKTSIA KOHTA

Tava puhaskasum aktsia kohta leitakse, jagades aruandeaasta puhaskasumi perioodi kaalutud keskmise emiteeritud aktsiate arvuga. Kaalutud keskmise emiteeritud aktsiate arvu ei ole kaasatud ettevõttele kuuluvaid oma aktsiaid. Lahustatud puhaskasum aktsia kohta arvutamisel korrigeeritakse nii puhaskasumit kui keskmist aktsiate arvu lahustavate potentsiaalsete aktsiate mõjuga.

KOHUSTUSED TÖÖVÕTJATE EES

Kohustused töövõtjate ees sisaldavad töölepingutest tulenevat kohustust tulemustasu osas, mida arvestatakse vastavalt Grupi finantstulemustele ning töötajatele seatud eesmärkide täitmisele. Tulemustasu kajastatakse aruandeperioodi kuludes ja kohustusena töövõtjate ees, kui tasu väljamaksmine toimub järgmisel aruandeperioodil. Nimetatud kohustus sisaldab lisaks tulemustasule ka sellelt arvestatud sotsiaalmaksu ja töötuskindlustusmaksu. Kohustused töövõtjate ees sisaldavad lisaks ka töölepingute ja kehtivate seaduste kohaselt arvestatud puhkusetasu kohustust bilansipäeva seisuga.

Grupp teeb makseid kohustuslikesse riiklikesse määratud maksetega pensionifondidesse, mida kajastatakse kuluna koondkasumiaruandes (Emaettevõtte ja Eestis asuvate tütarettevõtete puhul sisaldub vastav kulu sotsiaalmaksukulus). Grupil ei ole juriidilist ega faktilist kohustust lisaks eelnimetatud maksetele maksta muid pensioni- või sarnaseid makseid.

SIHTFINANTSEERIMINE

Sihtfinantseerimine kajastatakse õiglasel väärtuses siis, kui eksisteerib piisav kindlus, et Grupp vastab sihtfinantseerimisega seotud tingimustele ja sihtfinantseerimine laekub. Kulude sihtfinantseerimine kajastatakse kasumiaruandes tuluna nendes perioodides, mil leiavad aset kulud, mille kompenseerimiseks sihtfinantseerimine on mõeldud. Põhivara sihtfinantseerimine kajastatakse pikaajalise kohustusena ning kajastatakse tuluna kasumiaruandes soetatud vara kasuliku eluea jooksul.

LISA 3. FINANTSRIISKID

Grupi riskijuhtimise poliitika lähtub regulatiivsete organite poolt seatud nõuetest, üldiselt aktsepteeritud tavadest ning Grupi sisemistest reeglitest. Grupp lähtub põhimõttest juhtida riskide võtmist viisil, mis tagab optimaalse riski ja tulu suhte. Grupi riskijuhtimise käigus defineeritakse kõik potentsiaalsed riskid, nende mõõtmine ja kontroll ning koostatakse tegevuskava riskide vähendamiseks, kindlustades seejuures ettevõtte finants- ja muude strateegiliste eesmärkide saavutamist.

Peamine roll riskide juhtimisel lasub emaettevõtte juhatusel. Emaettevõtte nõukogu teostab järelevalvet juhatuse poolt riskide maandamiseks võetud meetmete üle. Grupp hindab ja piirab riske süstemaatilise riskihalduse kaudu. Finantsriskide juhtimisse on Grupp kaasanud Grupi finantsüksuse, mis tegeleb nii emaettevõtte kui tema tütarettevõtete finantseerimisega ja sellest otseselt tulenevalt likviidsusriski ja intressimäära riski haldamisega.

Finantsinstrumendid liikide kaupa

FINANTSVARAD SEISUGA 30.06.2019

EUR '000	Korrigeeritud soetusmaksumuses	Õiglasel väärtuses muutusega läbi kasumiaruande	Kokku
Raha ja pangakontod (Lisa 5)	2 583	0	2 583
Nõuded ostjate vastu (Lisa 6)	2 790	1 659	4 449
Muud nõuded (Lisa 6)	11	0	11
Kokku	5 384	1 659	7 043

FINANTSKOHUSTUSED SEISUGA 30.06.2019

EUR '000	Kohustused korrigeeritud soetusmaksumuses	Finantskohustus õiglasel väärtuses muutusega läbi kasumiaruande	Kokku
Võlakohustused (Lisa 15)	23 042	0	23 042
Võlad hankijatele (Lisa 16)	8 198	0	8 198
Äriühendusest tekkinud kohustused (Lisa 28, 29)	449	2 591	3 040
Kokku	31 689	2 591	34 280

FINANTSVARAD SEISUGA 30.06.2018

EUR '000	Müügiootel finantsvarad	Laenu ja nõuded	Kokku
Raha ja pangakontod (Lisa 5)	0	5 960	5 960
Nõuded ostjate vastu (Lisa 6)	0	3 427	3 427
Muud nõuded (Lisa 6)	0	579	579
Pikaajalised finantsinvesteeringud	134	0	134
Kokku	134	9 966	10 100

FINANSTKOHUSTUSED SEISUGA 30.06.2018

EUR '000	Kohustused korrigeeritud soetusmaksumuses	Finantskohustus õiglases väärtuses muutusega läbi kasumiaruande	Kokku
Võlakohustused (Lisa 15)	24 049	0	24 049
Võlad hankijatele (Lisa 16)	6 225	0	6 225
Äriühendusest tekkinud kohustused (Lisa 28, 29)	2 126	2 622	4 748
Ostjate ettemaksud (Lisa 16)	29	0	29
Võlad seotud osapoolte ees (Lisa 16)	73	0	73
Muud võlad (Lisa 16)	250	0	250
Kokku	32 752	2 622	35 374

30.06.2019 ja 30.06.2018 seisuga ei olnud Grupil finantskohustust õiglases väärtuses muutusega läbi koondkasumi.

Finantsriskide juhtimine on oluline ja lahutamatu osa Grupi äriprotsesside juhtimisel. Juhtkonna võime identifitseerida, mõõta ja kontrollida erinevaid riske omab olulist mõju Grupi kasumlikkusele. Risk on Grupi juhtkonna poolt defineeritud kui võimalik negatiivne kõrvalekalle oodatavast finantstulemusest.

Grupi tegevusega kaasnevad mitmed finantsriskid, millest olulisemat mõju avaldavad krediidirisk, likviidsusrisk ja tururisk, sh. valuutakursi risk, intressimäärarisk, õiglase väärtuse risk ja õiglase väärtuse intressimäära risk.

KREDIIDIRISK

Krediidirisk väljendab potentsiaalset kahju, mis tekib juhul kui kliendid ei täida oma lepingujärgseid kohustusi. Krediidiriski vähendamiseks jälgitakse järjepidevalt klientide maksedistsipliini.

Krediidiriski minimeerimiseks hinnatakse potentsiaalse tulevase lepingupartneri maksevõimet lähtudes Äriregistrist, Maksuametist või muudest avalikest allikatest saadavast informatsioonist. Kõikide lepingupartneritega sõlmitakse toodangu ostu-müügi lepingud ning maksetähtaeg võimaldatakse vaid usaldusväärsetele partneritele, võimalusel kasutab Grupp täiendava krediidiriski maandamise vahendina regressita faktooringut.

Kindlaksmääramisel, kas finantsvara krediidirisk on alates esmasest kajastamisest oluliselt suurenenud ja krediidikahjumite hindamisel võtab Grupp arvesse mõistlikku ja toetavat infot, mis on asjakohane ja kättesaadav ilma liigsete kulude või pingutuseta. See hõlmab nii kvantitatiivset kui ka kvalitatiivset teavet ja analüüsi, mis põhineb Grupi ajaloolisel kogemusel ja krediidi hinnangu infot ning sisaldab tulevikku suunatud (sh majanduskasvu prognoos, turuintressimäärade prognoos) infot. Grupp eeldab, et finantsvara krediidirisk on märkimisväärselt tõusnud, kui tasumise tähtajast on möödunud rohkem kui 90 päeva.

Initsialiseeritud ainult identifitseerimiseks Initialed for the purpose of identification only Initsiaalid/initials <u> 1.5 </u> Kuupäev/date <u> 30.10.2019 </u> PricewaterhouseCoopers, Tallinn

Maksimaalne krediidirisk, mis tekib Grupi nõuetest ostjatele on toodud allpool:**NÕUDED OSTJATELE**

EUR '000	Maksetähtaeg saabumata	Allahindamata üle tähtaja kuni 90 päeva	Allahindamata üle tähtaja üle 90 päeva	Allahinnatud	Kokku
30.06.2019	3 867	479	103	9	4 458
30.06.2018	2 686	642	99	38	3 465

Perioodil 12 kuud 2018/2019 on Grupp ebatõenäoliselt laekuvaid arveid alla hinnanud summas 2 tuhat eurot (18 kuud 2017/2018. aasta: 32 tuhat eurot), mis moodustas Grupi käibest 0,0023% Grupi kliendibaas on stabiilne ja pikaajaline ning senine maksekäitumine ei ole andnud alust kuni 90 päeva üle tähtaja laekumata nõudeid alla hinnata. Käesoleva aruande koostamise ajaks on enamus nõuetest laekunud.

NÕUDED OSTJATE VASTU (MAKSETÄHTAEG SAABUMATA) RIIKIDE JÄRGI

EUR '000	30.06.2019	30.06.2018
Soome	2 278	672
Suurbritannia	1 257	1 332
Eesti	332	681
Rootsi	0	1
Nõuded ostjate vastu kokku (Lisa 6)	3 867	2 686

Grupp aktsepteerib pikaajaliste koostööpartneritena Balti riikides, Suurbritannias ja Skandinaavias krediidireitinguga vähemalt „A“ hinnatud pankasid ja finantsasutusi.

Vabu rahalisi vahendeid seisuga 30.06.2019 hoiti järgmistes krediidasutustes: Danske Bank A/S Eesti filiaal (Danske), AS SEB Pank (SEB), OP Yrityspankki Oyi (Pohjola), Bank of Scotland Plc, Nordea Bank Finland Abp ja Swedbank AB grupi pankades (Swedbank). Nimetatud krediidasutuste või nende emafirmade krediidireitingud Moody's Investor Service'i kohaselt aruande koostamise seisuga olid vähemalt „A“.

Seisuga 30.06.2018 hoiti vabasid rahalisi vahendeid järgmistes krediidasutustes: Danske Bank A/S Eesti filiaal (Danske), AS SEB Pank (SEB), OP Yrityspankki Oyi (Pohjola), Bank of Scotland Plc, Nordea Bank Finland Abp ja Swedbank AB grupi pankades (Swedbank). Nimetatud krediidasutuste või nende emafirmade krediidireitingud Moody's Investor Service'i kohaselt olid seisuga 30.06.2018 vähemalt „A“.

Vt lisa 6.

LIKVIIDSUSRISK

Likviidsusrisk on risk, et Kontsern ei suuda täita oma finantskohustusi tulenevalt rahaliste vahendite või laekuvate rahavoogude ebapiisavusest. Risk realiseerub, kui kontsernil ei jätku piisavalt vahendeid võetud laenude teenindamiseks, käibekapitali vajaduste täitmiseks, investeeringuteks ja/või deklareeritud dividendide maksmiseks.

Grupi eesmärk on hoida Grupi finantseerimisvajadus ja finantseerimisvõimalused tasakaalus. Likviidsusriski juhtimise vahendina kasutatakse rahavoogude planeerimist. Grupi rahavoogude võimalikult efektiivseks juhtimiseks moodustavad emaettevõtte ja Eesti tütarettevõtete pangakontod ühtse kontsernikonto, mis võimaldab kontsernikonto liikmetel kasutada Grupi rahalisi vahendeid emaettevõtte poolt kehtestatud limiidi piires.

Likviidsusriski maandamiseks kasutab Grupp erinevaid finantseerimise allikaid, milleks on pangalaenu, arvelduslaen, kliendinõuete faktoring, kliendi- ning tarnelepingute pidev monitooring.

Arvelduslaenu kasutatakse käibekapitali finantseerimiseks. Põhivara investeeringute soetamiseks kasutatakse pikaajalisi pangalaene või kapitalirendilepinguid. Juhtkond peab likviidsusriski jälgimist oluliseks, vajadusel on võimalik katta täiendav kapitalivajadus osa arvelduskrediidiga või laenuportfelli refinantseerimisega. Bilansipäeva seisuga oli arvelduskrediit kasutusele võetud summas 8 783 tuhat eurot (30.06.2018: 8 074 tuhat eurot).

Initsialiseeritud ainult identifitseerimiseks
Initialed for the purpose of identification only
 Initsiaalid/initials 1.5.
 Kuupäev/date 30.10.2019
 PricewaterhouseCoopers, Tallinn

Grupi käibekapital oli seisuga 30.06.2019 negatiivne: lühiajalised kohustused ületavad käibevarade taset 3 054 tuhande euro võrra (30.06.2018: positiivne käibekapital 2 810 tuhat eurot). Negatiivse käibekapitali põhjustas mitmete ebasoodsate tingimuste kokkulangemine finantsaastal, millest peamised olid müügimahtude langus Soome turul ning uutes turutingimustes tooraine varude ebaefektiivne juhtimine.

Lühiajalised kohustused seisuga 30.06.2019 sisaldavad kohustusi seotud osapooltele summas 4 091 tuhat eurot (sh 1 500 tuhat eurot lühiajaline laen Amber Trust II S.C.A.'lt (vt. lisa 15) ning 2 591 tuhat mittekontrolliva osaluse väljaostu kohustuse õiglane väärtus ettevõttes JRJ & PRF Ltd (vt. lisa 28)). Vajadusel on Grupil võimalus seotud osapooltega kokku leppida maksetähtajad, mis on pikemad kui 12 kuud.

Ettevõtte juhtkonna hinnangul on negatiivne käibekapital ajutine ning ettevõtte likviidsuse parandamiseks on tehtud muudatused tooraine varude juhtimise ja planeerimise protsessis läbi tooraine sisseostu tsentraliseerimise Grupi tasandil ning kalakasvatuste mahtude suurendamise.

Diskonteerimata finantskohustuste analüüs maksetähtaegade lõikes

FINANTSKOHUSTUSED SEISUGA 30.06.2019					
EUR '000	alla 3 kuu	3 kuni 12 kuud	1 kuni 5 aastat	üle 5 aasta	Kokku
Võlakohustused	966	13 006	9 957	0	23 929
Tasumata võlad ja muud kohustused	6 827	1 439	3 286	0	11 552
Kohustused kokku	7 793	14 445	13 243	0	35 481

FINANTSKOHUSTUSED SEISUGA 30.06.2018					
EUR '000	alla 3 kuu	3 kuni 12 kuud	1 kuni 5 aastat	üle 5 aasta	Kokku
Võlakohustused	927	12 231	11 973	248	25 379
Tasumata võlad ja muud kohustused	8 555	89	2 681	0	11 325
Kohustused kokku	9 482	12 320	14 654	248	36 704

Intressi rahavoogude arvestuse aluseks on bilansipäeva seisuga kehtinud intressimäärad.

VALUUTARISK

Valuutakursirisk tekib siis, kui äritehingud ning varad ja kohustused on fikseeritud valuutas, mis ei ole ettevõtte arvestusvaluuta. Grupi tegevus toimub Eestis (valuuta EUR), Soomes (EUR), Suurbritannias (GBP) ja Rootsis (SEK). Valuutariskide maandamiseks sõlmitakse Grupi kõik olulised välislepingud eurodes. Grupil puuduvad olulised nõuded ja kohustused välisvaluutas, mis ei ole seotud euroga. Kõik olemasolevad pikaajalised kapitalirendilepingud on olulises osas sõlmitud eurodes, mistõttu käsitletakse neid valuutariskivabade kohustustena.

Finantsinstrumentide jaotus seisuga 30.06.2019 vastavalt alusvaluutale

EUR '000	EUR	SEK	GBP	Kokku
Raha ja pangakontod (Lisa 5)	1 675	62	846	2 583
Nõuded ostjate vastu (Lisa 6)	3 299	0	1 150	4 449
Muud nõuded (Lisa 6)	11	0	0	11
Finantsvarad kokku	4 985	62	1 996	7 043
Võlakohustused (Lisa 15)	-22 156	0	-886	-23 042
Võlad hankijatele (Lisa 16)	-5 949	-703	-1 546	-8 198
Äriühendusest tekkinud kohustused (Lisa 29, 30)	-449	0	-2 591	-3 040
Finantskohustused kokku	-28 554	-703	-5 023	-34 280
Valuuta netopositsioon	-23 569	-641	-3 027	-27 237
Keskmise valuutakursi muutuse mõju euro suhtes (%)	-	1,10%	1,20%	
Kursimuutuse mõju kasumile	-	±7	±36	

Initialiseeritud ainult identifitseerimiseks
 Initialed for the purpose of identification only
 Initsiaalid/initials 1.5. P R E O O D S
 Kuupäev/date 30.10.2019
 PricewaterhouseCoopers, Tallinn

Finantsinstrumentide jaotus seisuga 30.06.2018 vastavalt alusvaluutale

EUR '000	EUR	SEK	GBP	Muud valuutad	Kokku
Raha ja pangakontod (Lisa 5)	4 952	62	946	0	5 960
Nõuded ostjate vastu (Lisa 6)	1 602	1	1 824	0	3 427
Muud nõuded (Lisa 6)	556	0	23	0	579
Pikaajalised finantsinvesteeringud	134	0	0	0	134
Finantsvarad kokku	7 244	63	2 793	0	10 100
Võlakohustused (Lisa 15)	-23 106	0	-943	0	-24 049
Võlad hankijatele (Lisa 16)	-4 447	-204	-1 567	-7	-6 225
Äriühendusest tekkinud kohustused (Lisa 29, 30)	0	0	-4 748	0	-4 748
Intressivõlad aktsionäridele	-73	0	0	0	-73
Muud võlad (Lisa 16)	-104	0	-146	0	-250
Finantskohustused kokku	-27 730	-204	-7 404	-7	-35 345
Valuuta netopositsioon	-20 486	-141	-4 611	-7	-25 245
Keskmise valuutakursi muutuse mõju euro suhtes (%)	-	3,60%	7,16%	1,34%	-
Kursimuutuse mõju kasumile	-	±5	±329	±0,1	-

Kursimuutuste mõju arutamiseks on kasutatud valuutakursi potentsiaalset muutust euro suhtes kasutades 30.06.2019 saldot. Potentsiaalne kursimuutus on valuutakursi aastane muutus euro suhtes.

Grupp on avatud Suurbritannia naelast tingitud valuutariskile. Seoses Brexitiga on Suurbritannia võimalikud arengusuunad teadmata ning Grupp on avatud riskile. Grupp kasutab vajadusel finantsinstrumente, et vähendada naelast tulenevat kursiriski. Teiste valuutade osas on juhtkond seisukohal, et Grupp ei ole olulises osas Rootsi krooni valuutariskile avatud ja seetõttu ei ole kasutanud finantsinstrumente kindlustamiseks ennat tulevikus äritehingutest ja varadest ning kohustustest tekkida võivate valuutariskide vastu. Informatsioon valuutakursi kasumite ja kahjumite kohta on esitatud lisa 25.

Välisvaluuta kursside võimaliku mõju arutamisel 12 kuud 2018/2019 aasta ja 18 kuud 2017/2018. aasta tulemusele on lähtutud aruandeperioodi SEK (Rootsi kroon) ja GBP (Suurbritannia nael) faktilisest keskmise valuutakursi muutuse protsentuaalsest mõjust euro suhtes valuuta netopositsioonile.

INTRESSIRISK

Grupp kasutab pika- ja lühiajaliste laenude korral EURIBOR-i baasintressil põhinevat intressimäära. Intressiriskide juhtimisel võrreldakse regulaarselt intressimäärade muutustest tulenevaid võimalikke kahjumeid nende maandamiseks tehtavate kuludega.

Juhul kui seisuga 30.06.2019 ujuva intressimääraga võlakohustuste määr oleks 0,1 protsendipunkti võrra suurem või väiksem, siis oleks intressikulud 209 tuhande euro (30.06.2018: 221 tuhande euro) võrra väiksemad või suuremad. Ujuva intressimääraga laenud on sõltuvalt instrumendist seotud 1 kuni 6 kuu EURIBORiga või Suurbritannia keskpanga baasintressimääraga.

Allpool on toodud kokkuvõte Grupi avatud intressiriskist seisuga 30.06.2019 ja 30.06.2018

SEISUGA 30.06.2019				
EUR '000	alla 1 aasta	1 kuni 5 aastat	üle 5 aasta	Kokku
Fikseeritud intressimäär				
Intressi kandvad kohustused (Lisa 15)	1 570	517	0	2 087
Ujuv intressimäär				
Intressi kandvad kohustused (Lisa 15)	19 331	1 624	0	20 955
Kokku	20 901	2 141	0	23 042

Initialiseeritud ainult identifitseerimiseks
 Initialed for the purpose of identification only
 Initsiaalid/initials 1.5.
 Kuupäev/date 30.10.2019
 PricewaterhouseCoopers, Tallinn

SEISUGA 30.06.2018

EUR '000	alla 1 aasta	1 kuni 5 aastat	üle 5 aasta	Kokku
Fikseeritud intressimäär				
Intressi kandvad kohustused (Lisa 15)	1 633	723	0	2 356
Ujuv intressimäär				
Intressi kandvad kohustused (Lisa 15)	10 929	10 555	209	21 693
Kokku	12 562	11 278	209	24 049

KAPITALIJUHTIMINE

Grupp loeb kapitaliks laenukapitali ja kogu omakapitali. 30.06.2019 seisuga oli omakapital kokku 21 866 tuhat eurot (30.06.2018: 23 311 tuhat eurot). Grupi põhimõtteks on tugeva omakapitalibaasi hoidmine eesmärgiga säilitada usaldusvärsus aktsionäride, võlausaldajate ja turu silmis ning tagada Grupi jätkusuutlik areng. Pikas perspektiivis on Grupi eesmärgiks kasvatada aktsionäride tulu ning tagada võimekus maksta dividende.

Kapitalstruktuuri säilitamiseks või parandamiseks võib Grupp reguleerida aktsionäridele makstavat dividendide summat, tagastada kapitali aktsionäridele, emiteerida uusi aktsiaid või müüa varasid võla vähendamiseks.

Grupp peab oluliseks optimaalse omakapitali struktuuri tagamist. Seetõttu jälgitakse, et Grupi omakapitali osakaal varadesse oleks minimaalselt 35% (30.06.2019: 35,0%, 30.06.2018: 35,6%) ning intressi kandvate kohustuste suhe varadesse ei ületaks 25% (30.06.2019: 36,8%, 30.06.2018: 36,7%). Intressi kandvate kohustuste suhe varadesse on ajutiselt ületatud seoses tütarettevõtete soetamiseks võetud laenudega.

AS-ga SEB Pank sõlmitud arvelduslaenu ja investeerimislaenu lepingus on sätestatud tingimused, millele Grupi finantstulemused peavad vastama. Aruandeperioodi jooksul rikuti arvelduslaenu kasutamise piirmäära, minimaalse EBITDA ja laenu maksevõimekuse (DSCR) tingimusi. Pank on kinnitanud, et vaatamata lepingus sätestatud kovenandi täitmatajätmisele ei kutsuta laenu ennetähtaegselt tagasi.

Vastavalt tööstusharus levinud praktikale kasutab Grupp kapitali jälgimiseks võla- ja omakapitali suhet. See suhtarv leitakse netovõla jagamisel kogukapitaliga. Netovõla arvutamiseks lahutatakse koguvõlast (konsolideeritud finantsseisundi aruandes kajastatud lühiajaliste ja pikaajaliste laenude summa) raha ja selle ekvivalendid.

EUR '000	30.06.2019	30.06.2018
Laenud kokku (Lisa 15)	23 042	24 049
Miinus: Raha ja raha ekvivalendid (Lisa 5)	2 583	5 960
Netovõlg	20 459	18 089
Omakapital kokku	21 866	23 311
Kapital kokku (netovõlg + omakapital kokku)	42 325	41 400
Netovõla- ja omakapitali suhe	48%	44%

FINANTSINSTRUMENTIDE ÕIGLANE VÄÄRTUS

Grupp kategoriseerib finantsinstrumendid sõltuvalt nende ümberhindlusest kolmele eri tasemele:

- Tase 1: Finantsinstrumendid, mida hinnatakse börsi või muu aktiivse reguleeritud turu korrigeerimata hinnas.
- Tase 2: Finantsinstrumendid, mida hinnatakse hindamismeetoditega, mis põhinevad jälgitavatel sisenditel. Selle kategooria alla liigituvad näiteks finantsinstrumendid, mis on hinnatud kasutades sarnaste instrumentide hindu aktiivsel reguleeritud turul või ka finantsinstrumendid, mille ümberhindluseks kasutatakse küll reguleeritud turu hinda, kuid mille likviidsus börsil on madal.
- Tase 3: Finantsinstrumendid, mille ümberhindluseks kasutatavad hindamismeetodid põhinevad mittejälgitavatel sisenditel.

Grupi juhtkonna hinnangul ei erine korrigeeritud soetusmaksumus kajastatud finantsvarade ja – kohustuste bilansilised väärtused seisuga 30.06.2019 ja 30.06.2018 oluliselt nende õiglasest väärtusest. Raha ja pangakontod, nõuded ostjate

vastu, muud nõuded, võlad hankijatele ja muud võlad realiseeruvad 12 kuu jooksul või on arvele võetud vahetult enne bilansipäeva ning seetõttu nende õiglase väärtus ei erine oluliselt nende bilansilise väärtusest. Mittekontrolliva osaluse väljaostukohustust hinnatakse iga-aastaselt. 30.06.2019 seisuga ei ole Grupp tuvastanud olulist erinevust väärtuses ning mittekontrolliva osaluse väljaostukohustus on kajastatud lepingu allkirjastamise hetke väärtuses. Grupi pikaajalised võlakohustused kannavad ujuvat intressimäära, mis muutub vastavalt turu intressimäära kõikumistele, ning Grupi juhtkonna hinnangul ei ole Grupi riskitase oluliselt muutunud laenude võtmise hetkest. Seega on pikaajaliste finantskohustuste õiglase väärtus ligikaudu võrdne nende bilansilise väärtusega.

LISA 4. JUHTKONNAPOOLESSED OTSUSED JA HINNANGUD

Raamatupidamisaruannete koostamine kooskõlas IFRS-iga eeldab raamatupidamishinnangute kasutamist. Ühtlasi nõuab see juhtkonnalt otsuste langetamist raamatupidamispoliitika rakendamise protsessis. Hinnanguid ja otsuseid hinnatakse pidevalt ja need põhinevad minevikukogemustel ja teistel faktoritel, kaasa arvatud eeldatavatel tulevikusündmustel, mille esinemist peetakse antud asjaoludel põhjendatuks. Juhtkond langetab ka teatud otsuseid (lisaks hinnangutega seotud otsustele) raamatupidamispoliitika rakendamise protsessis. Hinnangud, mis avaldavad olulist mõju finantsaruannetes kajastatud informatsioonile, ning eeldused, mis võivad põhjustada olulisi muudatusi varade ja kohustuste bilansilises väärtuses järgneval aruandeperioodil, on: bioloogiliste varade koguste ja õiglase väärtuse hindamine (lisa 8), varude neto realiseerimisväärtuse hindamine (lisa 7), firmaväärtuse hindamine (lisa 12), materiaalse põhivara kasutusea hindamine (lisa 11).

BIOLOOGILISTE VARADE KOGUSTE JA ÕIGLASE VÄÄRTUSE HINDAMINE (LISA 8)

Bioloogiliste varade õiglase väärtuse hinnang hõlmab endas alati teatud hinnangutega arvestamist, kuigi Grupil on nende faktorite hindamiseks olemas sisemised eksperdid. Biomassi koguseline maht ise kujutab hinnangulist suurust, mis põhineb järve/merre lastud noorkaladel, nende eeldataval kasvul ja suremusel, mille aluseks on perioodil täheldatud suremuse koefitsient. Mahtu korrigeeritakse rookimiskadude võrra. Grupp testib biomassi, viies vähemalt kord aastas läbi reaalse kalavarude kontrollkaalumise. Grupp on teostanud kalavarude kontrollkaalumised Soomes aprilli ja mai jooksul ning Rootsis mai ja juuni jooksul. Bilansipäeva seisuga ei ole jätkuvalt võimalik inventeerida kuna juuni lõpus vee temperatuur liiga kõrge ning kaalumise põhjustab suurema suremuse. Biomassi hindamiseks kasutati arvestuslikku meetodit, mille tulemused ei ole eelnevatel perioodidel olulisel määral erinenud reaalset kontrollitud kogusest. Ilmastikutingimuste ja protsessi ajamahukuse tõttu pole füüsilist inventuuri võimalik teostada bilansipäeva seisuga.

Kalade biomassi määramiseks kasutatakse järgnevat mudelit:

lõppbiomass = algbiomass + kaladele antud sööt / sööda koefitsient – hukkunud kalad

Grupp kasutab biomassi arvestamiseks spetsiaalseid arvutiprogramme ning ettevõtte enda poolt väljatöötatud veebipõhist programmi (Soome merekasvatused). Grupp lähtub hinnangute tegemisel oma parima teadmiste kohaselt tuginedes varasematele kogemustele. Kevadiste inventuuride puhul mõjutab tulemust talvitumise ajal tekkinud kadu (kalade suremus), mis viimaste aastate jooksul on olnud maksimaalselt 8,4%, mis on võetakse majandusaasta lõpu seisuga kalavarude hindamisel arvesse.

Bioloogilised varad õiglasel väärtuses olid bilansipäeva seisuga 4,9 miljonit eurot (30.06.2018: 6,5 miljonit eurot). Bioloogiliste varade ümberhindamise negatiivne muutus oli 1,7 miljonit eurot (18 kuud 2017/2018: -0,5 miljonit eurot). 2018/2019. aasta 12 kuu jooksul teenis Grupp bioloogiliste varade maha kandmisest 33 tuhat eurot (18 kuud 2017/2018: 124 tuhat eurot) kahjumit (lisa 8).

VARUDE NETOREALISEERIMISVÄÄRTUSE HINDAMINE (LISA 7)

Varude hindamisel lähtub juhtkond talle teadaolevast informatsioonist, arvestades ajaloolist kogemust, üldist taustinformatsiooni ning võimalikke tulevaste perioodide sündmuste eeldusi ja tingimusi. Varude allahindluse määratlemisel valmiskauba puhul lähtutakse selle müügiptentsiaalset ning netorealiseerimismaksumusest. Tooraine ja materjali hindamisel lähtutakse selle kasutuspotentsiaalset valmistoodangu valmistamisel ja tulu teenimisel; lõpetamata toodangu hindamisel lähtutakse nende valmidusastmest, mida on võimalik usaldusväärsetl mõõta.

2018/2019. aasta 12 kuu jooksul teenis Grupp varude mahakandmisest 112 tuhat eurot (18 kuud 2017/2018: 203 tuhat eurot) kahjumit.

Intialiseeritud ainult identifitseerimiseks Initialed for the purpose of identification only
Intsiaalid/initials <u> I.S. </u>
Kuupäev/date <u> 30.10.2019 </u>
PricewaterhouseCoopers, Tallinn

FIRMAVÄÄRTUSE HINDAMINE JA IMMATERIAALSE VARA KASUTUSEA HINDAMINE (LISA 12)

Juhtkond on firmaväärtuse osas teostanud seisuga 30.06.2019 kaetava väärtuse testi. Soome, Rootsi ja Eesti segmendi firmaväärtuse bilansiline väärtus oli 30.06.2019 seisuga 6 422 tuhat eurot. Vara väärtuse testi tulemusena firmaväärtust perioodil 12 kuud 2018/2019. aastal ega ka 18 kuud 2017/2018. aastal alla ei hinnatud. Juhul, kui väärtuse testides kasutatud turukordajates toimuksid muutused -60.8% (2017/2018: -60,6%), oleks kaetav väärtus võrdne bilansilise väärtusega.

Suurbritannia segmendi firmaväärtuse bilansiline väärtus oli 30.06.2019 seisuga 7 753 tuhat eurot. Vara väärtuse testi tulemusena firmaväärtust 2018/2019 aastal ega 2017/2018. aastal alla ei hinnatud. Juhul, kui väärtuse testides kasutatud turukordajates toimuksid muutused -40,8% (2017/2018: -17,1%), oleks kaetav väärtus võrdne bilansilise väärtusega.

Juhtkond on määranud ja hinnanud immateriaalse vara kasutusea, võttes arvesse äritingimusi ja -mahte, antud valdkonna minevikukogemusi ning tulevikuperspektiive. Immateriaalse vara bilansiline väärtus oli 22,969 tuhat eurot seisuga 30.06.2019. Juhul kui immateriaalse põhivara kasulik eluiga oleks 10% võrra pikem, siis oleks positiivne mõju perioodil 12 kuud 2018/2019 kasumiaruandele 28 tuhat eurot.

MATERIAALSE PÕHIVARA KASUTUSEA HINDAMINE (LISA 11)

Juhtkond on hinnanud materiaalse põhivara kasutusiga, tuginedes tootmise mahule ja tingimustele, antud valdkonna minevikukogemustele ja tulevikuperspektiividele. Juhul kui põhivarade kasulik eluiga oleks 10% võrra pikem, siis oleks positiivne mõju perioodil 12 kuud 2018/2019 kasumiaruandele 193 tuhat eurot.

ÄRIÜHENDUSEGA SEOTUD HINNANGUD (LISA 29)

Juhtkond on teinud olulisi hinnanguid seoses äriühenduse kajastamisega ja sellega tekkinud kohustuste bilansilise väärtuse leidmisel. Vaata ka lisa 29.

LISA 5. RAHA JA RAHA EKVIVALENDID

EUR '000	30.06.2019	30.06.2018
Sularaha kassas	12	16
Lühiajalised deposiidid	0	2 296
Pangakontod	2 571	3 648
Raha ja pangakontod kokku	2 583	5 960

Vt lisa 3.

LISA 6. NÕUDED JA ETTEMAKSED

EUR '000	30.06.2019	30.06.2018
Nõuded ostjatele	2 799	3 465
Ebatõenäoliselt laekuvad nõuded	-9	-38
Nõuded ostjatele (regressiõigusega faktooritud nõuded)	1 659	0
Muud debitoorsed võlad	11	579
Ettemakstud kulud	352	282
Maksude ettemaksed	486	418
Muud ettemaksed	2	0
Nõuded ja ettemaksed kokku	5 300	4 706

Aruandeperioodil nõudeid alla ei hinnatud. Kuna nõuded ostjate vastu ja muud nõuded on oma olemuselt lühiajalised, peetakse nende bilansilist väärtust võrdseks õiglase väärtusega.

Laenu tagamiseks seatud kommerts pant hõlmab ka nõudeid (vt Lisa 15).

Ostjate nõuete aegumiste analüüs on esitatud lisades 3.

Initialiseeritud ainult identifitseerimiseks
Initialed for the purpose of identification only
Initsiaalid/initials 1. S.
Koopäev/date 30.10.2019
PricewaterhouseCoopers, Tallinn

LISA 7. VARUD

EUR '000	30.06.2019	30.06.2018
Tooraine ja materjal	6 781	6 239
Lõpetamata toodang	1 490	1 072
Valmistoodang	3 264	4 138
Ostetud kaubad müügiks	445	1 183
Kaubad teel	0	46
Varud kokku	11 980	12 678

2018/2019 finantsaasta 12 kuuga oli Grupi kahjum varude mahakandmisest 112 tuhat eurot. 2017/2018 majandusaasta 18 kuuga oli vastav kahjum 203 tuhat eurot.

Laenu tagamiseks seatud kommertspant sisaldab ka varusid (lisainformatsioon lisades 4 ja 15).

LISA 8. BIOLOOGILISED VARAD

EUR '000	30.06.2019	30.06.2018
Kalamaimud	852	817
Noorkalad	1 097	802
Püügikõlblikud kalad	2 975	4 879
Bioloogilised varad kokku	4 924	6 498

Bioloogilised varad olid seisuga 30.06.2019 kokku 987 (30.06.2018: 1 184) tonni, mille bilansiline väärtus oli 4 924 tuhat eurot (30.06.2018: 6 498 tuhat eurot). Aruandeperioodil võeti toodangut arvele 1 900 tonni (18 kuud 2017/2018. aastal 2 959 tonni). (Vaata lisa 4).

Grupp kasvatab oma Soomes, Rootsis ja Eestis asuvates kalakasvatustes peamiselt vikerforelli (*Oncorhynchus mykiss*), vähesel määral kasvatatakse ka siiga (*Coregonus lavaretus*). Vikerforell moodustab Soomes ja Rootsis asuvates kalakasvandustes kasvatatavast aastasest kogumahust 96% (2017/2018. aasta: 99%). Grupp lähtub vikerforelli kalavarude hindamisel Norra vikerforelli ekspordi statistikast /Allikas: <http://www.akvafakta.no/>. Siia kalavarude hindamisel võetakse aluseks Soome Kalakasvatajate Liidu igakuine turuhinna uuring.

Bioloogiliste varade kogukasv, mis koosneb bioloogiliste varade juurdekasvust ja bioloogiliste varade õiglase väärtuse muutusest miinus müügikulud moodustas kokku 3 312 tuhat eurot (18 kuud 2017/2018: 6 727 tuhat eurot) tulenedes ridadelt „Juurdekasv“ ja „Õiglase väärtuse muutus“.

Real „Juurdekasv“ kajastuvad kapitaliseeritud kulud, mis on tehtud seoses noorkalade püügikõlblikeks kaladeks kasvatamisega ja mistõttu kasumiaruandes kajastub eraldi reana vaid kasum (-kahjum) bioloogiliste varade õiglase väärtuse muutusest.

BIOLOOGILISTE VARADE MUUTUS

EUR '000	12k 2018/2019	18k 2017/2018
Bioloogilised varad perioodi algul	6 498	7 584
Ostetud	1 037	1 206
Juurdekasv	5 056	7 251
Õiglase väärtuse muutus	-1 744	-524
Toodangu arvele võtmine	-5 849	-8 596
Maha kantud	-33	-124
Müüdud kalamaimud ja eluskala	-14	0
Kursivahe	-27	-299
Bioloogilised varad perioodi lõpul	4 924	6 498

Grupp hindab bioloogilisi varasid õiglaselt väärtuses või soetusmaksumuses, kui õiglase väärtus ei ole usaldusväärselt hinnatav.

Kalamaimude õiglase väärtuse hindamisel on kasutatud ostupakkumiste hinda ja biomassi mahtu, mis seisuga 30.06.2019 oli 97 tonni (30.06.2018: 104 tonni). Kui biomassi maht oleks 1% väiksem siis oleks kalamaimude õiglase väärtus bilansipäeval vastavalt 9 tuhat eurot madalam, kui biomassi maht oleks 1% suurem siis oleks kalamaimude õiglase väärtus bilansipäeval vastavalt 9 tuhat eurot kõrgem.

Noorkalade õiglase väärtus ei ole usaldusväärselt hinnatav, kuna puudub aktiivne turg. Seetõttu kajastatakse noorkalade soetusmaksumuses. Igal bilansipäeval võrreldakse soetusmaksumust noorkalade netorealiseerimisväärtusega. 30.06.2019 hindas juhtkond, et noorkalade netorealiseerimisväärtus ei ole oluliselt madalam kui soetusmaksumus. Seetõttu kajastati noorkalade 30.06.2019 ja 30.06.2018 seisuga finantsseisundi aruandes soetusmaksumuses.

Püügikõlblikud kalad hinnatakse õiglaselt väärtuses võttes arvesse turul noteeritud analoogsete varade hinda, mida korrigeeritakse eksisteerivate erinevuste mõjuga.

Juhtkond kasutas lisaks turuhinnale õiglase väärtuse määramiseks järgmiseid sisendeid:

- Rookimiskulud 3%-6% (30.06.2018: 7%)
- Realiseerimisel tekkiv kadu 15% (30.06.2018: 16%)
- Õiglaselt väärtuses kajastatud püügikõlblike kalade biomassi maht 620 tonni (30.06.2018: 920 tonni)

VÕIMALIK MÕJU PÜÜGIKÕLBULIKE KALADE ÕIGLASELE VÄÄRTUSELE SISENDITE MUUTUSE KORRAL:

EUR '000	Turuhind		Realiseerimisel tekkiv kadu		Rookimiskulud		Biomassi maht	
	+1%	-1%	-1pp	+1pp	-1pp	+1pp	+1%	-1%
30.06.2019	+41	-35	+33	-33	33	-27	+38	-49
30.06.2018	+61	-61	+56	-62	+56	-59	+57	-65

LISA 9. TÜTARETTEVÕTTED

GRUPPI KUULUVAD ETTEVÕTTED

Tütarettevõtja	Asukohariik	Osalus 30.06.2019	Osalus 30.06.2018	Tegevusala	Omanik
Saaremere Kala AS	Eesti	100%	100%	Kalaettevõtete Grupi valdusfirma	AS PRFoods
Vettel OÜ ¹	Eesti	100%	100%	Kalatoodete tootmine	Saaremere Kala AS
GourmetHouse OÜ ¹	Eesti	-	100%	Kalatoodete müük	Saaremere Kala AS
Heimon Kala Oy ²	Soome	100%	100%	Kalakasvatuse, kalatoodete tootmine ja müük	Saaremere Kala AS
Överumans Fisk AB	Rootsi	100%	100%	Kalakasvatuse	Heimon Kala Oy
Trio Trading Ab Oy ²	Soome	100%	100%	Kalatoodete tootmine ja müük	Saaremere Kala AS
JRJ & PRF Limited ³	Šotimaa	85%	85%	Kalaettevõtete grupi valdusfirma	Saaremere Kala AS
John Ross Jr. (Aberdeen) Limited	Šotimaa	100%	100%	Kalatoodete tootmine ja müük	JRJ & PRF Limited
Coln Valley Smokery Limited	Suurbritannia	100%	100%	Kalatoodete tootmine ja müük	64% JRJ & PRF Limited 36% John Ross Jr. (Aberdeen) Limited
Redstorm OÜ	Eesti	51%	0%	Kalakasvatuse	Saaremere Kala AS

Initsialiseeritud ainult identifitseerimiseks
 Initialed for the purpose of identification only
 Initsiaalid/initials 1.S.
 Kuupäev/date 30.10.2019
 PricewaterhouseCoopers, Tallinn

¹ GourmetHouse OÜ ja Vettel OÜ ühinemine viidi lõpule 10.09.2018

² 01.10.2018 otsus Heimon Kala Oy ja Trio Trading Ab Oy ühinemise kohta, planeeritud ühinemine Heimon Kala Oy'ga 31.01.2019 edasi lükatud tehnilistel põhjustel. Ettevõtteid tegutsevad kattuvate juhtkondadega tütarettevõtetena

³ Grupp on sõlminud forward lepingud, mille alusel on võimalik omandada 100% ettevõttest.

Osalusprotsent tütarettevõtjate omakapitalis võrdub hääleõigusega. Tütarettevõtjate aktsiad ei ole börsil noteeritud.

LISA 10. EDASILÜKKUNUD TULUMAKS

EDASILÜKKUNUD TULUMAKSU VARA

EUR '000	Maksukahjumid	Muud	Kokku
Edasilükkunud tulumaksu vara seisuga 31.12.2016	192	38	230
Mõju kasumiaruandele	-63	0	-63
Mõju muule koondkasumile	-14	0	-14
Edasilükkunud tulumaksu vara seisuga 30.06.2018	115	38	153
Mõju kasumiaruandele	-112	0	-112
Edasilükkunud tulumaksu vara seisuga 30.06.2019	3	38	41

EDASILÜKKUNUD TULUMAKSU KOHUSTUS

EUR '000	Kiirendatud tulumaksu amortisatsioon	Õiglase väärtuse muutus	Muud	Kokku
Edasilükkunud tulumaksu kohustus 31.12.2016	53	571	123	747
Mõju kasumiaruandele	-21	-156	-34	-211
Lisandunud tütarettevõtte soetamisest	0	484	1 403	1 887
Mõju muule koondkasumile	0	2	16	18
Edasilükkunud tulumaksu kohustus 30.06.2018	32	901	1 508	2 441
Mõju kasumiaruandele	0	-450	19	-431
Edasilükkunud tulumaksu kohustus 30.06.2019	32	451	1 527	2,010

Vt ka lisa 27.

<p>Intsialiseeritud ainult identifitseerimiseks Initialled for the purpose of identification only Initsiaalid/initials <u> I.S. </u> Kuupäev/date <u> 30.10.2019 </u> PricewaterhouseCoopers, Tallinn</p>

LISA 11. MATERIAALNE PÕHIVARA

EUR '000	Maa ja ehitised	Masinad ja seadmed	Muu põhivara	Lõpetamata ehitised, ettemaksed	Kokku
Soetusmaksumus 31.12.2016	5 783	9 361	642	34	15 820
Akumuleeritud kulum 31.12.2016	-2 986	-5 205	-344	0	-8 535
Jääkmaksumus 31.12.2016	2 797	4 156	298	34	7 285
18 kuud 2017/2018. aastal toimunud muutused					
Realiseerimata kursivahed	-17	-61	-2	0	-80
Äriühenduste kaudu saadud	4 529	2 049	140	0	6 718
Soetatud	145	1 017	104	26	1 292
Ümberklassifitseeritud	0	34	0	-34	0
Aruandeperioodi amortisatsioonikulu	-692	-1 544	-136	0	-2 372
Müüdud ja mahakantud põhivara	0	-21	-58	0	-79
Soetusmaksumus 30.06.2018	11 430	15 132	1 100	26	27 688
Akumuleeritud kulum 30.06.2018	-4 668	-9 502	-754	0	-14 924
Jääkmaksumus 30.06.2018	6 762	5 630	346	26	12 764
12 kuud 2018/2019. aastal toimunud muutused					
Realiseerimata kursivahed	-25	-16	-1	0	-42
Äriühenduste kaudu saadud	1 251	399	0	0	1 650
Soetatud	262	1 742	29	173	2 206
Ümberklassifitseeritud	0	70	-70	0	0
Aruandeperioodi amortisatsioonikulu	-615	-1 239	-73	0	-1 927
Müüdud ja mahakantud põhivara	-57	-53	-5	0	-115
Soetusmaksumus 30.06.2019	12 762	16 976	984	199	30 921
Akumuleeritud kulum 30.06.2019	-5 185	-10 475	-726	0	-16 386
Jääkmaksumus 30.06.2019	7 577	6 501	258	199	14 535

Aruandeaastal võeti põhivarana arvele (ilma ettemakseteta) varasid summas 2 033 tuhat eurot (18 kuud 2017/2018: 1 266 tuhat eurot), seal hulgas soetati varasid kapitalirendi tingimustel summas 680 tuhat eurot (18 kuud 2017/2018: 138 tuhat eurot). Lisainformatsioon kapitalirendi tingimustel soetatud vara kohta on toodud lisas 13. Lisainformatsioon laenu tagatiste kohta on esitatud lisas 15. Täiendav materiaalse põhivara informatsioon lisades 4, 24 ja 29.

Initialiseeritud ainult identifitseerimiseks
Initialed for the purpose of identification only
 Initsiaalid/initials 1.5.
 Kuupäev/date 30.10.2019
 PricewaterhouseCoopers, Tallinn

LISA 12. IMMATERIAALNE PÕHIVARA

EUR '000	Firma- väärtus	Kaubamärgid, patendid	Load ja liitumistasud	Tarkvara litsentsid	Ette- maksed	Kokku
Soetusmaksumus 31.12.2016	4 730	1 085	859	294	163	7 131
Akumuleeritud kulum 31.12.2016	0	-542	-322	-236	0	-1 100
Jääkmaksumus 31.12.2016	4 730	543	537	58	163	6 031
18 kuud 2017/2018. aastal toimunud muutused						
Realiseerimata kursivahed	90	84	-2	0	-8	164
Äriühenduste kaudu saadud	8 997	7 398	3	18	0	16 416
Soetatud	0	0	1	13	298	322
Ümberklassifitseeritud	0	0	104	10	-104	0
Aruandeperioodi amortisatsioonikulu	0	-239	-48	-41	0	-328
Müüdüd ja maha kantud põhivara	0	0	0	0	-1	-1
Soetusmaksumus 30.06.2018	13 817	8 784	973	546	348	24 468
Akumuleeritud kulum 30.06.2018	0	-998	-378	-488	0	-1 864
Jääkmaksumus 30.06.2018	13 817	7 786	595	58	348	22 604
12 kuud 2018/2019. aastal toimunud muutused						
Realiseerimata kursivahed	-92	-89	1	0	-2	-182
Äriühenduste kaudu saadud	448	0	0	0	0	448
Soetatud	0	0	6	125	250	381
Ümberklassifitseeritud	0	0	54	0	-54	0
Aruandeperioodi amortisatsioonikulu	0	-197	-37	-48	0	-282
Müüdüd ja maha kantud põhivara	0	0	0	0	0	0
Soetusmaksumus 30.06.2019	14 173	8 695	1 032	611	542	25 053
Akumuleeritud kulum 30.06.2019	0	-1 195	-413	-476	0	-2 084
Jääkmaksumus 30.06.2019	14 173	7 500	619	135	542	22 969

Vt ka lisasid 24 ja 30.

30.06.2019 seisuga on emattevõtte teostanud Saaremere Kala AS grupi firmaväärtuse kaetava väärtuse testi, kasutades selleks turupõhiseid võrreldavaid väärtusekordajaid. Turupõhise meetodi puhul võrreldakse ettevõtet teiste analoogsete ettevõtetega samas sektoris, millega turul avalikult kaubeldakse või mis on hiljuti müüdüd, ning mille osas on saadaval piisav informatsioon tehinguhinna kohta. Antud juhul on sektorina käsitletud Euroopa toiduainete tootjaid, kalakasvatuse ja kalatoodete tootjaid ning võrreldud nende ettevõtete hinnatasemeid ja erinevaid suhtarve.

Õiglase väärtuse leidmiseks on rakendatud tööstusharu keskmisi väärtusekordajaid tüürettevõtete tegelikele majandusnäitajatele. Soome, Rootsi ja Eesti segmendi väärtuse testides kasutati turukordajaid EV/Sales¹ 2,2 (2017/2018: 1,5) ja EV/EBITDA² 14,6 (2017/2018: 10,5). Mõlemale kordajale anti 50%-line osakaal. Turukordajate abil leitud segmendi turuväärtus oli 79,6 miljonit eurot (2017/2018: 83,4 miljonit eurot). Segmendi bilansiline väärtus oli 30,3 miljonit eurot (2017/2018: 32,4 miljonit eurot), mis arvutati järgmise valemi abil: Põhivara+Firmaväärtus+Käibevara-Lühiajalised kohustused-Raha.

30.06.2019 ja 30.06.2018 teostatud testi tulemusena leitud kaetav väärtus on suurem kui bilansiline väärtus. Juhul, kui väärtuse testides kasutatud turukordajad oleksid 62,0% (2017/2018: 60,6%) madalamad, ehk EV/Müügitulu 0,8 (2017/2018: 0,6) ja EV/EBITDA 5,5 (2017/2018: 4,2), oleks kaetav väärtus võrdne bilansilise väärtusega.

Suurbritannia segmendi väärtuse testides kasutati turukordajaid EV/Sales¹ 2,2 (2017/2018: 1,5) ja EV/EBITDA² 14,6 (2017/2018: 10,5). Mõlemale kordajale anti 50%-line osakaal. Turukordajate abil leitud segmendi turuväärtus oli 30,0

Initialiseeritud ainult identifitseerimiseks
 Initialed for the purpose of identification only
 Initsiaalid/initials 1.5.
 Kuupäev/date 30.10.2019
 PricewaterhouseCoopers, Tallinn

miljonit eurot (2017/2018: 19,8 miljonit eurot). Segmendi bilansiline väärtus oli 17,8 miljonit eurot (2017/2018: 16,1 miljonit eurot), mis arvatati järgmise valemi abil: Põhivara+Firmaväärtus+Käibevara-Lühiajalised kohustused-Raha.

30.06.2019 ja 30.06.2018 teostatud testi tulemusena leitud kaetav väärtus on suurem kui bilansiline väärtus. Juhul, kui väärtuse testides kasutatud turukordajad oleksid 40,8% madalamad (2017/2018: 17,1%) ehk EV/Müügitulu 1,3 (2017/2018: 1,2) ja EV/EBITDA 8,6 (2017/2018: 8,7), oleks kaetav väärtus võrdne bilansilise väärtusega.

¹ Enterprise Value / Sales ehk Ettevõtte väärtus / Müügitulu

² Enterprise Value / EBITDA ehk Ettevõtte väärtus / EBITDA

LISA 13. KAPITALIRENT

EUR '000	Masinaid ja seadmed
Soetusmaksumus seisuga 30.06.2019	2 176
Akumuleeritud kulum seisuga 30.06.2019	-603
Jääkväärtus seisuga 30.06.2019	1 573
Soetusmaksumus seisuga 30.06.2018	2 545
Akumuleeritud kulum seisuga 30.06.2018	-855
Jääkväärtus seisuga 30.06.2018	1 690

Grupp rendib kapitalirendi tingimustel kalatööstuse tootmisvahendeid, kalakasvatuseadmeid, töölaeva, traktorit, sõiduaautosid ja arvuteid. Aruandeaastal soetati kapitalirendi tingimustel põhivarasid kokku 680 tuhande euro (18 kuud 2017/2018: 138 tuhande euro) ulatuses. Aruandeperioodil soetati kapitalirendi tingimustel sõiduauto, töölaev, teleskooplaadur ja tootmisvahendeid. 2017/2018. aastal soetati kapitalirendi tingimustel sõiduauto ning finantseeriti renoveerimisprojekti energiatõhususe tõstmiseks Renko tehases Soomes.

EUR '000	12k 2018/2019	18k 2017/2018
Põhiosa maksed majandusaastal	554	565
Intressikulud majandusaastal	20	46
Keskmine intressimäär	1,82%	1,79%
EUR '000	30.06.2019	30.06.2018
Kapitalirendikohustused, sealhulgas:	1 192	1 066
kuni 1 aasta	324	358
1-5 aastat	868	708
Kapitalirendikohustuste minimaalsed rendimaksud:		
kuni 1 aasta	343	377
1-5 aastat	889	734
Kokku	1 232	1 111
Kapitalirendi tulevane intressikulu	-40	-45
Kapitalirendikohustuste nüüdsväärtus	1 232	1 111

Vt ka lisa 11 ja 15.

Initsialiseeritud ainult identifitseerimiseks
Initialled for the purpose of identification only
 Initsiaalid/initials I.S.
 Kuupäev/date 30.10.2019
 PricewaterhouseCoopers, Tallinn

LISA 14. KASUTUSRENT

Kasutusrendi kulud sisaldavad laopindade, tootmishoonete ja kontoriruumide, veealade, masinate ja seadmete rentimise kulusid.

EUR '000	30.06.2019	30.06.2018
Mittekatkestatavate kasutusrendi tulevaste perioodide maksete miinimumsumma:		
kuni 1 aasta	364	418
1-5 aastat	455	1 104
üle 5 aasta	173	661
Kokku	992	2 183
EUR '000	12k 2018/2019	18k 2017/2018
Kasutusrendikulu	865	938

Mittekatkestatavate kasutusrentide tulevaste perioodide maksete miinimumsumma on arvatud võttes arvesse rendilepingute katkestamatuid perioode ja renditasu kasvumist vastavalt lepingus sätestatud tingimustele. Kasutusrendilepingutes ei ole sätestatud väljaostutingimusi.

LISA 15. VÕLAKOHUSTUSED

EUR '000	30.06.2019	30.06.2018
Kapitalirendi kohustused (Lisa 13)	324	358
Arvelduskrediit	8 783	8 074
Faktooring	9	0
Investeeringislaenu	4 389	4 130
Lühiajalised võlakohustused kokku	13 502	12 562
Kapitalirendi kohustused (Lisa 13)	868	708
Võlakirjad aktsionäridele (Lisa 28)	441	447
Investeeringislaenu	8 231	10 332
Pikaajalised võlakohustused kokku	9 540	11 487
sh makseperiood 1-5 aastat	9 540	11 278
sh makseperiood üle 5 aasta	0	209

Vt ka lisasid 3 ja 11.

Initsialiseeritud ainult identifitseerimiseks
Initialed for the purpose of identification only
Initsiaalid/initials 1.5.
Kuupäev/date 30.10.2019
PricewaterhouseCoopers, Tallinn

EUR '000	12k 2018/2019	18k 2017/2018
Võlakohustused perioodi algul	24 049	4 656
Saadud laenud	907	14 000
Saadud arvelduskrediit	709	4 707
Kapitalirent, saadud ja tagasimakstud neto	126	138
Faktooringukohustuse muutus	9	0
Äriühenduste kaudu saadud (Lisa 29)	492	1 810
Valuutakursist tulenev väärtuse muutus	-11	71
Laenude tagasimaksed	-3 239	-1 780
Võlakohustused perioodi lõpul	23 042	24 049

EUR '000	12k 2018/2019	18k 2017/2018
Intressikohustus perioodi algul	91	4
Arvestatud intress	800	828
Makstud intress	-791	-741
Intressikohustus perioodi lõpul	100	91

Arvelduslaen

28.04.2017 sõlmiti arvelduslaenu pikendamise ning suurendamise leping, millega on Grupil õigus arvelduslaenu kasutada kokku summas 7,0 miljonit eurot. Arvelduslaenu suurendati, et tagada rahaline võimekus vajadusel soetada varusid siis, kui toorkala hind on madalam. 22.08.2017 suurendati arvelduslaenu 1,0 euro võrra summani 8,0 miljonit eurot. Arvelduslaenu tähtaeg oli 30.04.2018 ja intressimäär 6-kuu EURIBOR + 1,7%. Lepingu lisaga 30.05.2018 suurendati arvelduslaenu limiiti 2,0 miljoni euro võrra, kokku limiit 10,0 miljonit eurot ning arvelduslaenu on pikendatud kuni 30.04.2019 seni kehtinud tingimustel.

06.06.2019 sõlmiti arvelduslaenu pikendamise ning vähendamise leping, millega on Grupil õigus Arvelduslaenu kasutada kokku summas 9,0 miljonit eurot. Arvelduslaenu uus tähtaeg on 30.11.2019 ja intressimäär 6-kuu EURIBOR + 2,5%.

Arvelduslaenu tagatiseks on hüpoteek summas 10,1 miljonit eurot, kommerts pant summas 4,0 miljonit eurot ja ASi PRFoods garantii summas 5,0 miljonit eurot. Saaremere Kala AS ning tütarettevõtete Vettel OÜ ja Redstorm OÜ vahel on sõlmitud kontsernikontoleping. Seisuga 30.06.2019 on arvelduslaenu kasutusele võetud summas 8,8 miljonit eurot. Seisuga 30.06.2018 oli Grupp arvelduslaenu kasutusele võetud summas 8,1 miljonit eurot.

Investeeringislaenud

2017. aastal allkirjastati leping investeeringislaenu saamiseks summas 12,5 miljonit eurot intressimääraga 6-kuu EURIBOR + 3,25%, et soetada John Ross Jr. (Aberdeen) Ltd ja Coln Valley Smokery Ltd ja Trio Trading Ab Oy. 2018. aasta mais sõlmiti lepingu lisa täiendava 2 miljoni euro saamiseks, millest 0,5 miljonit kasutati OÜ Redstorm soetamiseks ja ülejäänud 1,5 miljonit 2018-2019.aastate investeeringuteks.

30.06.2019 seisuga oli investeeringislaenu jääk 10,0 miljonit eurot (30.06.2018: 11,6 miljonit eurot). Intressimarginaali langetatakse 2,75%-ni tingimusel, et ettevõtte on täitnud laenule seatud kovenandid. Investeeringislaenu tähtaeg on 19.07.2022. Laenu on tagatud olemasolevate hüpoteekidega summas 13,1 miljonit eurot Vettel OÜ ja Heimon Kala Oy kinnistutele; kommerts pandiga 4,0 miljonit eurot Vettel OÜ vallasvarale; pant 100% Saaremere Kala AS, Heimon Kala Oy, Överumans Fisk AB, Trio Trading Ab Oy aktsiatele; kommerts pant ja aktsiapant 85% JRJ & PRF Ltd vallasvarale ja aktsiatele; ASi PRFoods garantii summas 20,5 miljonit eurot.

14.07.2017 saadi lühiajaline investeeringislaenu summas 1,5 miljonit eurot Amber Trust II S.C.A.'lt tütarettevõtete ostu finantseerimiseks. Laenu tagasimakse tähtaega on poolte kokkuleppel pikendatud ja see on hiljemalt 31.12.2019. Laenu intressimäär on 5%, kogunenud intresse on aruandeperioodil tagastatud summas 86 tuhat eurot ja ülejäänud intressid makstakse samal ajal laenu tagasimaksega.

<p>Initialiseeritud ainult identifitseerimiseks Initialed for the purpose of identification only Initsiaalid/initials <u> I.S. </u> Kuupäev/date <u> 30.10.2019 </u> PricewaterhouseCoopers, Tallinn</p>
--

Trio Trading Ab Oy on 29.10.2015 allkirjastanud pangaga investeerimislaenu summas 1,6 miljonit eurot. Laenu põhiosa jääk oli 0,75 miljonit eurot seisuga 30.06.2019 (30.06.2018: 0,99 miljonit eurot). Intressimäär on 12-kuu EURIBOR + 2,00% ja laenu tagasimakse tähtaeg on 31.08.2022. Laen on tagatud kommertspandi ja rendiõigusega Kokkola kinnistule.

John Ross Jr. (Aberdeen) Ltd on 3 pikaajalist investeerimislaenu pangast, mille jääk seisuga 30.06.2019 oli 0,37 miljonit eurot (30.06.2018: 0,42 miljonit eurot). Laenude tagasimakse tähtajad on vahemikus 3-13 aastat ja intressimäärad 1,50%, 2,85% ja 4,20% + UK Bank Base rate. UK Bank Base rate oli vastavalt Suurbritannia keskpanga otsusele kuni 01.08.2018 0,50% ja alates 02.08.2018 0,75%.

LISA 16. VÕLAD JA ETTEMAKSED

EUR '000	30.06.2019	30.06.2018
Võlad hankijatele	8 198	6 225
Võlad töövõtjatele	997	977
Äriühendusest tekkinud kohustused (Lisa 29, 30)	2 850	4 748
Intressivõlad	37	18
Intressivõlad aktsionäridele	63	73
Ostjatelt saadud ettemaksed	1	29
Muud võlad	214	232
Maksuvõlad, sealhulgas:	1 745	1 952
Sotsiaalmaks	161	167
Käibemaks	1 063	1 182
Üksikisiku tulumaks	119	122
Tulumaks	330	438
Muud maksud	72	43
Võlad ja ettemaksed kokku	14 105	14 254
Äriühendusest tekkinud kohustused	190	0
Pikaajalised võlad ja ettemaksed kokku:	190	0

Lisainformatsioon ostjate ettemaksete ja muude võlakohustustuste osas lisas 3. Äriühendusest tekkinud kohustused sisaldab seisuga 30.06.2019 mittekontrolliva osaluse väljaostukohustust summas 2 591 tuhat eurot.

LISA 17. SIHTFINANTSEERIMINE

EUR '000	12k 2018/2019	18k 2017/2018
Tulevaste perioodide tulu sihtfinantseerimisest perioodi algul	1 442	713
Perioodi jooksul saadud ja tagastatud sihtfinantseerimised, (neto)	137	310
Äriühenduste kaudu saadud	144	768
Valutakursist tulenev väärtuse muutus	-4	-12
Perioodi jooksul tuludesse kantud (Lisa 24)	-398	-337
Tulevaste perioodide tulu sihtfinantseerimisest perioodi lõpul	1 321	1 442
sh tuludesse kantav osa 1 aasta jooksul	234	216
sh tuludesse kantav osa 2-17 aasta jooksul	1 087	1 226

Initialiseeritud ainult identifitseerimiseks
Initialed for the purpose of identification only
 Initsiaalid/initials 1.S.
 Kuupäev/date 30.10.2019
 PricewaterhouseCoopers, Tallinn

Grupile on sihtfinantseeringuid eraldatud Grupi kalakasvatuse ja töötlemise investeeringuteks Rootsis ja Soomes ning ka investeeringuteks kalatootmisüksustesse Soomes, Suurbritannias ja Eestis. Aruandeperioodi jooksul kanti tuludesse 398 tuhat eurot (2017/2018 12 kuud: 337 tuhat eurot).

LISA 18. OMAKAPITAL

Seisuga 30.06.2019 oli ettevõttel 38 682 860 aktsiat (30.06.2018: 38 682 860), sealhulgas 1 000 000 oma aktsiat (30.06.2018: 1 000 000 oma aktsiat).

Oma aktsiad

Alates 01.07.2014 alustati oma aktsiate tagasiostuprogrammiga kooskõlas 29.05.2014 aktsionäride üldkoosoleku otsustega, mille kohaselt ostetakse tagasi kuni 500 000 oma aktsiat läbiviimise tähtajaga kuni 31.05.2017. Esialgne oma aktsiate tagasiostuprogrammi viidi lõpule ja täideti 18.05.2016. 26. mail 2016 toimunud korraline üldkoosolek võttis vastu otsuse olemasoleva tagasiostu programmi laiendamiseks, mille kohaselt ostetakse veel täiendavalt tagasi kuni 500 000 oma aktsiat läbiviimise tähtajaga kuni 29.05.2019. ASi PRFoods juhatus sõlmis 14. juunil 2016 ASiga SEB Pank teenuse osutamise lepingu aktsiate tagasiostuprogrammi läbiviimise jätkamiseks.

Tagasiostu programmi viiakse läbi kooskõlas 29.05.2014 ja 26.05.2016 toimunud ASi PRFoods aktsionäride üldkoosolekute otsustega ja Euroopa Komisjoni 8. märtsi 2016. a määrusega (EL) nr 2016/1052, millega täiendati Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrust (EL) nr 596/2014 seoses regulatiivsete tehniliste standarditega, mis käsitlevad tagasiostuprogrammide ja stabiliseerimismeetmete suhtes kohaldatavaid tingimusi.

Laiendatud tagasiostuprogramm täideti 27.03.2017. Vahemikus 14.06.2016 kuni 27.03.2017 ostis ettevõtte 500 000 oma aktsiat keskmise hinnaga 0,3834 eurot aktsia kohta. Seisuga 30.06.2019 on AS SEB Pank ASi PRFoods nimel ja arvel omandanud kokku 1 000 000 oma aktsiat keskmise hinnaga 0,4915 eurot aktsia kohta. Seisuga 30.06.2018 oli ettevõtte tagasi ostnud 1 000 000 oma aktsiat.

Aktsiakapitali vähendamine

Seisuga 30.06.2019 oli ettevõtte registreeritud aktsiakapital 7 736 572 eurot. Seisuga 30.06.2018 oli ettevõtte registreeritud aktsiakapital 7 736 572 eurot.

26. mail 2016 toimunud aktsionäride üldkoosoleku otsuste alusel kanti 30. juunil 2016 äriregistrisse ASi PRFoods nimiväärtusega aktsiate asemel nimiväärtuseta aktsiate kasutuselevõtt. Ettevõtte registreeritud aktsiakapitali suurus on 7 736 572 eurot, mis on jagatud 38 682 860 nimiväärtuseta lihtaktsiaks, mille arvestuslik nimiväärtus on 0,20 eurot. Ühtlasi jõustus Ettevõtte põhikirja uus versioon, mille kohaselt on minimaalne aktsiakapitali suurus 7 000 000 eurot ja maksimumaktsiakapitali suurus on 28 000 000 eurot. Põhikiri on kättesaadav ASi PRFoods kodulehel www.prfoods.ee.

Bilansipäeva seisuga üle 5% osalust omavate aktsionäride nimekirj:

ING LUXEMBOURG S.A., JÄRGMISTE AKTSIONÄRIDE AKTSIATE VALDAJA				
EUR '000	Aktsiate arv 30.06.2019	Osalus 30.06.2019	Aktsiate arv 30.06.2018	Osalus 30.06.2018
Amber Trust II S.C.A	14 813 540	38,3%	14 813 540	38,3%
Amber Trust S.C.A	5 381 370	13,9%	5 381 370	13,9%
KJK Fund SICAV-SIF	4 063 456	10,5%	4 063 456	10,5%
Kokku	24 258 366	62,71%	24 258 366	62,71%

Kasum aktsia kohta on esitatud lisas 27.

Kohustuslik reservkapital

Vastavalt äriseadustikule tuleb igal majandusaastal reservkapitali kanda vähemalt 1/20 puhaskasumist kuni reservkapital moodustab 1/10 aktsiakapitalist. Reservkapitali võib kasutada kahjumi katmiseks, samuti aktsiakapitali suurendamiseks. Reservkapitalist ei või teha väljamakseid aktsionäridele. Aktsionärid otsustasid 30. novembril 2018 toimunud üldkoosolekul kanda reservkapitali 2 850 eurot grupi 2017/2018. majandusaasta kasumi arvelt, maksta jaotamata kasumi arvel dividende summas 386 829 eurot s.o 0,01 eurot aktsia kohta ja ülejäänud osas mitte kasumit jaotada. 30. mail 2017 toimunud üldkoosolekul otsustasid aktsionärid kanda reservkapitali 35 750 eurot grupi 2016. aasta kasumi arvelt ja ülejäänud osas mitte kasumit jaotada.

Initialiseeritud ainult identifitseerimiseks
Initialled for the purpose of identification only
Initsiaalid/initials 1.S.
Kuupäev/date 30.10.2019
PricewaterhouseCoopers, Tallinn

Dividendid

ASi PRFoods aktsionärid otsustasid 30. novembril 2018 toimunud üldkoosolekul maksta jaotamata kasumi arvel dividende summas 386 829 eurot s.o 0,01 eurot aktsia kohta. Dividendide väljamakse tehti 5. aprillil 2019 summas 377 tuhat eurot. 2018/2019. aasta 12 kuu jooksul maksti dividende mittekontrolliva osaluse omanikele summas 170 tuhat eurot seoses Grupi sisemise dividendide jagamisega John Ross Jr (Aberdeen) Ltd ettevõttest (2017/2018. aasta 18 kuu jooksul maksti dividende mittekontrolliva osaluse omanikele summas 215 tuhat eurot). Mittekontrolliva osaluse omanikele makstud dividendide kulu kajastati muudes ärikuludes (lisa 29).

Mittekontrolliv osalus

Mittekontrolliva osalusena kajastatakse OÜ-le Fodiator kuuluvat 49%-list osalust OÜ-s Redstorm. Vaata ka lisa 29.

LISA 19. SEGMENTIARUANDLUS

Grupi segmentid on määratletud emaeetvõtte juhatuse poolt jälgitavatest ja analüüsitavaest aruannetest lähtuvalt. Emaetvõtte juhatuse jälgib finantstulemusi nii ärivaldkondade kui geograafiliste piirkondade lõikes. Grupi juhtkonna jaoks on finantstulemuste jälgimisel ja vahendite eraldamisel olulisema kaaluga informatsiooniks aruanded geograafiliste piirkondade lõikes, seega on see jaotus aluseks ärisegmentide määratlemisel.

Kahte ärisegmenti, kala segmenti ja muid segmente käsitletakse võrdlusperioodide andmete kajastamisel koos, kuna muude segmentide osakaal äritegevusest on marginaalne. Muude segmentide osakaal oli aruandeaastal 0,24% ja 2017/2018. majandusaastal 0,73%.

Alates 2017/2018. 18 kuulisest majandusaastast eraldab Grupp kahte geograafilist segmenti – Soome, Rootsi ja Eesti segmenti ning Suurbritannia segmenti.

EUR '000	12k 2018/2019			18k 2017/2018		
	Soome, Rootsi, Eesti	Suurbritannia	Kokku	Soome, Rootsi, Eesti	Suurbritannia	Kokku
Grupiväline müük	68 315	17 424	85 739	100 336	18 513	118 849
Segmentide vaheline müük	0	-12	-12	-350	0	-350
Müügitulu kokku	68 315	17 412	85 727	99 986	18 513	118 499
Bioloogiliste varade ümberhindlus	-1 744	0	-1 744	-524	0	-524
EBITDA*	377	1 366	1 743	3 534	657	4 191
EBITDA äritegevusest**	2 198	1 792	3 990	4 635	1 163	5 798
Amortisatsioonikulu	-1 774	-435	-2 209	-2 257	-443	-2 700
Ärikasum	-1 397	931	-466	1 277	214	1 491
Finantstulud ja -kulud	-626	-150	-776	-932	-92	-1 024
Tulumaks	-22	-208	-230	-277	-133	-410
Puhaskahjum	-2 045	573	-1 472	68	-11	57
Segmendi varad	42 352	20 182	62 534	44 588	20 909	65 497
sh käibevara	21 202	3 585	24 787	26 123	3 719	29 842
sh põhivara	21 150	16 597	37 747	18 465	17 190	35 655
Segmendi kohustused	36 063	4 605	40 668	35 187	6 999	42 186
Segmendi materiaalse ja immateriaalse põhivara soetus	2 452	135	2 587	1 501	113	1 614
Äriühenduste kaudu saadud põhivarad***	1 650	0	1 650	5 406	17 728	23 134

* EBITDA on ärikasum, mida on korrigeeritud põhivara amortisatsiooni ja väärtuse languse kuluga

** enne ühekordseid tulusid-kulusid ja kalavarude ümberhindlust

***ei sisalda finantsinstrumente, edasikantud tulumaksu varasid

Initsialiseeritud ainult identifitseerimiseks Initialed for the purpose of identification only Initsiaalid/initials <u>1.5.</u> Kuupäev/date <u>30.10.2019</u> PricewaterhouseCoopers, Tallinn
--

MÜÜGIKÄIBE JAGUNEMINE GEOGRAAFILISTE PIIRKONDADE LÕIKES

EUR '000	12k 2018/2019	18k 2017/2018
Soome	59 885	86 440
Suurbritannia	12 104	13 298
Eesti	5 710	7 492
Muud regioonid	8 028	11 269
Kokku	85 727	118 499

PÕHIVARADE JAOTUS VARADE ASUKOHA JÄRGI

EUR '000	12k 2018/2019	18k 2017/2018
Suurbritannia	17 038	17 637
Soome	9 902	10 278
Eesti	8 426	5 429
Rootsi	2 138	2 024
Kokku	37 504	35 368

Tabelis kajastatakse põhivarad v.a finantsvarad ja investeeringud sidusettevõtetesse.

TULU KLIENTIDELT, KELLE KÄIVE ÜLETAB 10% KONSOLIDEERITUD MÜÜGITULUST

EUR '000	12k 2018/2019	18k 2017/2018
Klient 1	15 543	26 270
Klient 2	14 009	23 172
Kokku	29 552	49 442

LISA 20. MÜÜDUD KAUPADE KULU

EUR '000	12k 2018/2019	18k 2017/2018
Edasimüümiseks soetatud kaupade maksumus	-1 070	-7 109
Tootmiseks kulunud materjalid	-58 283	-78 016
Tööjõukulud (Lisa 23)	-7 171	-8 773
Amortisatsioon	-1 741	-2 032
Muud müüdüd kaupade kulud ¹	-5 565	-7 881
Müüdüd kaupade kulud kokku	-73 830	-103 811

¹ Muude müüdüd kaupade kulude hulka kuuluvad tootmise ja kalakasvatuse varadega seotud kulud (rent, hooldus, kindlustus, kommunaalmaksud jt), personaliga seotud kulud ning muud kulud ja allhanketeenused.

Initialiseeritud ainult identifitseerimiseks
Initialed for the purpose of identification only
 Initsiaalid/initials I.S.
 Kuupäev/date 30.10.2019
 PricewaterhouseCoopers, Tallinn

LISA 21. MÜÜGI- JA TURUSTUSKULUD

EUR '000	12k 2018/2019	18k 2017/2018
Reklaam, turundus ja tootearendus	-449	-550
Transpordi- ja logistikateenused	-3 416	-4 143
Tööjõukulud (Lisa 23)	-1 657	-1 797
Laoruumide rent	-131	-199
Amortisatsioon	-356	-424
Kommunaalteenused	-205	-187
Muu rendikulu (v.a. autod)	-222	-94
Muud müügi- ja turustuskulud ¹	-1 063	-1 447
Müügi- ja turustuskulud kokku	-7 499	-8 841

¹ Muude müügi- ja turustuskulude hulka kuuluvad kinnisvaraga seotud kulud (rent, hooldus, kindlustus, kommunaalmaksud jt), personaliga seotud kulud ja muud teenused.

LISA 22. ÜLDHALDUSKULUD

EUR '000	12k 2018/2019	18k 2017/2018
Tööjõukulud (Lisa 23)	-2 029	-2 120
Amortisatsioon	-112	-244
Konsultatsiooni- ja nõustamisteenused ¹	-182	-155
Informatsiooni- ja kommunikatsiooni teenused	-89	-62
Juriidilised teenused	-37	-78
Transpordikulud	-81	-95
Lähetus- ja esinduskulud	-105	-162
Muud üldhalduskulud ²	-568	-666
Üldhalduskulud kokku	-3 203	-3 582

¹ 2018/2019. aasta majandusaasta jooksul on Grupp tasunud audiitortasusid kokku 72 tuhande euro eest ning 110 tuhat eurot muude piiratud kindlustandvate töövõtude ja muude nõustamisteenuste eest.

² Muude üldhalduskulude hulka kuuluvad allhanketeenused, pangateenused, kontoriga seotud kulud, kindlustuskulud, personaliga seotud kulud ja muud kulud.

LISA 23. TÖÖJÕUKULUD

EUR '000	12k 2018/2019	18k 2017/2018
Palgakulud	-8 981	-10 490
Sotsiaalmaksud	-1 876	-2 200
Tööjõukulud kokku (Lisad 20, 21, 22)	-10 857	-12 690
Töötajate arv perioodi lõpul	345	377
Aasta keskmine töötajate arv	361	310

Tööjõukulud on kajastatud konsolideeritud koondkasumiaruande ridadel "Müüdüd kaupade kulud", "Üldhalduskulud" ja "Müügi- ja turustuskulud".

Initialiseeritud ainult identifitseerimiseks
Initialed for the purpose of identification only
 Initsiaalid/initials 1.5.
 Kuupäev/date 30. 10. 2019
 PricewaterhouseCoopers, Tallinn

EUR '000	12k 2018/2019	18k 2017/2018
Töölepingu alusel töötavatele isikutele makstud	-9 678	-11 327
Juriidilise isiku juhtimis- või kontrollorgani liikmetele makstud	-1 179	-1 363
Tööjõukulud kokku	-10 857	-12 690
Töölepingu alusel töötavate töötajate keskmine arv	345	294
Juhtimis- või kontrollorgani keskmine liikmete arv	16	16
Aasta keskmine töötajate arv	361	310

LISA 24. MUUD ÄRITULUD JA -KULUD

EUR '000	12k 2018/2019	18k 2017/2018
Kasum- / kahjum põhivara müügist ja mahakandmisest (Lisad 11, 12)	18	52
Tulu sihtfinantseerimisest (Lisa 17)	398	337
Äriühendustega seotud kulud	-211	-1 037
Valuutakursi muutusega seotud tulud/-kulud	177	-125
Muud äritulud/-kulud	-299	523
Muud äritulud/-kulud kokku	83	-250

LISA 25. FINANTSTULUD JA –KULUD

EUR '000	12k 2018/2019	18k 2017/2018
Intressitulu	20	8
Muud finantstulud	68	2
Kasum / -kahjum valuutakursi muutusest	2	-46
Intressikulud	-800	-828
Muud finantskulud	-66	-160
Kokku	-776	-1 024

LISA 26. TULUMAKSUKULUD

EUR '000	12k 2018/2019	18k 2017/2018
Kasum (kahjum) enne maksustamist (konsolideeritud)	-1 242	467
Arvestuslik tulumaks vastavalt kehtestatud maksumääradele	540	551
Arvestusliku tulumaksu korrigeerimine:		
maksustatavast tulust mitte mahaarvatavad kulud (+)	45	36
tulumaksuvaba tulu ja maksusoodustused	0	-2
kasutatud maksukahjumid (-) ja edasikantavad maksukahjumid (+)	-36	-27
Tulumaksu kulu /-tulu	549	558
Edasilükkunud tulumaksu kulu / -tulu (Lisa 10)	-319	-148
Mõju kasumiaruandele	230	410

Initialiseeritud ainult identifitseerimiseks
Initialed/initials 1.5.
Kuupäev/date 30.10.2019
PricewaterhouseCoopers, Tallinn

LISA 27. KASUM AKTSIA KOHTA

Kasum aktsia kohta on arvatud emaettevõtja aktsionäridele kuuluva puhaskasumi ja kaalutud keskmise perioodi aktsiate arvu suhtena.

	12k 2018/2019	18k 2017/2018
Ettevõtte omanike vahel jagunev puhaskasum (-kahjum) EUR '000	-1 569	57
Keskmine aktsiate arv (tuhandetes)	38 683	38 683
Kasum (-kahjum) aktsia kohta (EUR)	-0,04	0,00
Tava puhaskasum (-kahjum) aktsia kohta (EUR)	-0,04	0,00
Lahustatud puhaskasum (-kahjum) aktsia kohta (EUR)	-0,04	0,00

Täiendav informatsioon on esitatud lisas 18.

LISA 28. TEHINGUD SEOTUD OSAPOOLTEGA

Ettevõtte loeb osapooli seotuks juhul, kui ühel osapoolel on kontroll teise osapoolle üle või oluline mõju teise osapoolle äriolulistele otsustele.

Seotud osapooled on:

- olulist mõju omavad aktsionärid (ASi PRFoods suurim aktsionär on rahvusvaheline investeerimisfond Amber Trust II S.C.A.)
- nõukogu liikmed ja kõikide Grupi ettevõtete juhatuste ja nõukogude liikmed
- eelpool loetletud isikute lähisugulased ja nendega seotud ettevõtted.

Grupi ulatuses on aruandeperioodil teostatud ostu- ja müügitehinguid seotud osapooltega järgnevas mahtudes:

Osapoolle nimi EUR '000	Tehingu liik	12k 18/19 Ost	12k 18/19 Müük	18k 17/18 Ost	18k 17/18 Müük
Nõukogu- ja juhatuse liikmetega seotud ettevõtted	teenused	1 071	0	1 078	1
Kokku		1 071	0	1 078	1

Seotud osapoolte ostudest suuremad on: i) transporditeenuse ost Norrast Kokkolasse Trio Trading Ab Oy juhatuse liikmega seotud ettevõttelt summas 0,05 miljonit eurot (18 kuud 2017/2018: 1,1 miljonit eurot) ja ii) erinevate tarvikute ja teenuste ost summas 0,05 tuhat eurot Redstorm OÜ juhatuse liikmega seotud ettevõttest Fodiator. Kõik seotud osapoolte vahelised tehingud on juhtkonna hinnangul teostatud turuhindades ja turutingimustel.

Bilansipäeval puudusid nõuded seotud osapoolte vastu. Seotud osapoolte vastu olevaid nõudeid ei ole aruandeperioodil alla hinnatud.

Initialiseeritud ainult identifitseerimiseks
Initialed for the purpose of identification only
 Initsiaalid/initials 1.5.
 Kuupäev/date 30.10.2019
 PricewaterhouseCoopers, Tallinn

Osapooli nimi	Kreeditor	Võlad ja ettemaksud	Võlg 30.06.2019 EUR '000	Võlg 30.06.2018 EUR '000
Kuljetus Heikki Sammallahti OY	Juhatuselise liikmetega seotud ettevõtted	Võlad tarnijatele	0	53
Fodiator OÜ	Aktsionär Redstorm OÜ	Võlg aktsiate eest	131	0
Amber Trust II S.C.A.	Aktsionär AS PRFoods	Lühiajaline investeerimislaen ja intressid	1 563	1 573
Christopher Leigh	Aktsionär JRJ & PRF Ltd	Võlakiri	283	287
Victoria Leigh-Pearson	Aktsionär JRJ & PRF Ltd	Võlakiri	158	160
Jennifer Leigh	Aktsionär John Ross Jr. (Aberdeen) Ltd	Võlg aktsiate eest	0	2 126
Christopher Leigh	Kohustus	Mittekontrolliva osaluse väljaostukohustus	1 658	1 678
Victoria Leigh-Pearson	Kohustus	Mittekontrolliva osaluse väljaostukohustus	933	944
Kokku			4 726	6 821

ASi PRFoods ja selle tütarettevõtete juhatuste ja nõukogu liikmete ning teiste juhtkonna võtmeisikutele arvestati hüvitisi koos tööjõumaksudega alljärgnevalt:

EUR '000	12k 2018/2019	18k 2017/2018
Lühiajalised hüvitised	1 179	1 363
Kokku	1 179	1 363

Juhtkonna aruandeaasta 2018/2019 12 kuu hüvitised kasvasid eelmise majandusaasta sama perioodiga s.o. 12 kuuga võrreldes 64 tuhande euro võrra.

ASi PRFoods juhatuse ja nõukogu liikmed ettevõttelt pensioniga seotud õigusi ei saa. Juhatuselise liikmetel on õigus saada lahkumishüvitist. ASi PRFoods maksimaalne kulu lahkumishüvitise maksmisest koos maksudega on 221 tuhat eurot (30.06.2018: 205 tuhat eurot).

LISA 29. ÄRIÜHENDUSED

Redstorm OÜ

ASi PRFoods tütarettevõtte Saaremere Kala AS sõlmis 03.07.2018 lepingu Saaremaal kalakasvatuse, -käitlemise ja hoiustamisega tegeleva OÜ Redstorm 51% suuruse osaluse soetamiseks. Tehingu täitmise järgselt omab ASi PRFoods tütarettevõtte Saaremere Kala AS 51% (2 040 euro suuruselise osa) ja OÜ Fodiator 49% (1 960 euro suuruselise osa) OÜ Redstorm osakapitalist (osakapitali suurus on 4 000 eurot). Tehingu täitmise kuupäevaks oli 06.07.2018. OÜ Redstorm ostuhind oli 0,65 miljonit eurot, mis tasutakse vastavalt lepingule kolmes osas. Saaremere Kala AS on saanud kontrolli omandatava äriühingu üle tehingu jõustumisel. Saaremere Kala ASi poolt osaluse omandamise eesmärgiks on kalakasvatuse rajamine Eestis ning selle laiendamine tulevikus ja selle kaudu ASi PRFoods kontsernile kvaliteetse tooraine saadavuse kindlustamine. OÜ Redstorm on osutanud varasemalt kala külmutamise ja hoiustamise teenust ASi PRFoods kontserni kuuluvale Vettel OÜ'le.

ASi PRFoods poolt avamere kalakasvatuse õiguse omandamine on oluline etapp kontserni arengus. Kontsern saab oma Eesti ja Soome klientidele pakkuda eriti värsket kohalikku kala, kuna grupi Saaremaa tehas asub tunni kaugusel uuest kasvatusest. Lisaks kvaliteedile tekib ka oluline sääst transpordilt. Samuti kavatakse AS PRFoods lisaks oma senistele kasvandustele Soomes ja Rootsis oluliselt laiendada oma kalakasvatusepotentsiaali ka Eestis. Kalakasvatus on keskkonnasäästlik ja väga kõrge lisandväärtusega toiduainetetööstuse haru. AS PRFoods näeb suurt arenguvõimalust nii kodumaist tarbimist kui ekspordi potentsiaali silmas pidades.

Initsialiseeritud ainult identifitseerimiseks
 Initialled for the purpose of identification only
 Initsiaalid/initials 1.5.
 Kuupäev/date 30.10.2019
 PricewaterhouseCoopers, Tallinn

Kontroll ja riskid läksid täielikult üle Grupile tehingu täitmisel. Mittekontrolliva osalusena kajastatakse 49% osalust, mis kuulub OÜ'le Fodiator. Mittekontrolliv osalus on leitud proportsionaalselt omandatud ettevõtte netovara õiglasest väärtusest. Omandatud ettevõtte mõju Grupi finantstulemusele 2018/2019 majandusaastal oli kahjum 28 tuhat eurot. OÜ Redstorm 549 tuhande suurusest müügitulust oli Grupiväline tulu 2 tuhat eurot. Seisuga 30.06.2019 oli OÜ Redstorm varade maht 2 326 tuhat eurot ja omakapital 597 tuhat eurot.

Ostuanalüüs – raha väljavool

EUR '000	Redstorm OÜ
Rahaline makse	519
Miinus: saadud raha	0
Neto rahavoog	519

Ostutehingu käigus omandatud varad ja kohustused on tehingupäeva seisuga järgmised:

EUR '000	Redstorm OÜ		
	Bilansiline väärtus	Õiglase väärtus	Vahe
Materiaalne põhivara	1 650	1 650	0
Põhivara kokku	1 650	1 650	0
Nõuded ja ettemaksud	6	6	0
Käibevara kokku	6	6	0
VARAD KOKKU	1 656	1 656	0
Võlakohustused	492	492	0
Võlad ja ettemaksud	3	3	0
Siirdevõlad	144	144	0
Muud kohustused	190	190	0
KOHUSTUSED KOKKU	829	829	0
Netovara	827	827	0

Ostuanalüüsis ei tuvastatud olulisi erinevusi bilansiliste väärtuste ja õiglase väärtuse vahel.

Ettevõtete omandamisel tekkinud sünergia täiendab Grupi äriüksikut kalakasvatusest ja toorkala hankimisest kuni tootmise ja lõppkliendile müügini. Kuna kalakasvatuse ja tehase asuvad geograafiliselt lähedusse, võimaldab see kala väga kiiresti töödelda ning tõstab lõpptootte kvaliteeti.

EUR '000	Redstorm OÜ
Ostuhind	650
Mittekontrolliva osa netovara õiglasest väärtusest tehingupäeval	405
51% osa väärtus netovara õiglasest väärtusest	422
Firmaväärtus	228

ÄRIÜHENDUSED 2017/2018. MAJANDUSAASTAL

John Ross Jr (Aberdeen) Limited, Coln Valley Smokery Limited

19.07.2017 toimus ASi PRFoods erakorraline aktsionäride koosolek, kus aktsionärid kiitsid heaks enamusosaluse soetamise ettevõtetes John Ross Jr (Aberdeen) Limited (JRJ) ja Coln Valley Smokery Limited (CVS). Tehingu kohta on lisainfo leitav ettevõtte kodulehel www.prfoods.ee. Tehingu täitmise kuupäev oli 21.07.2017.

Tehingu eesmärk oli suurendada PRFoods Grupi ühingute poolt pakutavate kalatoodete sortimenti, laiendada tegevuse geograafilist piirkonda ning kasvatada ettevõtte oskusteavet ja klientuuri. JRJ on Šotimaa juhtiv käideldud lõhe turustaja ning *premium* segmendi traditsiooniliselt suitsutatud lõhe tootja. JRJ omab Kuningliku garantii tunnustust ning müüb oma tooteid nii Suurbritannias kui 36 riigis üle maailma. CVS omab *premium* lõhebrändi Inglismaal ning varustab mitmeid

juhtivaid restorane, hotelle, segmendi jaemüüjaid ja spordivõistluseid. Saaremere Kala AS tütarettevõtte JRJ & PRF Ltd omandas 100% osaluse ja kontrolli ettevõttes John Ross Jr. (Aberdeen) Ltd ja 64% osaluse ning 100% kontrolli ettevõttes Coln Valley Smokery Ltd. JRJ & PRF Ltd asutati äriühenduse eesmärgil, ettevõtte aktsiatest 85% kuulub Saaremere Kala AS-le ning 15% müüjatele C. Leigh ja V. Leigh-Pearsonile.

Tehingumaksumus 85%-lise kontrolli omandamiseks oli 14 690 tuhat eurot, millest 11 746 tuhat eurot maksti tehingu täitmisel. Ajatatud makse Andrew Leigh'le oli planeeritud 6 kuud peale tehingu täitmist oli 840 tuhat eurot. Jennifer Leigh'ga allkirjastati sümmeetriline *put* ja *call* optioonileping 33% osaluse üleandmiseks ettevõttes John Ross Jr (Aberdeen) Ltd 12 kuud peale tehingupäeva. Optiooni fikseeritud väljaostuhind oli 2 103 tuhat eurot tehingupäeva kursiga. Jennifer Leigh allkirjastas loobumisdokumendi kõikide John Ross Jr (Aberdeen) Ltd deklareeritud dividendide kohta. Kuna omandatava ettevõtte üle kontroll ja riskid läksid Grupile üle tehingupäeval, siis Jennifer Leigh mittekontrollivat osalust finantsaruannetes ei kajastata.

Mittekontrolliv osalus ettevõttes JRJ & PRF Ltd

Saaremere Kala AS sõlmis 2017. aastal 15% mittekontrolliva osaluse väljaostmiseks ettevõttes JRJ & PRF Ltd sümmeetrilisi *call* ja *put* optioone sisaldava lepingu, mis oma tingimustelt on juhtkonna hinnangul sisuliselt *forward* leping vähemusosaluse väljaostmiseks. Seetõttu äriühenduse hetkel mittekontrollivat osalust ei kajastatud ja juhtkonna hinnangul saavutati 100% kontroll omandatud ettevõtete üle. *Forward* lepingu väljaostusumma ei ole fikseeritud, vaid sõltub omandatud ettevõtete finantstulemustest. Kohustuse õiglase väärtus seisuga 30. juuni 2019 on 2 591 tuhat eurot (30.06.2018: 2 622 tuhat eurot), kohustuse õiglase väärtuse muutus on kajastatud kasumiaruandes. Kohustuse alusvaluuta on Suurbritannia nael ja saldo muutus võrreldes eelmise bilansipäevaga on tingitud valuutakursi muutusest. Kohustuse õiglase väärtuse leidmisel on kasutatud sarnast meetodikat, sisendeid ja juhtkonna hinnanguid, mis firmaväärtuse testis Suurbritannia segmendi turuväärtuse leidmisel (vt lisa 12).

Samuti väljastas JRJ & PRF Ltd tehingu hetkel võlakirjad Victoria Leigh-Pearson'le ja Christopher Leigh'le kokku summas 441 tuhat eurot tehingupäeva kursiga. Võlakirjade alusvaluutaks on Suurbritannia nael ja need kannavad intressi 4% aastas. Võlakirjade realiseerimine on seotud *forward* lepingu täitmisega.

Juhtkonna hinnangul on sõlmitud lepingu näol sisuliselt tegemist *forward* lepinguga, kuna:

- Sümmeetrilisi *call* ja *put* optioone on võimalik realiseerida 2020-2022 lõppevate majandusaastate auditeeritud raamatupidamise aruannete heaks kiitmisele ja allkirjastamisele järgnevalt või peale väljumise sündmust.
- Victoria Leigh-Pearson'il ja/või Christopher Leigh'l on sõltuvalt ettevõttest töölt lahkumise tingimustest õigus saada 80-100% nende aktsiate ja võlakirjade õiglasest väärtusest.

2018/2019. aasta 12 kuu jooksul maksti dividende mittekontrolliva osaluse omanikele summas 170 tuhat eurot seoses Grupi sisemise dividendide jagamisega John Ross Jr (Aberdeen) Ltd ettevõttest (2017/2018. aasta 18 kuu jooksul maksti dividende mittekontrolliva osaluse omanikele summas 215 tuhat eurot). Dividendikulu kajastati muudes ärikuludes.

Trio Trading Ab Oy soetus

29.08.2017 toimus ASi PRFoods erakorraline aktsionäride koosolek, kus aktsionärid kiitsid heaks äriühingu Trio Trading Ab Oy (Trio) soetamise. Tehingu täitmise kuupäev oli 30.08.2017.

100% osaluse ostuhind oli 3 030 tuhat eurot, mis tasuti täielikult tehingu täitmisel. Kontroll ja riskid läksid täielikult üle Grupile tehingut täitmisel. Müüjad Mats Storbjörk ja Ville Sammallahhti, kes töötavad Grupis juhtivatel kohtadel, omavad õigust täiendavale iga-aastasele ostuhinnale 3% EBITDAst 5 aasta jooksul peale tehingut kui EBITDA on suurem kui 6 miljonit eurot ilma kalakasvatuse ja uute üksusteta, mis on lisandunud pärast Trio Trading Ab Oy omandamist ning töösuhe ei ole lõppenud.

Müüjatel on õigus täiendavale ostuhinnale 0,5-3,0% sõltuvalt ASi PRFoods aktsiakapitali väärtusest, juhul kui PRFoods Grupp müüakse uuele aktsionärile ja müüjatel on kehtiv töösuhe Grupiga väljumise hetkel. Juhul kui väljumine toimub nende 5 aasta jooksul kui müüjatel on õigus täiendavale iga-aastasele ostuhinnale, lõppeb õigus täiendavale ostuhinnale koheselt (sealhulgas veel maksmata osale).

Vettel OÜ ja GourmetHouse OÜ ühinemine

29. juunil 2018 sõlmisid PRFoods Gruppi kuuluva Saaremere Kala ASi 100%lised tütarettevõtted GourmetHouse OÜ ja Vettel OÜ ühinemislepingu, mille eesmärgiks on Grupi sisemise efektiivsuse parandamine. Vastavalt ühinemislepingule on ühendavaks ühinguks Vettel OÜ. Ühinemise tulemusel lõppeb GourmetHouse OÜ likvideerimismenetlusest. Ühinemise

Initsialiseeritud ainult identifitseerimiseks
Initialled for the purpose of identification only
Initsiaalid/initials 1.5.
Kuupäev/date 30.10.2019
PricewaterhouseCoopers, Tallinn

bilansipäev, alates millest kõik GourmetHouse OÜ tehingud loetakse tehtuks Vettel OÜ arvelt, on 1.07.2018. Ühinemine viidi lõpuni 10.09.2018.

Nimetatud tehing ei oma mõju PRFoods Grupi konsolideeritud kasumile, varadele ega kohustustele.

LISA 30. SIDUSETTEVÕTJAD

AVAMERE KALAKASVATUS OÜ (50% OSALUS)

18.01.2019 registreeriti äriregistris ettevõtte Avamere Kalakasvatus OÜ, mis on Saaremere Kala ASi sidusettevõtte. Aruandeaastal esitas sidusettevõtja Tehnilise Järelevalve Ametile hoonestusloa taotluse Paldiski lahte kalakasvatuse rajamiseks. Hoonestuslooga taotletakse luba avamere sumpades vikerforellikasvatuse kompleksi rajamiseks.

AS TOIDU- JA FERMENTATSIOONITEHNOLOOGIA ARENDUSKESKUS (20% OSALUS)

AS PRFoods omab 20%-list osalust ettevõttes AS Toidu- ja Fermentatsioonitehnoloogia Arenduskeskus. Seisuga 30.06.2019 oli AS-i Toidu- ja Fermentatsioonitehnoloogia Arenduskeskus bilansiline väärtus 131 tuhat eurot.

LISA 31. TINGIMUSLIKUD KOHUSTUSED JA VARAD

Tingimuslikud kohustused seoses hüpoteegi seadmisega Soome Tolliameti kasuks

Soome Tolliameti kasuks on seatud hüpoteek summas 234 tuhat eurot. Tehingu eesmärgiks on igapäevase äritegevuse sujuvam korraldamine Tolliametile pidevate ettemaksete vähendamise teel.

Juhatuse hinnangul on Soome Tolliameti kasuks seatud hüpoteegi tagatisvara realiseerimine vähetõenäoline.

Tingimuslikud kohustused seoses maksuametitega

Maksuhalduril on õigus kontrollida Grupi maksuarvestust kuni 5 aasta jooksul maksudeklaratsiooni esitamise tähtajast Eestis ja Soomes, kuni 6 aasta jooksul Suurbritannias ning kuni 7 aasta jooksul Rootsis ja vigade tuvastamisel määrata täiendav maksusumma, intressid ning trahv. 12 kuu jooksul 2018/2019 ja 18 kuu jooksul 2017/2018 ei viidud läbi maksuauditit. Grupi emaettevõtja juhtkonna hinnangul ei esine asjaolusid, mille tulemusena võiks maksuhaldur määrata Grupi kuuluvatele ettevõtetele olulise täiendava maksusumma.

LISA 32. BILANSIPÄEVAJÄRGSED SÜNDMUSED

Heimon Kala Oy ja Trio Trading Ab Oy ühinemine

01.10.2018 sõlmisid PRFoods Gruppi kuuluva Saaremere Kala ASi 100%-liste tütarettevõtete Heimon Kala Oy ja Trio Trading Ab Oy juhatused ühinemiskava, eesmärgiga parandada Grupi sisemist efektiivsust. Vastavalt ühinemiskavale on ühendavaks ühinguks Heimon Kala Oy. Ühinemise jõustumise tulemusel lõpeb Trio Trading Ab Oy likvideerimismenetluseta. Ühinemise jõustumise päevaks planeeriti 31.01.2019. Ühinemine lükkus edasi tehnilistel põhjustel. Ettevõtted tegutsevad täna koostöös kui tütarettevõtted ning ettevõtete juhtorganite esindajad kattuvad.

Nimetatud tehing ei oma mõju ASi PRFoods kontserni konsolideeritud kasumile, varadele ega kohustustele.

Initsialiseeritud ainult identifitseerimiseks Initialed for the purpose of identification only
Initsiaalid/initials <u>1.5.</u>
Kuupäev/date <u>30.10.2019</u>
PricewaterhouseCoopers, Tallinn

LISA 33. TÄIENDAVALD ANDMED GRUPI EMAETTEVÖTTE KOHTA

Vastavalt Eesti Vabariigi raamatupidamisseadusele peab konsolideeriva äriüksuse (emaettevõtte) konsolideerimata finantsaruannete (esmaste aruannete) informatsioon olema avalikustatud konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande lisades. Emaettevõtte aruannete koostamisel on järgitud samu arvestuspõhimõtteid, mida on rakendatud konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande koostamisel. Tütarettevõtete kajastamist käsitlevad arvestuspõhimõtted on emaettevõtte eraldiseisvates esmastes aruannetes, mis on esitatud konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande lisana, muudetud vastavalt IAS 27 „Konsolideeritud ja eraldiseisvad raamatupidamise aruanded“ nõuetele.

Emaettevõtte aruannetes, mis on avalikustatud käesoleva raamatupidamise aastaaruande lisana (Täiendavad andmed Grupi emaettevõtte kohta), on investeringuid tütarettevõtete aktsiatesse kajastatud soetusmaksumuses, millest on maha arvatud kajastatud väärtuse langus.

FINANTSSEISUNDI ARUANNE

EUR '000	30.06.2019	30.06.2018
VARAD		
Raha	1 142	799
Lühiajalised finantsinvesteeringud	2 400	1 394
Nõuded ja ettemaksud	549	682
Käibevara kokku	4 091	2 875
Investeeringud tütarettevõtetesse	10 378	10 378
Pikaajalised finantsinvesteeringud	2 931	5 034
Materiaalne põhivara	22	42
Immateriaalne vara	314	109
Põhivara kokku	13 645	15 563
VARAD KOKKU	17 736	18 438
KOHUSTUSED JA OMAKAPITAL		
Võlakohustused	1 522	1 524
Võlad ja ettemaksud	204	297
Lühiajalised kohustused kokku	1 726	1 821
Võlakohustused	0	14
Pikaajalised kohustused kokku	0	14
Kohustused kokku	1 726	1 835
Aktsiakapital	7 737	7 737
Ülekurss	14 007	14 007
Kohustuslik reservkapital	51	48
Oma aktsiad	-390	-390
Jaotamata kahjum	-5 395	-4 799
OMAKAPITAL KOKKU	16 010	16 603
OMAKAPITAL JA KOHUSTUSED KOKKU	17 736	18 438

Initialiseeritud ainult identifitseerimiseks
Initialed for the purpose of identification only
 Initsiaalid/initials 1.5.
 Kuupäev/date 30.10.2019
 PricewaterhouseCoopers, Tallinn

KOONDKASUMIARUANNE

EUR '000	12k 2018/2019	18k 2017/2018
Müügitulu	146	219
Müüdnud kaupade kulu	0	0
Brutokasum	146	219
Tegevuskulud		
Turundus- ja müügikulud	-104	-130
Administratiivkulud	-566	-692
Muud äritulud	269	418
Muud ärikulud	-2	-176
Ärikahjum	-257	-361
Kasum (kahjum) tütar- ja sidusettevõtetest	183	30
Finantstulud/-kulud	-77	-74
Maksustamiseelne kasum (-kahjum)	-151	-405
Tulumaks	-65	0
Puhaskasum (-kahjum)	-216	-405
Kokku koondkasum (-kahjum)	-216	-405

Initsialiseeritud ainult identifitseerimiseks
Initialed for the purpose of identification only
 Initsiaalid/initials I.S.
 Kuupäev/date 30.10.2019
 PricewaterhouseCoopers, Tallinn

RAHAVOO ARUANNE

EUR '000	12k 2018/2019	18k 2017/2018
Puhaskasum (-kahjum)	-216	-405
Korrigeerimised:		
Põhivara kulum	27	39
Kasum (kahjum) tütar- ja sidusettevõtetest	-183	-55
Tulumaks	65	0
Muud mitterahalisel muutused	-192	1
Muutused nõuetes ja ettemaksetes	129	-920
Muutused kohustustes ja ettemaksetes	-83	-119
Rahavoog äritegevusest	-453	-1 459
Rahavoog investeerimistegevusest		
Materiaalse ja immateriaalse põhivara müük	2	0
Materiaalse ja immateriaalse põhivara soetamine	-212	-34
Antud laenud	-2 260	-4 240
Antud laenude tagasimaksud	3 424	1 504
Laekunud dividendid	116	0
Saadud intressid	271	405
Rahavoog investeerimistegevusest	1 341	-2 365
Rahavoog finantseerimistegevusest		
Saadud laenud	0	1 500
Kapitalirendi põhiosa tagasimaksud	-16	-23
Oma aktsiate tagasiost	0	-134
Makstud dividendid	-377	0
Makstud dividendide tulumaks	-65	0
Makstud intressid	-87	-1
Rahavoog finantseerimistegevusest	-545	1 342
Rahavoog kokku	343	-2 482
Raha ja raha ekvivalendid aasta alguses	799	3 281
Raha ja raha ekvivalentide muutus	343	-2 482
Raha ja raha ekvivalendid perioodi lõpus	1 142	799

Initsialiseeritud ainult identifitseerimiseks
Initialed for the purpose of identification only
 Initsiaalid/initials 1.5.
 Kuupäev/date 30.10.2019
 PricewaterhouseCoopers, Tallinn

OMAKAPITALI MUUTUSTE ARUANNE

EUR '000	Aktsia-kapital	Ülekurs	Oma aktsiad	Kohustuslik reserv-kapital	Jaotamata kasum	Omakapital kokku
Saldo 31 detsember 2016	7 737	14 007	-256	12	-4 358	17 142
Valitseva ja olulise mõju all olevate osaluste bilansiline väärtus						-10 378
Valitseva ja olulise mõju all olevate osaluste väärtus arvestatuna kapitaliosaluse meetodil						17 045
Korrigeeritud konsolideerimata omakapital 31 detsember 2016						23 809
Kohustusliku reservkapitali moodustamine	0	0	0	36	-36	0
Oma aktsiate omandamise tagasiostuprogramm	0	0	-134	0	0	-134
Aruandeperioodi koondkahjum	0	0	0	0	-405	-405
Kokku muutus	0	0	-134	36	-441	-539
Saldo 30 juuni 2018	7 737	14 007	-390	48	-4 799	16 603
Valitseva ja olulise mõju all olevate osaluste bilansiline väärtus						-10 378
Valitseva ja olulise mõju all olevate osaluste väärtus arvestatuna kapitaliosaluse meetodil						16 925
Korrigeeritud konsolideerimata omakapital 30 juuni 2018						23 150
Kohustusliku reservkapitali moodustamine	0	0	0	3	-3	0
Makstud dividendid	0	0	0	0	-377	-377
Aruandeperioodi koondkahjum	0	0	0	0	-216	-216
Kokku muutus	0	0	0	3	-596	-593
Saldo 30 juuni 2019	7 737	14 007	-390	51	-5 395	16 010
Valitseva ja olulise mõju all olevate osaluste bilansiline väärtus						-10 378
Valitseva ja olulise mõju all olevate osaluste väärtus arvestatuna kapitaliosaluse meetodil						15 625
Korrigeeritud konsolideerimata omakapital 30 juuni 2019						21 257

Vastavalt Eesti raamatupidamisseadusele on jaotatava omakapitali määramisel aluseks korrigeeritud konsolideerimata omakapital.

Initsialiseeritud ainult identifitseerimiseks Initialled for the purpose of identification only Initsiaalid/initials <u> I.S. </u> Kuupäev/date <u> 30.10.2019 </u> PricewaterhouseCoopers, Tallinn

JUHATUSE KINNITUS MAJANDUSAASTA ARUANDELE

Juhatus kinnitab lehekülgedel 8 kuni 84 esitatud ASi PRFoods ja tema tütarettevõtete (koos „Grupp“) 2018/2019. majandusaasta 12 kuu konsolideeritud aruande koostamise õigsust ja täielikkust ning kinnitab oma parimas teadmises, et:

- konsolideeritud aruande tegevusaruanne annab õige ja õiglase ülevaate Grupi äritegevuse arengust ja tulemustest ning finantsseisundist ning sisaldab peamiste riskide ja kahtluste kirjeldust;
- konsolideeritud raamatupidamisaruande koostamisel rakendatud põhimõtted on kooskõlas rahvusvahelise finantsaruandluse standardiga (IFRS) nagu see on vastu võetud Euroopa Liidu poolt;
- konsolideeritud auditeeritud aruanne kajastab õigesti ja õiglaselt Grupi varasid, kohustusi, finantsseisundit, majandustulemust ja rahavoogusid.

Indrek Kasela

Juhatuses liige

30. oktoober 2019

Sõltumatu vandeaudiitori aruanne

AS-i PRFoods aktsionäridele

Aruanne konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande auditi kohta

Meie arvamus

Meie arvates kajastab konsolideeritud raamatupidamise aastaaruanne kõigis olulistes osades õiglaselt AS-i PRFoods ja selle tütarettevõtete (koos Kontsern) konsolideeritud finantsseisundit seisuga 30. juuni 2019 ning sellel kuupäeval lõppenud majandusaasta (1. juuli 2018 kuni 30. juuni 2019) konsolideeritud finantstulemust ja konsolideeritud rahavoogusid kooskõlas rahvusvaheliste finantsaruandluse standarditega, nagu need on vastu võetud Euroopa Liidu poolt.

Meie auditi arvamus on kooskõlas auditikomiteele esitatud täiendava aruandega.

Mida me auditeerisime

Kontserni konsolideeritud raamatupidamise aastaaruanne sisaldab:

- konsolideeritud finantsseisundi aruannet seisuga 30. juuni 2019;
- konsolideeritud koondkasumiaruannet eeltoodud kuupäeval lõppenud majandusaasta kohta;
- konsolideeritud rahavoogude aruannet eeltoodud kuupäeval lõppenud majandusaasta kohta;
- konsolideeritud omakapitali muutuste aruannet eeltoodud kuupäeval lõppenud majandusaasta kohta; ja
- konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande lisasid, mis sisaldavad olulisi arvestuspõhimõtteid ja muud selgitavat infot.

Arvamuse alus

Viisime auditi läbi kooskõlas rahvusvaheliste auditeerimisstandarditega (ISA-d). Meie kohustused vastavalt nendele standarditele on täiendavalt kirjeldatud meie aruande osas „Audiitori kohustused seoses konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande auditiga“.

Usume, et kogutud auditi tõendusmaterjal on piisav ja asjakohane meie arvamuse avaldamiseks.

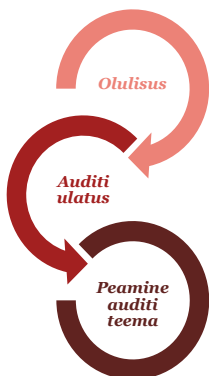
Sõltumatus

Oleme Kontsernist sõltumatud kooskõlas Rahvusvaheliste Arvestusekspertide Eetikakoodeksite Nõukogu (IESBA) poolt välja antud kutseliste arvestusekspertide eetikakoodeksiga (IESBA koodeks) ja Eesti Vabariigi audiitortevõtte seaduses sätestatud eetikanõuetega. Oleme täitnud oma muud eetikaalased kohustused vastavalt IESBA koodeksile ja Eesti Vabariigi audiitortevõtte seaduse eetikanõuetele.

Oma parima teadmise ja veendumuse kohaselt kinnitame, et meie poolt Kontsernile osutatud auditivälised teenused on olnud kooskõlas Eesti Vabariigis kehtivate seaduste ja regulatsioonidega ning et me ei ole osutanud auditiväliseid teenuseid, mis on keelatud Eesti Vabariigi audiitortevõtte seaduse § 59¹ poolt.

Ülevaade meie auditist

Kokkuvõte

Olulisus

Kontserni auditi olulisus on 855 tuhat eurot, mis on määratud kui 1% kontserni konsolideeritud müügitulust.

Auditi ulatus

Meie, teised PwC võrgustiku ettevõtted ja väline sõltumatu auditifirma viisid meie juhiste alusel läbi täismahus auditi Kontserni ettevõtetes, mis katsid 96% Kontserni varadest ja 99% Kontserni müügitulust. Lisaks viisime läbi täiendavaid auditi protseduure ülejäänud saldode osas.

Peamine auditi teema

- Bioloogiliste varade õiglase väärtuse hindamine

Oma auditi kujundamisel määrasime me olulisuse ja hindasime olulise väärkajastamise riske konsolideeritud raamatupidamise aastaaruandes. Erilist tähelepanu pöörasime valdkondadele, kus juhatuse on kasutanud subjektiivseid hinnanguid, näiteks oluliste raamatupidamislike hinnangute puhul, mis tuginesid eeldustele ja tulevikusündmustele, mis on oma olemuselt ebakindlad. Nagu kõikides oma auditites, tegelesime riskiga, et juhtkond eirab sisekontrollisüsteemi, hinnates muu hulgas seda, kas on asjaolusid, mis viitavad pettusest tuleneda võivale olulise väärkajastamise riskile.

Olulisus

Meie auditi ulatust mõjutas meie poolt määratud olulisus. Auditi eesmärgiks on omandada põhjendatud kindlustunne selle kohta, et konsolideeritud raamatupidamise aastaaruanne ei sisalda olulisi väärkajastamisi. Väärkajastamised võivad tuleneda pettusest või veast. Neid loetakse oluliseks siis, kui võib põhjendatult eeldada, et need võivad kas üksikult või koos mõjutada kasutajate poolt konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande alusel tehtavaid majanduslikke otsuseid.

Tuginedes oma professionaalsele hinnangule määrasime olulisusele, sealhulgas konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande kui terviku olulisusele, teatud numbrilised piirmäärad, mis on toodud alljärgnevas tabelis. Need numbrilised piirmäärad koos kvalitatiivsete kaalutlustega aitasid meil määrata meie auditi ulatust ja meie auditiprotseduuride olemust, ajastust ja mahtu ning hinnata väärkajastamiste mõju raamatupidamise aastaaruandele kui tervikule nii eraldiseisvalt kui summeerituna.

Kontserni olulisus	855 tuhat eurot
Kuidas me selle määrasime	1% konsolideeritud müügitulust
Rakendatud olulisuse kriteeriumi põhjendus	Meie hinnangul on müügitulu üheks põhinäitajaks, mis peegeldab Kontserni väärtust ja mida jälgivad nii juhtkond, investorid, analüütikud kui kreditorid.

Peamised auditi teemad

Peamised auditi teemad on valdkonnad, mis olid meie professionaalse hinnangu kohaselt käesoleva perioodi konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande auditis kõige olulisemad. Neid valdkondi käsitleti konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande kui terviku auditeerimise ja sellele arvamuse avaldamise kontekstis ning me ei avalda nende valdkondade kohta eraldi arvamust.

Peamised auditi teemad

Bioloogiliste varade õiglase väärtuse hindamine (täiendav info lisas 2

„Raamatupidamise aastaaruande koostamisel kasutatud arvestuspõhimõtted“, lisas 4 „Juhtkonnapoolsed otsused ja hinnangud“ ja lisas 8 „Bioloogilised varad“).

Bioloogiliste varade bilansiline maksumus seisuga 30. juuni 2019 oli 4,9 miljonit eurot ning 30. juunil 2019 lõppenud majandusaastal kajastatud kahjum bioloogiliste varade ümberhindlusest oli 1,7 miljonit eurot.

Bioloogilised varad koosnevad peamiselt Kontserni Soome ja Rootsi kalakasvatustes kasvavatest kaladest.

Bioloogiliste varade kajastamine sõltub nende valmidusastmest. Kalamaimud ja püügikõlbulikud kalad kajastatakse õiglaselt väärtuses, mis põhineb turuväärtusel, millest on maha arvatud rookimiskaod, hukkamisel tekkiv kadu ja müügikulud. Aktiivse turu puudumise tõttu kajastatakse noorkalasad soetusmaksumuses, võttes arvesse võimalikku väärtuse langust.

Võttes arvesse mõõtmise spetsiifikat, kaasas Kontserni juhtkond õiglase väärtuse hindamiseks ja arvutamiseks ettevõttesisese eksperdi.

Olulisuse ja hindamisega kaasneva ebakindluse tõttu on bioloogiliste varade õiglase väärtuse hindamine üheks peamiseks auditi teemaks.

Kuidas me tegelesime peamiste auditi teemadega oma auditis

Hindasime, kas Kontsernis bioloogiliste varade kajastamisel rakendatud arvestuspõhimõtted on vastavuses IFRSiga.

Hindasime juhtkonna eksperdi pädevust, kogemust ning erapooletust.

Analüüsisime juhtkonna eksperdi tööd bioloogiliste varade hindamisel, sealhulgas kasutatud algandmete, eelduste ja meetodika korrektsust ning tehtud järelduste põhjendatust ja asjakohasust.

Kasutades ajaloolisi andmeid ning kättesaadavat turuinformatsiooni hindasime eelkõige järgnevate juhtkonna hinnangute põhjendatust:

- turuhinnad;
- rookimiskaod;
- hukkamisel tekkiv kadu;
- müügikulud;
- noorkalade püügikõlblikuks kasvatamisega kaasnevad kulud, hindamaks nende võimalikku väärtuse langust.

Samuti kontrollisime üle juhtkonna poolt koostatud õiglase väärtuse arvutused.

Lisaks hindasime bioloogiliste varadega seotud avalikustatud informatsiooni piisavust.

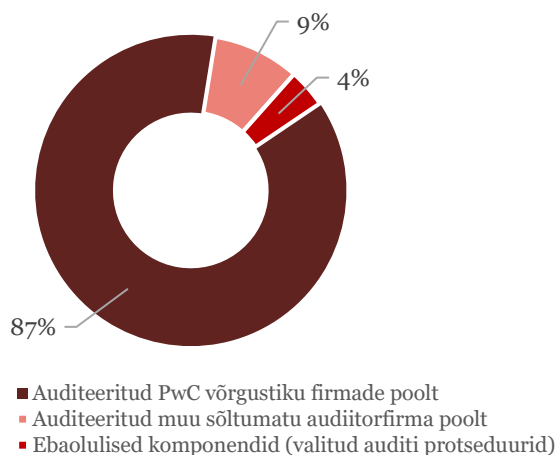
Me ei tuvastanud oma töö tulemusena olulisi puudujääke.

Kuidas me kujundasime oma auditi ulatuse

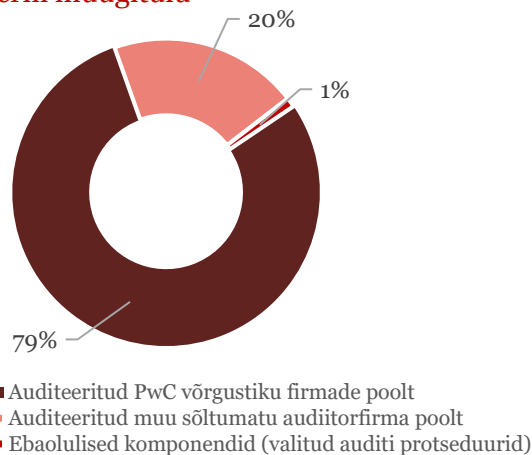
Kujundasime oma auditi ulatuse eesmärgiga teha piisavalt tööd, võimaldamaks meil avaldada arvamust konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande kui terviku kohta, võttes arvesse Kontserni struktuuri, raamatupidamisprotsesse ja kontrollprotseduure, ning tööstusharu, milles Kontsern tegutseb.

Kontserni kuuluvad mitmed tüdarettevõtted, mis on avalikustatud raamatupidamise aastaaruande lisa 9. Täismahus audit viidi läbi meie poolt või meie juhendamisel teiste PwC võrgustiku firmade poolt Kontserni ettevõtetes, mis katsid 87% Kontserni varadest ja 79% müügitulust, ja muu sõltumatu audiitorfirma poolt ettevõtetes, mis katsid 9% Kontserni varadest ja 20% müügitulust. Ülejäänud Kontserni kuuluvad ettevõtted olid ebaolulised ja seega viisime me nende osas läbi valitud auditi protseduure, mis olid seotud teatud saldodega või avalikustatud informatsiooniga.

Kontserni varad

Kontserni müügitulu

Kui töö teostati mõne teise PwC võrgustiku ettevõtte poolt või muu sõltumatu audiitorfirma poolt, hindasime, kas ja millises mahus on vajalik meie osalemine nende ettevõtete auditites, tagamaks, et auditi käigus kogutakse piisavalt asjakohast tõendusmaterjali, et anda audiitori aruanne Kontserni raamatupidamise aastaaruandele tervikuna. Tehtud töö sisu, ajastus ja ulatus, mis mõjutavad meie arvamust Kontserni kui terviku kohta, määratakse ja seda jälgitakse Kontserni audiitori poolt Eestis, kasutades muuhulgas riskide hindamise faasis saadud sisendit meeskondadelt väljastpoolt Eestit.

Kontserni tasemel auditeerisime ka konsolideerimise protsessi ja viisime läbi protseduure veendumaks, et grupi ettevõtete ning valitud saldode auditite tulemusel oleks kõik Kontserni raamatupidamise aastaaruande olulised elemendid auditi tööga kaetud.

Muu informatsioon

Juhatus vastutab muu informatsiooni eest, mis sisaldub Grupi konsolideeritud majandusaasta aruandes lisaks konsolideeritud raamatupidamise aastaaruandele ja meie audiitori aruandele.

Meie arvamus konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande kohta ei hõlma muud informatsiooni ja me ei avalda muu informatsiooni kohta kindlustandvat arvamust.

Konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande auditeerimise käigus on meie kohustus lugeda muud informatsiooni ja kaaluda seda tehes, kas muu informatsioon sisaldab olulisi vasturääkivusi konsolideeritud raamatupidamise aruandega või meie poolt auditi käigus saadud teadmistega või tundub muul viisil olevat oluliselt väärkajastatud. Kui me teeme tehtud töö põhjal järelduse, et muu informatsioon on oluliselt väärkajastatud, oleme kohustatud selle info oma aruandes välja tooma. Meil ei ole sellega seoses midagi välja tuua.

Juhatus ja nende, kelle ülesandeks on Kontserni valitsemine, kohustused seoses konsolideeritud raamatupidamise aastaaruandega

Juhatus vastutab konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande koostamise ja õiglase esitamise eest kooskõlas rahvusvaheliste finantsaruandluse standarditega, nagu need on vastu võetud Euroopa Liidu poolt, ja sellise sisekontrollisüsteemi rakendamise eest, nagu juhatus peab vajalikuks, võimaldamaks pettusest või veast tulenevate oluliste väärkajastamisteta konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande koostamist.

Konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande koostamisel on juhatus kohustatud hindama Kontserni jätkusuutlikkust, avalikustama vajadusel infot tegevuse jätkuvusega seotud asjaolude kohta ja kasutama tegevuse jätkuvuse printsiipi, välja arvatud juhul, kui juhatus kavatses Kontserni likvideerida või tegevuse lõpetada või tal puudub realistlik alternatiiv eelnimetatud tegevustele.

Need, kelle ülesandeks on valitsemine, vastutavad Kontserni finantsaruandlusprotsessi üle järelevalve teostamise eest.

Audiitori kohustused seoses konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande auditiga

Meie eesmärk on saada põhjendatud kindlus selle kohta, kas konsolideeritud raamatupidamise aastaaruanne tervikuna on pettusest või veast tulenevate oluliste väärkajastamisteta, ja anda välja audiitori aruanne, mis sisaldab meie arvamust. Kuigi põhjendatud kindlus on kõrgetasemeline kindlus, ei anna ISA-dega kooskõlas läbiviidud audit garantiid, et oluline väärkajastamine alati avastatakse. Väärkajastamised võivad tuleneda pettusest või veast ja neid peetakse oluliseks siis, kui võib põhjendatult eeldada, et need võivad kas üksikult või koos mõjutada kasutajate poolt konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande alusel tehtavaid majanduslikke otsuseid.

Kooskõlas ISA-dega läbiviidud auditi käigus kasutame me kutsealast otsustust ja säilitame kutsealase skeptitsismi. Samuti me:

- tuvastame ja hindame riske, et konsolideeritud raamatupidamise aastaaruandes võib olla olulisi väärkajastamisi tulenevalt pettusest või veast, kavandame ja teostame auditiprotseduure vastavalt tuvastatud riskidele ning kogume piisava ja asjakohase auditi tõendusmaterjali meie arvamuse avaldamiseks. Pettusest tuleneva olulise väärkajastamise mitteavastamise risk on suurem kui veast tuleneva väärkajastamise puhul, sest pettus võib tähendada varjatud kokkuleppeid, võltsimist, tahtlikku tegevusetust, vääresitiste tegemist või sisekontrollisüsteemi eiramist;
- omandame arusaama auditi kontekstis asjakohasest sisekontrollisüsteemist, selleks, et kujundada auditiprotseduure sobivalt antud olukorrale, kuid mitte selleks, et avaldada arvamust Kontserni sisekontrollisüsteemi tõhususe kohta;
- hindame kasutatud arvestuspõhimõtete asjakohasust ning juhatuse poolt tehtud raamatupidamislike hinnangute ja nende kohta avalikustatud info põhjendatust;
- otsustame, kas juhatuse poolt kasutatud tegevuse jätkuvuse printsiip on asjakohane ning kas kogutud auditi tõendusmaterjali põhjal on olulist ebakindlust põhjustavaid sündmusi või tingimusi, mis võivad tekitada märkimisväärset kahtlust Kontserni jätkusuutlikkuses. Kui me järeldame, et eksisteerib oluline ebakindlus, oleme kohustatud oma audiitori aruandes juhtima tähelepanu infole, mis on selle kohta avalikustatud konsolideeritud raamatupidamise aastaaruandes, või kui avalikustatud info on ebapiisav, siis modifitseerima oma arvamust. Meie järeldused tuginevad audiitori aruande kuupäevani kogutud auditi tõendusmaterjalil. Tulevased sündmused või tingimused võivad siiski põhjustada Kontserni tegevuse jätkumise lõppemist;

- hindame konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande üldist esitusviisi, struktuuri ja sisu, sealhulgas avalikustatud informatsiooni, ning seda, kas konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande esitab toimunud tehinguid ja sündmusi viisil, millega saavutatakse õiglane esitusviis;
- hangime piisava asjakohase tõendusmaterjali Kontserni kuuluvate majandusüksuste või äritegevuste finantsinformatsiooni kohta, avaldamaks arvamust konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande kui terviku kohta. Me vastutame Kontserni auditi juhtimise, järelevalve ja läbiviimise eest ja oleme ainuvastutavad oma auditiarvamuse eest.

Me vahetame infot nendega, kelle ülesandeks on Kontserni valitsemine, muu hulgas auditi planeeritud ulatuse ja ajastuse ning oluliste auditi tähelepanekute kohta, sealhulgas auditi käigus tuvastatud oluliste sisekontrollisüsteemi puuduste kohta.

Samuti kinnitame neile, kelle ülesandeks on valitsemine, et oleme järginud sõltumatust puudutavaid eetikanõudeid ning edastame neile info kõikide suhete ja muude asjaolude kohta, mis võivad tekitada põhjendatud kahtlust meie sõltumatuse riivamise kohta, ja vajadusel vastavate kaitsemehhanismide kohta.

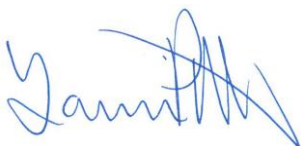
Neile, kelle ülesandeks on valitsemine, edastatud auditiga seotud teemade seast valime välja need teemad, mis olid käesoleva perioodi konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande auditi kontekstis kõige olulisemad ja on seega peamised auditi teemad. Me kirjeldame neid teemasid audiitori aruandes, välja arvatud juhul, kui seaduse või regulatsiooni kohaselt on keelatud antud teema kohta infot avalikustada või kui me äärmiselt erandlikel juhtudel otsustame, et antud teema kohta ei peaks meie aruandes infot esitama, kuna võib põhjendatult eeldada, et antud info esitamisega kaasnevad kahjulikud tagajärjed ületavad avaliku huvi rahuldamisest saadava kasu.

Aruanne muude seadustest ja regulatsioonidest tulenevate nõuete kohta

Audiitoriks määramine ja audiitorteenuse osutamise periood

Meid määrati esmakordselt AS-i PRFoods audiitoriks 31. detsembril 2011 lõppenud majandusaasta suhtes. Meid on uuesti audiitoriks määratud vastavalt vahepealsetel aastatel toimunud konkurssidele ja aktsionäride otsustele ning meie audiitorteenuse katkematu osutamise periood AS-ile PRFoods on kokku 8 ja pool aastat. Vastavalt Eesti Vabariigi audiitortegevuse seadusele ja Euroopa Liidu määrusele 537/2014 on võimalik meie volitusi AS-i PRFoods audiitorina pikendada kuni 30. juunil 2031 lõppeva majandusaastani.

AS PricewaterhouseCoopers

Lauri Past
Vastutav vandeaudiitor, litsents nr 567

Doris Egel
Vandeaudiitor, litsents nr 587

30. oktoober 2019

KAHJUMI KATMISE ETTEPANEK

ASi PRFoods juhatus teeb aktsionäride üldkoosolekule ettepaneku katta 30. juunil 2019 lõppenud majandusaasta kahjum summas 1 458 tuhat eurot eelmiste perioodide jaotamata kasumi arvelt.

Indrek Kasela

Juhatuses liige

30. oktoober 2019